

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra muzikologie

Amatérské soubory v Olomouci po roce 1989

Non-professional ensembles in Olomouc after 1989

Bakalářská diplomová práce

Aneta Vondráčková

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Alena Burešová, CSc.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně jen s použitím uvedených pramenů a literatury. Souhlasím, aby tato práce byla uložena a zpřístupněna ke studijním účelům na Univerzitě Palackého v Olomouci.

V Olomouci dne

Aneta Vondráčková

Děkuji všem, kteří byli ochotní mi poskytnout informace o svých souborech i přes své pracovní vytížení. Mé velké dík patří Oldovi za psychickou podporu a pomoc při získávání materiálu. Dík patří i mým blízkým.

V neposlední řadě děkuji Prof. PhDr. Aleně Burešové, CSc. za odborné vedení mé práce, cenné rady a především trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	6
1. STAV BĀDÁNÍ	8
2. DĚTSKÉ SBORY A SOUBORY PŘI ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOLÁCH V OLOMOUCI A DALŠÍCH OLOMOUCKÝCH INSTITUCÍCH.....	11
2.1 ŠKOLNÍ SBORY	11
2.2 ZUŠ ŽEROTÍN A JEJÍ SOUBORY	13
2.3 ZUŠ IŠI KREJČÍHO A JEJÍ SOUBORY.....	17
2.4 DĚTSKÉ PĚVECKÉ SBORY BODO CENTRA V OLOMOUCI.....	22
2.5 DĚTSKÁ OPERA OLOMOUC, PĚVECKÝ SBOR NIŽŠÍHO STUPNĚ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI.....	23
2.6 DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR CAMPANELLA – OLOMOUCKÝ DĚTSKÝ SBOR.....	25
3. MLÁDEŽNICKÉ PĚVECKÉ SBORY.....	30
3.1 PĚVECKÝ SBOR PŘI GYMNÁZIU V OLOMOUCI – HEJČÍNĚ.....	30
3.2 KOMORNÍ SBOR LENKY MLYNÁŘOVÉ.....	34
3.3 PĚVECKÉ SBORY VYŠŠÍHO STUPNĚ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI.....	36
3.4 KASSIOPEA – SMÍŠENÝ KOMORNÍ SBOR PŘI BODO CENTRU V OLOMOUCI.....	37
3.5 PĚVECKÝ SBOR KONZERVATOŘE EVANGELICKÉ AKADEMIE V OLOMOUCI	38
3.6 OLOMOUCKÉ UNIVERZITNÍ SBORY	39
4. SMÍŠENÉ PĚVECKÉ SBORY	47
4.1 AKDEMICKÝ SBOR ŽEROTÍN	47
4.2 COLLEGIUM VOCALE.....	57

4.3 VOKÁLNĚ – INSTRUMENTÁLNÍ SOUBOR MADRIGAL – SOUBOR POSÁDKOVÉHO DOMU ARMÁDY V OLOMOUCI.....	62
4.4 KOMORNÍ PĚVECKÝ SPOLEK DVOŘÁK OLOMOUC.....	64
5. CHRÁMOVÉ SBORY	68
5.1 CHORUS MAURITIENSIS (CHRÁM SV. MOŘICE)	68
5.2 SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR SALVE (KOSTEL PANNA MARIE SNĚŽNÉ).....	71
5.3 DALŠÍ CHRÁMOVÉ SBORY V OLOMOUCI.....	72
6. MUŽSKÉ PĚVECKÉ SBORY	75
6.1 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR NEŠVERA.....	75
6.2 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SPOLEK HANÁ	84
6.3 MORAVSKÉ MUŽSKÉ PĚVECKÉ SDRUŽENÍ	87
6.4 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR KŘÍŽKOVSKÝ	88
ZÁVĚR	89
RESUMÉ	93
SUMMARY.....	94
ZUSAMMENFASSUNG	95
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY.....	96
ANOTACE	100
PŘÍLOHY	

ÚVOD

Olomouc se, jako kulturní centrum Hané, vyznačuje množstvím hudebních institucí a profesionálních souborů. Vedle nich zde ale působí také řada těles amatérských. Původním záměrem práce bylo zmapovat veškeré amatérské soubory, které nyní v Olomouci působí. Během shromažďování pramenů, literatury a všech dostupných informací se ukázalo, že neprofesionálních těles je v Olomouci více než by tato práce mohla pojmut. Vzhledem k rozsahu se tedy práce zabývá převážně vokálními soubory. Instrumentální tělesa, která jsou uvedena zejména v začátku práce, mnohdy doprovázejí pěvecké sbory při koncertech.

Část těchto neprofesionálních souborů tvoří pěvecké sbory, z nichž některé dosahují vysoké úrovně. Dokladem toho mohou být ocenění z festivalů a soutěží konaných u nás i v zahraničí. Některé sbory pak spolupracují například s Moravskou filharmonií Olomouc, která nemá vlastní profesionální pěvecké těleso. Účinkují též ve větších projektech se soubory a sólisty Moravského divadla v Olomouci.

Sledované období (od roku 1989 přibližně do roku 2011) je chápáno jako počátek nové kulturně politické éry, která přináší nové možnosti ve všech oblastech lidské činnosti. Před rokem 1989 se tato zájmová a spolková činnost provozovala většinou pod patronací závodních odborových klubů ve větších firmách, ke kterým se často amatérské soubory připojovaly po zrušení Pěvecké obce československé v roce 1951. Zájem o sborový zpěv byl v té době vyšší než dnes. Přispívala tomu častá vystoupení, motivací mohla být sborová soustředění spojená s rekreací, a konečně i výhodnější vycestování z Československa. Po tzv. „sametové revoluci“ v roce 1989 došlo ke společenským změnám a novým možnostem i v rámci sborového zpěvu. Znamenalo to širší výběr repertoáru; v dramaturgii koncertů se mohla objevovat díla duchovní hudby ve větší míře. Některé sbory právě v této polistopadové době zahájily tradici duchovních koncertů. V devadesátých letech se postupně začal snižovat počet členů sborů. Nejvýrazněji to pocítily sbory mužské, které v současnosti řeší existenční problémy.

Cílem práce je nastínit činnost pěveckých sborů, které se v současné době objevují na olomoucké hudební scéně, zaznamenat repertoárové změny, které nastaly po roce 1989, a charakterizovat zaměření sborů.

Věkové spektrum amatérských hudebníků zahrnuje i soubory dětské. Proto je úvod práce věnován těmto tělesům, která dlouhodoběji působí převážně na základních

uměleckých školách v Olomouci (ZUŠ Žerotín a ZUŠ Iši Krejčího), přičemž jsou zmíněny školní sbory, sbory BoDo centra v Olomouci a v neposlední řadě také Dětská opera Olomouc a Olomoucký dětský sbor Campanella.

Následující kapitoly se postupně zabývají mládežnickými sbory, které se formují na olomouckých gymnáziích, Univerzitě Palackého a Konzervatoři Evangelické akademie, a poté smíšenými sbory (Akademický sbor Žerotín, Smíšený pěvecký sbor Collegium vocale, Vokálně – instrumentální soubor Madrigal a Komorní pěvecký sbor Dvořák Olomouc). Práce se věnuje také chrámovým sborům, hlavně svatomořickému Chorus Mauritiensis a sboru Salve při kostelu Panny Marie Sněžné v Olomouci. Závěr tvoří kapitola o olomouckých mužských sborech (Mužský pěvecký sbor Nešvera, Mužské pěvecké sdružení Haná, Moravské mužské pěvecké sdružení a Mužský pěvecký sbor Křížkovský).

1 STAV BĚDÁNÍ

Pramenná základna, týkající se problematiky olomoucké amatérské hudební scény ve sledovaném období (1989 – 2011), je velmi malá. Nejceněnějšími materiály jsou kroniky sborů, které se ale ve většině případů týkají let předchozích. Tělesa, která vznikla po roce 1989 buď kroniku nevedou a nebo je doplňována sporadicky a nepřesně.¹ Mnohem častěji si sbory místo kronik vytváří své webové stránky, o které pečují a pravidelně je aktualizují. Většina informací se tedy dá získat z internetových zdrojů.

O oblasti amatérské hudby v Olomouci neexistuje po roce 1989 žádná souhrnná práce. Některé publikace se zabývají v rámci většího celku jednotlivými soubory. Například v práci I. Silné *Chrámový pěvecký sbor Církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech* se v kapitole o dirigentu V. Novotném můžeme informovat o působení Mužského pěveckého sdružení Haná a následně o Moravském mužském pěveckém sdružení.² V Ročence Státního okresního archivu v Olomouci 8 (27)1999 najdeme referát *Písemnosti Pěvecko – hudebního spolku „Žerotín“ v Olomouci*. Ten však jen nastiňuje minulost Pěveckého sboru Žerotín a odkazuje na dokumenty uložené ve Státním okresním archivu v Olomouci.

Větší pozornost těmto tělesům nevěnují ani sborníky z muzikologických konferencí. Výjimkou je sborník *Hudba v Olomouci - historie a současnost II*, kde se A. Burešová v referátu s názvem *K tradici sborového pěvectví na Moravě: 1. část – Historie dětského sborového zpěvu na severní a střední Moravě* věnuje mimo jiné činnosti Olomouckého dětského sboru.³

Tuto absenci odborných publikací částečně kompenzují samy soubory, v tomto případě pěvecké sbory, které veřejnost informují o svých aktivitách ve výročních brožurách. Svě almanachy pravidelně vydává Mužský pěvecký sbor Nešvera. Jejich součástí jsou vždy kromě připomenutí historie sboru také ohlasy v tisku a statistiky (nejčastěji uváděný repertoár, četnost koncertů apod.).⁴ K pětáctýřicátému výročí svého

¹ Například univerzitní pěvecký sbor Ateneo si vede kroniku od roku 2006 a předchozí pětiletí není nijak souvisleji dokumentováno. Zhruba od roku 2010 jsou informace v kronice velmi kusé a pro tuto práci nedostačující.

² Viz SILNÁ, I.: *Chrámový pěvecký sbor Církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech*. Olomouc 2010.

³ Viz BUREŠOVÁ, A. (ed.): *Hudba v Olomouci - historie a současnost II: in honorem Robert Smetana - Olomouc 24. – 25. listopadu 2003*. Kritické edice hudebních památek. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004.

⁴ Viz KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010.; KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie*

vzniku vydal malou brožuru i Komorní pěvecký spolek Dvořák. V ní najdeme například stručnější charakteristiku práce se sborem jednotlivých dirigentů.⁵

Podrobnější zpracování amatérských souborů se vyskytuje také v diplomových pracích studentů Univerzity Palackého v Olomouci. Z množství těchto těles je popsána činnost Pěveckého sboru Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní pěvecký sbor Lenky Mlynářové – Dohnalové. Sborům jsou věnovány dokonce dvě práce z let 2008 a 2009. První práce - *Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové při PDF UP Z.* Babkové, uvádí oba sbory do širšího kontextu olomoucké hudební kultury.⁶ Druhá práce - *Sborové hnutí v Olomouci, Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové* je téměř totožná. Rozdílnost je v úvodních kapitolách, kde se autorka, V. Mazancová, velmi stručně zabývá dalšími olomouckými sbory.⁷ Podobnost obou prací je způsobena pečlivým studováním kroniky sboru. Dvě práce jsou věnovány také Akademickému sboru Žerotín. Na Pedagogické fakultě UP koncertní činnost sboru popisovala M. Černochová. Její diplomová práce *Akademický sbor Žerotín v Olomouci* bez časového vymezení (přibližně do konce roku 2005) podrobně reflektuje koncertní sezóny. Bakalářská práce A. Zapletalové *Akademický sbor Žerotín v letech 1970 – 2005* z roku 2008 spíše připomíná zásadní vystoupení a události, které v minulosti sbor ovlivnily.⁸ Obě práce se doplňují. Z mužských sborů byl v roce 2010 zpracováván Mužský pěvecký sbor Nešvera. Autorem rukopisu dosud neobhájené práce je M. Kotrba. Dále existují práce, které se týkají problematiky amatérských těles okrajově - o ZUŠ Iši Krejčího psala T. Herentinová,⁹ na Dvořákovo dílo uváděné v Olomouci se soustředila

českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006.; PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000.; PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995.

⁵ Viz GOTTWALD, J. (ed): *Komorní pěvecký spolek Dvořák Olomouc (45 let) 1961 – 2006*. Olomouc: ANAG, 2006.

⁶ Viz BABKOVÁ, Z.: *Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové při PDF UP*. Olomouc, 2008. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: doc. MgA. Jaroslav Majtner.

⁷ Viz MAZANCOVÁ, V.: *Sborové hnutí v Olomouci, Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové*. Olomouc, 2009. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Jiří Klimeš.

⁸ ZAPLETALOVÁ, A.: *Akademický sbor Žerotín v letech 1970 – 2005*. Olomouc, 2008. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce: Prof. PhDr. Alena Burešová, CSc.

⁹ HERENTINOVÁ, T.: *Historie Základní umělecké školy Iši Krejčího v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Marie Horáková, Ph.D.

K. Fantová,¹⁰ výjezdy českých sborů na turné v USA popisovala J. Klapetková.¹¹ Některé z nich jsou bohužel nedostupné.

V informačních publikacích a sbornících Mezinárodního festivalu pěveckých sborů Svátky písní Olomouc lze dohledat úspěchy a soutěžní repertoár pěveckých sborů, jenž se zúčastnily v některé kategorii soutěže Iuventus mundi cantat, která v rámci tohoto festivalu probíhá. Tyto soupisy všech soutěžních sborů vydává Festa Olomouc.¹² O průběhu minulých ročníků festivalu (před rokem 1991) je pojednáno ve sborníku *Krajina dětského zpěvu II*.¹³

V místním tisku se nejčastěji objevují pozvánky na koncerty, které inzerují samy sbory, nebo krátké sloupky.¹⁴ Z nich je možné zjistit frekvenci koncertů a částečně i repertoár. V menší míře lze vyhledat rozhovory se sbormistry nebo články věnující se určitému koncertu – z těchto se nejvíce autoři zajímali o výroční koncerty. Odbornější texty se nachází v periodikách, určených pro vybraný okruh veřejnosti, Cantus a Hudební výchova. V místním tisku však odborné recenze zcela chybí.

Informace a potřebné materiály bylo možné získat od dirigentů či manažerů sborů.¹⁵ V některých případech se však nepodařilo navázat komunikaci. Čerpat se dalo nejvíce z internetových zdrojů, kde se čím dál častěji zveřejňují dokumenty různých institucí (včetně Souhrnné zprávy o základních školách a mateřských školách zřizovaných statutárním městem Olomouc za školní rok 2010/2011, výročních zpráv škol, programů koncertů, původně novinových článků apod.). Pro doplnění a osvětlení některých zajímavostí se nabízely regionální rozhlasové pořady.¹⁶

¹⁰ FANTOVÁ, K.: *Dvořákovo dílo v Olomouci v letech 1904-1945 – se zaměřením na provedení děl olomouckým "Žerotínem", olomouckou operou, "Volným sdružením přátel moderní hudby" a "Spolkem pro komorní hudbu"*. Olomouc, 1995. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce: Doc. PhDr. Miroslav K. Černý, CSc.

¹¹ KLAPETKOVÁ, J.: *České pěvecké sbory na turné v USA*. Olomouc, 1997. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce: Prof. PhDr. Alena Burešová, CSc.

¹² Viz Informační publikace *Svátky písní Olomouc. XXXVI. Mezinárodní festival pěveckých sborů Svátky písní Olomouc: 4. 6. – 8. 6. 2008*. Olomouc: Festa Olomouc s.r.o, 2008.

¹³ Viz VIČAR, J. (ed.): *Krajina dětského zpěvu II: Sborník k 20. ročníku Svátků písní Olomouc 1991*. Olomouc: Žerotín, 1991.

¹⁴ Většinou se jedná o krátké zprávy o koncertu, které podává redakce.

¹⁵ P. Majer mi poskytl rukopisy připravovaných článků I. Silné k 60. výročí sboru – *Šedesát let mužského pěveckého sboru Haná* a jeho zkrácenou verzi *Jubileum olomouckého mužského pěveckého sboru Haná*. Tyto články čerpají z kronik sboru, dobového tisku a částečně z publikace I. Silné *Chrámový pěvecký sbor církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech* z roku 2010. (Viz SILNÁ, I.: *Chrámový pěvecký sbor Církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech*. Olomouc 2010.)

¹⁶ Z nich byly užity pořady olomouckého studia Radim a Českého rozhlasu 1 Radiožurnál.

2 DĚTSKÉ SBORY A SOUBORY PŘI ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOLÁCH V OLOMOUCI A DALŠÍCH OLMOUCKÝCH INSTITUCÍCH

Vzdělávání dětí v hudební oblasti je nejen vhodné pro všeobecný rozhled každého člověka, hudba obohacuje dětskou duši a rozvíjí fantazii. Proto existuje nespočet hudebních kroužků a souborů. Nejčastěji je hledáme na uměleckých školách, které se snaží nabídnout co nejširší spektrum výuky na hudební nástroje, ale i možnost pracovat v hudebních souborech či pěveckých sborech. Základy hudební výchovy přitom nemusí předávat jen základní umělecké školy, ale i základní školy s rozšířenou výukou hudební výchovy či další hudebně vzdělávací instituce.

2.1 ŠKOLNÍ SBORY

Statutární město Olomouc zřizuje devatenáct základních škol (jednu s ročníky 1 - 5 a osmnáct s ročníky 1 - 9), dalších šest (s převahou do pátého ročníku) se řadí do jiných příspěvkových organizací.¹⁷ Většina těchto škol nabízí žákům v rámci mimoškolních aktivit hudební kroužky, hru na flétnu nebo na kytaru. Méně jich udržuje sborový zpěv. Hojně jsou využívány výchovné koncerty Moravské filharmonie.

Velice hudební školou byla **Základní škola na třídě Svornosti**, kde dnes sídlí Základní škola a Mateřská škola logopedická Olomouc. Základní škola na třídě Svornosti byla úzce spojena se vznikem ZUŠ Iši Krejčího, když se v roce 1969 obě školy dělily o stejnou budovu. Ke spolupráci obou škol jistě přispěla v té době na základní škole probíhající experimentální hudební výchova pod vedením Ladislava Daniela. Vzájemná kooperace škol dále pokračovala ve společných koncertech školního sboru Concordia, dříve Svornost (sbormistryně V. Číhalová) a orchestrů Iši Krejčího. Společně uvedly například Vánoční koncert v olomoucké Redutě (15. prosince 1992)¹⁸ nebo Mimořádný koncert pro děti tamtéž (5. března 1995).¹⁹ Sbor také několikrát vystoupil v programu Moravské filharmonie (např. Koncert pro rodiče a děti – 10. prosince 1989).

¹⁷ Viz Souhrnná zpráva o základních školách a mateřských školách zřizovaných statutárním městem Olomouc za školní rok 2010/2011. Zpracovala: Jaroslava Večeřová. Online z: www.olomouc.eu/.../souhrnna-zprava-o-zs-a-ms-2010-2011.doc (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

¹⁸ Viz pozvánka na Vánoční koncert. In: Kdy-kde-co prosinec 1992, s. 13.

¹⁹ Program koncertu byl uspořádán z vokálních a instrumentálních děl pro děti. Sborny doprovodily obě ZUŠ. Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co březen 1995, s. 24.

Škola ukončila svou činnost v roce 2004 a jejím pomyslným nástupcem se stala **Základní škola Stupkova**, která od uzavření školy na třídě Svornosti nabízí rozšířenou výuku hudební výchovy (dále poskytuje rozšířenou výuku matematiky a informatiky). Stala se tak jedinou základní školou v Olomouci s možností studia s větším důrazem na hudební výchovu. Hudební výchovu zde vyučuje PaedDr. Jiří Kvapil. Při škole působí sbor, který pravidelně vystupuje na menších koncertech pro rodiče, vánočních koncertech v Husově sboru, ale i na větších představeních v olomoucké Redutě na konci školního roku. V roce 2006 se všechna pěvecká oddělení – Benjamínci, Přípravníci a Concordia podílela na Májovém koncertu k 85. narozeninám skladatele Mojžíře Zedníka, který škola připravila ve spolupráci s ZUŠ Iši Krejčího.²⁰ Mezi nejnovější projekty, do kterých se sbor zapojil, jsou muzikály *Šípková Růženka* (školní rok 2009/2010) a *Sněhurka* (2010/2011). Obě představení proběhly v Domě armády Olomouc.²¹

Svůj sbor má i **Základní škola Heyrovského**. Sbor Bambini di Heyrák²² byl založen v roce 2006. Navštěvují ho děti všech ročníků, přičemž se dělí na dvě skupiny – mladší děti (1. – 3. třída) a starší děti (4. – 9. třída). Počet zpěváků se pohybuje kolem padesáti. Sbor vede Dagmar Krylová a Jana Vaňková, která v letošním roce vystřídala na místě sbormistryně mladšího sboru Johanu Corrigan.²³ Repertoárově se sbor pohybuje mezi lidovými písněmi a nonartificiální hudbou. Nejčastěji mezi skladbami figurují díla Z. Svěráka a J. Uhlíře (vtipné dětské opery *Karkulka* a *Budulínka* i jejich další pohádkové a filmové melodie), dále se sbor věnuje filmovým skladbám – z filmu *Harry Potter* zpívá skladbu *Double Trouble*, ve vokální úpravě pak dále úvodní melodii z filmu *Pink Panther*. Sbor nacvičuje skladby v různých jazycích, kromě angličtiny to jsou písně v ruštině, korejštině, francouzštině a slovenštině. S programy ze skladeb Z. Svěráka a J. Uhlíře sbor vystupuje v mateřských školách v Olomouci. Často také vystupuje na olomoucké radnici při Vítání občánků. Každoročním projektem je školní

²⁰ Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co květen 2006, s. 19.

²¹ Viz webové stránky ZŠ Stupkova – sekce Dokumenty (Zprávy o činnosti školy). Online z: <http://www.zs-stupkova.cz/dokumenty/> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²² Viz obr. č. 1

²³ J. Corrigan dále spolupracuje se sborem jako korepetitorka.

Vánoční show v Regionálním centru Olomouc.²⁴ Největším úspěchem sboru je umístění v bronzovém pásmu na krajské přehlídce dětských pěveckých sborů v Uničově v roce 2011.²⁵ V roce 2000 se školní sbor pod názvem Hejráček účastnil festivalu Svátky písní a soutěžil v kategorii B2 (školní sbory do šestnácti let).²⁶

Festival Svátky písní navštívil i sbor Sluníčko z **Fakultní základní školy dr. Milady Horákové**. V roce 1999 tam získal stříbrnou medaili v kategorii B1 (školní sbory do dvanácti let).²⁷ Soutěží prošel i následující rok. Se sbory této školy pracuje Dana S. Fabíková. Stejně jako sbor ZŠ Heyrovského připravuje program pro Vítání občánků a pořádá koncerty pro rodiče.

2.2 ZUŠ ŽEROTÍN A JEJÍ SOUBORY

První Základní umělecká škola v Olomouci byla založena roku 1888 díky Pěveckému spolku Žerotín, který jejím otevřením získal institut pro výchovu instrumentalistů a zpěváků pro vlastní produkci. Jméno tak bylo odvozeno od samotného spolku. Škola pod vedením prvního ředitele Antonína Petzolda poprvé přivítala žáky 18. září 1888.²⁸

Od doby svého založení se rozrostla do takové míry, že se řadí mezi největší ZUŠ v České republice. Navštěvuje ji na tisíc tři sta dětí (v hudebním oboru 1094²⁹). Hlavní budova školy sídlí od roku 1999 v ulici Kavaléristů (dříve v Slovenské ulici), ale patří k ní ještě dalších sedm poboček (v Dolanech, Hlubočkách, Štěpánově, Tršicích, Velké Bystřici, Velkém Týnci a Velkém Újezdě). Není tedy překvapením široká

²⁴ Viz články v občasníku základní školy Olomouc, Heyrovského 33. Krylová, Dagmar: *Karkulka aneb Z pohádky do pohádky*. In: MY a ŠKOLA, občasník základní školy Olomouc, Heyrovského 33, šk. rok 2007/2008, s. 6. Krylová, Dagmar: *Sborový zpěv – Bambini di Heyrák*. In: tamtéž, s. 7. Krylová, Dagmar: *Bambini di Heyrák*. In: MY a ŠKOLA, občasník základní školy Olomouc, Heyrovského 33, šk. rok 2008/2009, s. 9. Krylová, Dagmar: *Dětský pěvecký sbor Bambini di Heyrák*. In: MY a ŠKOLA, občasník základní školy Olomouc, Heyrovského 33, šk. rok 2010/2011, s. 7. Krylová, Dagmar: *Bambini di Heyrák*. In: MY a ŠKOLA, občasník základní školy Olomouc, Heyrovského 33, šk. rok 2011/2012, s. 3.

²⁵ Viz výsledky krajské přehlídky 21. celostátní přehlídky dětských pěveckých sborů - Olomoucký kraj (Uničov, 15. 3. 2011). Dokument zveřejnila na svých webových stránkách agentura ARTAMA, ODBORNÝ ÚTVAR NIPOS (Neprofesionální umělecké aktivity dospělých a estetické aktivity dětí a mládeže). Online z: <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2011/03/Postupov%C3%A1-p%C5%99ehl%C3%ADka-Uni%C4%8Dov-2011.pdf> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶ Viz program festivalu Svátky písní Olomouc 7. 6. – 11. 6. 2000. Zveřejněn na webových stránkách agentury Festamusical – 40 let Svátků písní. Online z: <http://www.festamusical.com/cze/festival-of-songs-olomouc-2012/1191-40-let-svatku-pisni> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁷ Viz Výsledková listina Soutěže pěveckých sborů Iuventus Mundi Cantat 99' – Festival pěveckých sborů Svátky písní Olomouc 99' v číslech a výsledcích. Online z: www.festamusical.com/cze/festival-of-songs-olomouc-2013/fp1918/vysledkova-listina-sp-1999 (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁸ Viz TICHÁK, M.: Sto let ve službě múzám. 1888 – 1988. Olomouc 1988, s. 9 – 14.

²⁹ Viz Výroční zpráva ZUŠ Žerotín ze školního roku 2010/2011.

nabídka oborů, které se řadí do deseti oddělení.³⁰ K mladším oddělením patří Oddělení lidových nástrojů, které vzniklo v roce 2008. Sem spadá hra na háčkovou harfu nebo mandolínu. Pro menší děti (5 až 7 let) je určena dvouletá přípravná hudební výchova, která si klade za cíl zábavným způsobem rozvíjet hudební myšlení i hudební schopnosti dítěte. O chod celé školy se dnes stará ředitel Jan Štědroň.³¹

Při ZUŠ Žerotín pracuje několik těles. Z významnějších lze jmenovat Big Band Žerotín (umělecký vedoucí M. Zajíček), Black Ladies – flétnový soubor (umělecký vedoucí Vít Janečka), Komorní orchestr Sinfonia (umělecký vedoucí V. Zeman) nebo Junior Big Band (umělecký vedoucí A. Jedlička). Početnější je Komorní smyčcový orchestr a Dechový orchestr. Mezi nováčky v souborech patří Kytarový orchestr a soubor Mladá krev. Samozřejmě zde působí i menší tělesa, jako je saxofonové a klarinetové kvarteto.

S myšlenkou založit na ZUŠ Žerotín **Big Band** přišel Vratislav Hrabal v roce 1991. Tehdy s jedenácti členy vytvořil seskupení, které se zaměřilo na jazzovou hudbu. Obsazení bylo netypické – pět saxofonů, dvě trubky, trombon a rytmika bez elektrické kytary. V jejich repertoáru tak figurovaly různé úpravy nebo skladby přímo pro těleso (*Vivat big band* Jana Pavla, *Pohyb* Petra Junka,...). Dnešní sestava je už přímo bigbandová a čítá na dvacet členů (5 saxofonů, 4 trumpety, 4 trombony, rytmika - klavír, bicí, perkuse, baskytara a elektrická kytara, v poslední době i hostující zpěváci). Těleso nyní vede od roku 2006 Martin Zajíček.

Big Band má za sebou několik vydařených koncertů. Namátkou lze některé připomenout. V roce 2006 vystoupil na červnovém Jazzovém dýchánku ve Velkých Opatovicích společně se známými skupinami – s Krausberry, Pavel Jakub Ryba Triem, Danem Bártou a dalšími. V prosinci pak uvedl *Jazzové koledy* v úpravě Milana Svobody pod vedením R. Mlynáře v Paláci Bohemia. Následující rok v květnu navštívil festival Chicago 1920 – International Jazz and Blues Festival v České Lípě. Výhra Big bandu v 16. ročníku Národní rozhlasové soutěže mladých souborů a orchestrů Concerto Bohemia v Praze v roce 2006 dala souboru možnost zahrát si na listopadovém koncertě vítězů, jež byl přenášen živě na ČT2 a Českým rozhlasem 3 – Vltava. Zde předvedl

³⁰ Jsou to oddělení hudební nauky, oddělení lidových nástrojů, oddělení klavírní a varhanní, oddělení akordeonové a elektronických klávesových nástrojů, oddělení dechových nástrojů, oddělení kytarové, oddělení pěvecké, oddělení smyčcových nástrojů, oddělení bicích nástrojů. K nejzajímavějším patří jistě oddělení techniky zvukového záznamu, jež se specializuje na využití počítače v hudbě a elektronickou hudbu. Výuka může probíhat díky nahrávacímu studiu, které se nachází přímo v budově školy.

³¹ Funkci zastává od roku 1999, jeho předchůdci byli Kateřina Viktorová (1986 – 1991), Jiří Šuba (1992 – 1993), Anna Dušková (1993 – 1999). Viz Horáková, Marie: *120 let ZUŠ „Žerotín“ v Olomouci (1988 – 2008) – 5. část – LŠU v letech 1961 – 1999*. In: Kdy-kde-co, červenec/srpen 2008, s. 16.

skladby Jima Martina *Shuffle this!* a Johna Gillespieho *Noc v Tunisu*. V období adventu si společně s Komorním sborem Lenky Mlynářové připravil opět *Jazzové koledy* (arr. M. Svoboda). Další jazzový festival, kam Big Band zavítal, byl The International Jazz Festival Litvínov 2008. V rámci této akce vystoupil hned třikrát. Ve výčtu zajímavých akcí by se dalo pokračovat. K obvyklým koncertům patří jazzové večery v Jazz Tibet Clubu v Olomouci, kam si soubor zve různé hosty, nejčastěji kolegy ze Zábřehu na Moravě nebo známé jazzmany. Účastní se i dalších festivalů, v minulosti třeba v Lanškrouně (Festival Jazz Lanškroun), Šumperku (festival mladých umělců Šumperské Preludium), Zábřehu na Moravě (JAZZ IN HALL), Praze (Žižkovská smršť), Vyškově (Přehlídka big bandů) a Olomouci (GROOVE VE MĚSTĚ). Rovněž vystupoval na zahraničních festivalech v městech Ried, Bösel – Německo, Wrocław - Polsko, Glauchau – Německo. Kromě vystupování na festivalech se Big Band účastní soutěží. Vítězství slavil v celostátním kole Národní soutěže ZUŠ v Rožnově pod Radhoštěm v roce 1995.³²

Repertoárově se Big Band Žerotín pohybuje mezi jazzrockem, latinjazzem a swingem. Vzdálené mu nejsou ani oblasti klasického jazzu, fusion, funku, rhythm and blues, či soulu. Najdou se i jazzové úpravy skladeb zdánlivě žánrově vzdálených. Zpočátku v repertoáru figurovaly skladby J. Hniličky, J. Pavla, N. Adderleye, J. Zawinula, J. Václavíka. Skladby upravují V. Hrabal a A. Hrazdil.³³ Dnes mezi nacvičenými skladbami lze najít *Watermelon Man* H. Hancocka, *Caravan* D. Ellingtona, *Kasace pro Gustava Bromu* M. Bártka, *Spain* Ch. Coreye nebo *Moment's Notice* J. Coltraina.³⁴ Různorodý repertoár dále doplňují skladby M. Harrise, J. Martina, J. Zawinuly, ale i interpretů jako je Seal, M. Jackson a J. Joplin.

Jistou tradici má na škole také flétnový soubor **Black Ladies**, založený o rok dříve než Big Band. Převážně dívčí těleso vede Vít Janečka. Soubor prošel mnoha proměnami jak v počtu fléten, tak i v přibírání rytmické sekce (klavír, bicí, basová kytara). Nakonec se ustálil na pět flétnístek, které občas doprovází další nástroje (klavír, harfa,...). K častým koncertům Black Ladies patří vystoupení v Besedním sále Muzea umění, v Jazz Tibet Clubu, na různých vernisážích a podobně. Zaměřuje se na jazzovou hudbu, známé evergreeny a klasický flétnový repertoár od baroka po současnost (např.

³² Viz webové stránky Big Bandu Žerotín, Historie Big Bandu „Žerotín“, Úspěchy bigbandu, Přílohy. Online z: <http://www.bigbandzerotin.cz/> (jako zdroj užito dne 10. 12. 2011).

³³ Viz Pozvánka na XI. Československý Jazzový Festival v Olomouci 1994. In: Kdy-kde-co, květen 1994, s. 7.

³⁴ Další skladby viz příloha č. 1.

Zastaveníčko u olomouckého orloje K. Fridrichové).³⁵ Skladby si upravuje podle složení souboru (*Intermezzo simfonico* P. Mascagniho v úpravě J. Gottwalda). Některé skladby jsou složené přímo pro soubor.

Smyčcový komorní orchestr **Sinfonia** se v roce 2007 přeměnil přidáním dechů v Studentský komorní orchestr. Do té doby však stihl nasbírat řadu ocenění - 3. místo v celostátní rozhlasové soutěži Concerto Bohemia (1994), 1. místo v krajském kole Národní soutěže ZUŠ v kategorii hra souborů a orchestrů (2003) a 2. místo v ústředním kole Národní soutěže ZUŠ ve stejné kategorii (2006).³⁶ V novém složení se účastnil v roce 2009 ústředního kola Národní soutěže ve hře žákovských orchestrů v Olomouci, kde se umístil na druhé pozici a současně získal ocenění nejlepšího orchestru Olomouckého kraje.³⁷ V čele tělesa stojí V. Zeman. Ačkoliv má orchestr v repertoáru skladby různých slohů, nejčastěji hraje barokní, klasicistní a soudobá díla. Z výčtu nastudovaných skladeb lze jmenovat *Intradu* (J. H. Schmelzer), *Menuet* (J. S. Bach), *Pastorelu* (J. H. Seeling), *Concerto grosso č.8 „Vánoční“ část Adagio* (A. Corelli), *Concerto in C* (A. Vivaldi), *Serenáda G dur* (W. A. Mozart).³⁸

Junior Big Band se začal formovat již v roce 1998, kdy se jeho název také zaměňoval za Taneční orchestr. Jeho funkční zaměření si žádalo především swingové a populární melodie. V pravém slova smyslu však Junior Big Band vznikl až v roce 2005, kdy se k stávajícímu seskupení přidala úplná saxofonová sekce. Tím se jeho repertoár rozrostl hlavně o jazzové skladby. Vedení, funkci aranžéra a dirigenta Junior Big Bandu zastává A. Jedlička.

Velmi mladým se dá nazvat **Kytarový orchestr**. Jeho fungování od roku 2009 je zatím dobou, kdy se děti pod vedením G. Kollára snaží sehrát. Cílem je interpretovat skladby různých národů a různých hudebních období.

Soubor **Mladá krev** je vlastně přípravným orchestrem. Těleso má asi dvacet členů. Ti se zde učí pod vedením M. Zajíčka jak pracovat v souboru. Mladá krev začala vystupovat v roce 2010. Jejich zaměření je spíše na nonartificiální hudbu – rock a pop (písně skupiny Metallica, Faith No More, Robbieho Williamse či Alanis Morissette).

³⁵ Viz Kolář, Bohumír: *Koncert s úsměvem byl oslavou narozenin*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 17 (25. 4. 2002), s. 16.

³⁶ Viz webové stránky ZUŠ Žerotín. Online z: <http://www.zus-zerotin.cz/orchestra> (jako zdroj užito dne 10. 12. 2011).

³⁷ Viz Výsledková listina ústředního kola Národní soutěže ve hře žákovských orchestrů (Kategorie II. a), Olomouc 24. – 25. 4. 2009. Viz příloha č. 2.

³⁸ Viz program Tříkrálového koncertu (8. 1. 2010) se sólistkami Marií Šmídovou (flétna) a Petrou Hanáčkovou (zpěv). Online z: <http://www.akce.olomouc.cz/mista/Regionalni-centrum-Olomouc-Jeremenkova-40B-Olomouc/2010/1/3> (jako zdroj užito dne 30. 3. 2012).

Prvním velkým úspěchem souboru je titul laureáta III. stupně z festivalu Zimní pohádka 2012 Praha a Teplice.³⁹

Škola se dále angažuje přes jednotlivé soubory v pořádání různých kulturních akcí. Big Band Žerotín⁴⁰ se například v roce 2010 zasloužil o mimořádný festival GROOVE VE MĚSTĚ, týkající se stylů jazz, funk, soul, hip hop, RnB, či alternative music. Festival se podařilo zrealizovat i následující rok. Škola dále spolupřádá s Katedrou hudební výchovy PdF UP soutěžní přehlídku ve hře na klavír s názvem „Mozart opět v Olomouci“ a ve spolupráci se Sdružením rodičů ZUŠ „Žerotín“ Olomouc vyhlašuje od roku 2005 Pěveckou soutěž Olomouc. Úspěšným projektem je také festival Jaření, jehož první ročník se uskutečnil v roce 2006 a jeho náplní je nejčastěji folklórní program. Dalším je Festival české a evropské hudby - v roce 2010 se pořádal sedmý ročník.

2.3 ZUŠ IŠI KREJČÍHO A JEJÍ SOUBORY

Druhá škola s hudebními obory je Základní umělecká škola Iši Krejčího Olomouc.⁴¹ Její provoz začal roku 1969, když se původní pobočka ZUŠ Žerotín osamostatnila jako Lidová škola umění tř. Svornosti. Měla stejné sídlo jako ZŠ na tř. Svornosti, na níž probíhala experimentální rozšířená výuka hudební výchovy pod vedením prof. Ladislava Daniela. V roce 1986 se škola přestěhovala do budovy v ulici Na Vozovce, podle které přejala nové jméno. Se ZŠ na tř. Svornosti však stále udržovala kontakty, pořádala společné koncerty, doprovázela sbor 1. stupně ZŠ (sbormistr Petr Svoboda) a hlavní sbor Concordia (sbormistryně Věra Číhalová). Další změna názvu proběhla roku 1991 – místo LŠU v ZUŠ a dále pak v roce 2000 při kulatém výročí školy obdržela čestný název ZUŠ Iši Krejčího Olomouc. Podstatnou událostí bylo pro ZUŠ získání statusu příspěvkové organizace v roce 1993. Kromě hlavní budovy Na Vozovce, výuka probíhá ještě na dvou pracovištích, a to v areálu ulice Jílová a v Olomouci - Lutíně.

Škola má dohromady sedm hudebních oddělení. Oproti předchozí uvedené škole umožňuje výuku na melafon (nástroj podobný trombonu, lesnímu rohu a trubce) využitelný v jazzové hudbě. Ostatně uvedení oborů hry na jazzový trombon či jazzovou

³⁹ Viz webové stránky ZUŠ Žerotín. Online z: <http://www.zus-zerotin.cz/orchestra> (jako zdroj užito dne 30. 1. 2012).

⁴⁰ Od 30.1. 2009 se Big Band Žerotín stal občanským sdružením.

⁴¹ Olomouc má ještě jednu Základní uměleckou školu, která se ale věnuje pouze výtvarnému oboru – ZUŠ Miloslava Stibora.

trubku v nabídce nástrojů, lze chápat jako jistou specializaci školy na jazz. V soupisu vyučovaných nástrojů dále najdeme, na rozdíl od ZUŠ Žerotín, i hru na cimbál. V současné době školu navštěvuje skoro sedm set žáků (v hudebním oboru je to 550)⁴². Jako ředitel zde působí od roku 1998 Josef Dvořák.⁴³

Stejně jako na většině ZUŠ se v jednotlivých oddělení formují různá uskupení, ať už dua, tria, kvarteta a podobně, tak i větší tělesa. Zde funguje například saxofonový soubor, folklorní skupina Strunky a Záhorská muzika, Žákovský smyčcový orchestr, nebo Dechový orchestr ZUŠ Iši Krejčího (Žest'ová harmonie). Nejvýraznějším tělesem je Big Band a Komorní orchestr ZUŠ Iši Krejčího.

Big Band ZUŠ Iši Krejčího byl založen v roce 2007 a orientuje se na 50. a 60. léta, nejvíce na tvorbu Counta Basieho. Na škole pokračuje v tradici Tanečního orchestru. Jeho členy nejsou jen žáci, ale i učitelé. Pod vedením saxofonisty Jakuba Červenky často koncertuje v olomouckém Jazz Tibet Clubu, živě hrál v Českém Rozhlasu Olomouc a účastnil se několika festivalů (Swing žije v Olomouci – prosinec 2008, Mezinárodní swingový festival Jardy Marčíka v Týništi nad Orlicí – červen 2009, VIII. Swingový festival v Polné u Jihlavy – podzim 2010, festival Jazz in Hall v Zábřehu na Moravě – říjen 2011). Za krátkou dobu se tedy dostatečně zviditelnil a jeho kvalita se stále zvyšuje (2.místo z Mezinárodního hudebního festivalu Česká Kamenice z června 2009). S Big Bandem hostují i další tělesa a hudebníci – v roce 2009 si zahrál s Lucerne Jazz Orchestra ze Švýcarska, následující rok s bubeníkem K. Slezákem nebo s Mladým týnišťským big bandem, dále vystoupil s nizozemským zpěvákem M. B. Jazzym, na dalším koncertu s kontrabasistou M. Friedlem.

Big Band má nastudovaných na šedesát skladeb. Velká část skladeb je hrána ve stejných úpravách jako hrával Count Bassie (skladby jako *After Supper*, *Broadway*, *Flight of the Foo Birds*, *April in Paris*, *Cute* a další). Často se také v programu objevují jména skladatelů nebo aranžérů S. Nesticoa, M. Carubia, N. Yettiho nebo samotného vedoucího tělesa, J. Červenky. Z důvodu vystupování na plesech se rozšířil taneční repertoár. Kromě swingu tak Big Band hraje waltz, tango, rumbu, mambo a cha-chu. Se zpěvačkami T. Kolečkářovou a I. Kevešovou má v repertoáru díla G. a I. Gershwinových - *They Can't Take That Away from Me* (v úpravě N. Heftiho) a *How Long Has This Been Going On?* (arr. Dave Wolfe), i D Ellingtona - *It Don't Mean a*

⁴² Viz Výroční zpráva ZUŠ Iši Krejčího ze školního roku 2010/2011.

⁴³ Na této pozici vystřídal Jarmilu Štěpánkovou (1992 – 1998) , která na místo nastoupila po Jaroslavu Kučerovi (1984 – 1992). Viz webové stránky ZUŠ Iši Krejčího - Historie a současnost, Online z: <http://www.zus-ik.cz/> (jako zdroj užito dne 12. 1. 2012).

Thing (úprava J. Červenka) a *Do Nothin' Till You Hear from Me*. Nechybí však slavné evergreeny jako *I've Got You Under My Skin* (C. Porter, arr. Q. Jones), *The Lady Is a Tramp* (R. Rodgers, L. Hart, arr. D. Wolpe), *Fly Me To The Moon* (B. Howard, arr. S. Nestico) a další.

Na rozdíl od Big bandu má **Komorní orchestr Iši Krejčího Olomouc** dlouholetou tradici (od roku 1987). Původně byl tělesem Přírodovědecké fakulty UP a pracoval pod vedením Vladimíra Žůrky,⁴⁴ v roce 1998 se stal občanským sdružením a uměleckého vedení se ujal Josef Dvořák, od roku 2000 spadá pod hlavičku ZUŠ Iši Krejčího. Jeho koncertování se orientuje na Olomouc a okolí, několikrát však vystoupil i v Praze. Z navštívených festivalů lze jmenovat Národní festival neprofesionálních komorních a symfonických těles. Významná je spolupráce s olomouckým pěveckým sborem Collegium vocale. Tradičně spolu pořádají vánoční koncerty v chrámu sv. Michala, ale také spolu několikrát koncertovali v Rakousku. V roce 1998 spolu dokonce natočili *Českou mši vánoční* J. J. Ryby. Orchester má v repertoáru díla barokní, klasicistní, romantická i z 20. století (O. Flosman, B. Britten). Speciálně se orientuje na soudobé olomoucké autory (např. P. Čotka).

Své první samostatné CD natočil v roce 2002 – figurují na něm skladby autorů různých hudebních období od baroka až po současnost (T. Albinoni, J. S. Bach, W. A. Mozart, J. V. Stich – Punto, E. H. Grieg, P. Čotek, B. Martinů).⁴⁵ Druhé album nahrál o pět let později. Objevují se zde části děl jako *Parthita pro smyčce (Andante)* F. I. Tůmy, *Gloria in excelsis Deo (Quoniam tu solus sanctus)* se zpěvem od G. F. Händla, *Koncert pro cembalo a smyčce (Adagio)* J. S. Bacha nebo *Orchestrální kvintet č. 2 Es dur* J. Myslivečka.⁴⁶ Kromě posledních tří skladeb je toto CD zaměřeno spíše na starší hudbu.

Co dva roky orchestr boduje v celostátních soutěžích. V Krajském kole Národní soutěže ZUŠ smyčcových souborů a žákovských orchestrů 2002/2003 získal první

⁴⁴ V. Žůrek (*1942) je pedagog, matematik, hudebník a houslista. Pracoval ve fyzikálně-pedagogické sekci Jednoty českých matematiků a fyziků, dále také jako středoškolský profesor matematiky a fyziky na Střední průmyslové škole v Olomouci. Jako hudebník prošel několika tělesy – Studentským kvartetem (1960 – 1971), v Karlíkovém kvartetu (1973 – 1982), Novým kvartetem, které také řídil (1981 – 1986). Deset let vedl Komorní orchestr Iši Krejčího (1987 – 1997). Nyní od roku 1986 vede a hraje první housle ve Stupkově kvartetu. Viz medailonek v měsíčníku Kdy-kde-co. In: Kdy-kde-co, červenec 1997, s. 11 (autor neuveden).

⁴⁵ Jednotlivé skladby viz obal CD, příloha č. 3.

⁴⁶ Dále zde nalezneme díla A. Vivaldiho (*Concerto d moll* pro violoncello, smyčce a basso continuo, část 3. Menuet), W. A. Mozarta (*Koncert pro klavír a orchestr č. 20 d moll*, část 3. *Allegro assai*; *Divertimento č. 1 D dur*, části 2. *Andante* a 3. *Presto*), C. M. von Webera (*Koncert pro klarinet a orchestr č. 1 f moll*, část 3. *Rondo. Allegretto*), L. Janáčka (*Svita pro smyčce*, část 6. *Andante*), E. H. Griega (*Dvě elegické melodie*, část 2. *Last Spring*) a E. Gilleta (*Smart, very smart*). Viz obal CD Komorní orchestr Iši Krejčího 1987 – 2007, zveřejněný na webových stránkách ZUŠ Iši Krejčího. Online z: <http://www.zus-ik.cz/ke-stazeni/> (jako zdroj užito dne 12. 1. 2012).

místo, a stejně tak se umístil i o dva roky později. Druhé místo obdržel ve školním roce 2008/2009.

Orchestr je také iniciátorem festivalu Setkání, což je mezinárodní festival neprofesionálních komorních orchestrů. Je zakladatelem Asociace neprofesionálních komorních a symfonických těles (ANKST).

Na ZUŠ Iši Krejčího dále působí osmičlenná **Žest'ová harmonie** V. Vavruši. Navazuje tak na Dechový orchestr, který na škole v podstatě působil, i když v početnějším obsazení, od začátku školy (v čele s Janem Pavlem, od r. 1974 také s Lubomírem Kantorem). Jako Dechový orchestr soubor několikrát vycestoval koncertovat do zahraničí (Leningrad /SSSR/ – 1975, Glauchau /Německo/ - 1990, Chorvatsko – 1995) a dosáhl druhého místa v oblastním kole celostátní soutěže v komorní hře a orchestru (ve školním roce 1991/1992).

V roce 1994 se název tělesa změnil na Dechovou harmonii ZUŠ. Pod novým názvem orchestr vystoupil v olomoucké Redutě na slavnostním koncertě k 25. výročí založení školy. Hrál *Zahajovací pochod*, *Hop nebo trop* a *Beatové nešpory* Jana Pavla, *Agnus dei* G. Bizeta, *Te Deum* M. A. Charpentiera a *Tam za tou duhou* B. Laneho. O rok později se do Reduty vrátil s jiným programem (O. Nedbal: *Valse triste*, H. Walters: *Instant koncert*, R. Nováček: *Castaldo*, P. Dittrich: *Jongler solo xylofon*). Úspěšně reprezentoval školu na soutěžích – ve školním roce 1994/1995 obsadil druhé místo v Ústředním kole celostátní soutěže dechových orchestrů, ve školním roce 1996/ 1997 se umístil na třetím místě v Republikové soutěži dechových orchestrů ve Zlíně a na prvním místě na Mezinárodní soutěži dechových orchestrů v Brně. Následující rok koncertoval v Itálii.⁴⁷

Současné obsazení souboru je zcela mužské, skládá se z hráčů na tyto nástroje: čtyři trubky, dvě eufonia, trombon, tuba a bicí. Kromě intrád a fanfár má soubor v repertoáru i populární písně (Beatles, spirituály apod.). V roce 2007 školu reprezentoval spolu s dalšími soubory školy v Německu v městě Wolfhagen, v roce 2011 koncertoval v Itálii. Úspěch slavil na Krajském kole Národní soutěže ZUŠ v dechových, tanečních a jazzových orchestrech 2003/2004 (1. místo), Soutěži "Karl Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus" v říjnu 2005 ve Vidnavě (2. místo), ústředním kole Národní soutěže ZUŠ v komorní hře s převahou dechových nástrojů 2007 (3. místo) a v roce

⁴⁷ Viz diplomová práce T. Herentinové. HERENTINOVÁ, T.: Historie Základní umělecké školy Iši Krejčího v Olomouci. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Marie Horáková, Ph.D.

2010 se na ústředním kole Národní soutěže ZUŠ ve hře dechových orchestrů umístil ve stříbrném pásmu.

Škola si hýčká i folklorní soubory. Pro **Záhorskou cimbálovou muziku** dokonce pořídila v roce 2008 koncertní cimbál. Muzika původně působila pod ZUŠ Šternberk jako Šternberská muzička (v letech 2002 – 2006). Pod olomouckou ZUŠ přešla v roce 2006 a přijala i nový název – Záhorská muzika. Kromě cimbálu v muzice dále hraje šest houslí, kontrabas a flétna. Soubor se snaží udržovat ryzí folklór (autentičnost písní – rytmus, text) a vše okolo (zapojení tance – vystoupení s tanečním souborem Mladá Haná; užití dobových krojů). Písně, které hrají, jsou většinou z oblasti Záhohří (region mezi Hanou a Valašskem), nechybí mezi nimi také písně Valašska, Jižní Moravy nebo Slovenska. Záhorská cimbálová muzika vystupuje v Olomouci a okolí (Šternberk, Velká Bystřice,...).⁴⁸ Ve školním roce 2008/2009 se muzika účastnila Krajského kola ve hře na lidové nástroje, komorní a souborové hře lidových nástrojů, kde se umístila na prvním místě a postoupila do ústředního kola (stejně tak i muzika Strunky).

Další folklorní soubor ZUŠ Iši Krejčího, chlapecká muzika **Strunky**, začala hrát v roce 2004 za vedení M. Heřmana. Zpočátku pod názvem Malá muzika doprovázela taneční soubor Čekanka z Velké Bystřice. Po roce působení jako doprovodná muzika se soubor z popudu primáše přejmenoval na Strunky a jako umělecký vedoucí nastoupil Z. Žůrek. Na Lidovém Roku ve Velké Bystřici (XVI. ročníku folklorního festivalu) v září 2005 už muzika hrála i samostatně. V roce 2007 se připojuje k ZUŠ Iši Krejčího a nadále pracuje jako její soubor. Muzika je skládá z trojích houslí, klarinetu, kontrabasu a cimbálu. Program vystoupení sestává z pásem lidových písní, nebo jednotlivých písní z různých regionů Moravy (pásmo *Vandrovala blecha*, hanácká *Trávo zelená*, pásmo hornáckých fašankových písní *Pod šable*). Muzika nevystupuje jen Čechách, v roce 2007 hrála v Německu a na Slovensku, následující rok v Itálii.⁴⁹ Od roku 2008 soubor vede D. Gilarová.

Stejně jako na ZUŠ Žerotín se díky souborům podařilo uskutečnit dlouhodobé akce. Jedním z takových projektů je například festival Setkání – přehlídka komorních orchestrů, jejíž tradici podnítl Komorní orchestr Iši Krejčího. Že Setkání vzbudilo zájem dokládá spolupráce s agenturou NIPOS ARTAMA Praha při třetím ročníku, kdy

⁴⁸ Viz webové stránky Záhorské cimbálové muziky. Online z: www.zahorskamuzika.cz (jako zdroj užito dne 14. 1. 2012).

⁴⁹ Viz webové stránky muziky Strunky. Online z: www.strunky.cz (jako zdroj užito dne 14. 1. 2012).

se Setkání začlenilo jako část do Národního festivalu neprofesionálních komorních a symfonických těles 2001. Festival se koná s výjimkou roku 2005 každoročně a zůstává setkáním orchestrů, i když na něj přijíždí i menší soubory a pěvecké sbory.

2.4 DĚTSKÉ PĚVECKÉ SBORY BODO CENTRA V OLOMOUCI

BoDo centrum je občanské sdružení pro volný čas dětí a mládeže, jehož vznik se datuje do roku 1993. Podporuje hudební vzdělání dětí od čtyř let. Pro předškolní děti od čtyř do šesti let centrum nabízí pěvecký sbor **Alenášek**.⁵⁰ Starší děti mohou navštěvovat Dětský pěvecký sbor **Music BoDo**,⁵¹ kde se věk zpěváků pohybuje mezi sedmi až patnácti lety. Při centru pak funguje ještě dívčí sbor **Kassiopea** (viz další kapitola). Všechny sbory vede Hana Vyroubalová.

Všechny tři sbory vystupují samostatně nebo spolupracují při větších projektech. K zajímavým akcím patří hostování na koncertech Heidy Janků (2003) a sopranistky Pavliny Senič (2004, 2005). V posledních letech se ustálily letní a vánoční koncerty. Na letním koncertě v roce 2010 (19. 6.) s nimi vystoupil Dětský sbor Cantella z Hradce Králové, poslední letní koncert (18. 6. 2011) byl obohacen o minimuzikál *Perníková chaloupka*. Mladší pěvecká tělesa BoDo centra se také výrazně podílejí na programu Nedělních matiné pro děti a rodiče pořádaných Moravskou filharmonií Olomouc (dále MFO). Jako příklad lze uvést program sestavený ze známých písniček J. Uhlíře a Z. Svěráka – „*Není nutno, aby bylo přímo veselo...*“ s pokračováním „*Není nutno, aby bylo přímo veselo...II*“ v úpravě R. Mlynáře nebo „*Vánoce, Vánoce přicházejí ...*“ poskládaný z oblíbených vánočních koled. Kromě těchto akcí, oba mladší sbory připravují v olomoucké Redutě výchovné koncerty, které jsou určeny pro děti z mateřských škol a žáky nižších tříd.

Dětský sbor Music BoDo se účastní soutěžních přehlídek a festivalů. Již v roce 2004 se umístil ve zlatém pásmu na krajské soutěži dětských pěveckých sborů v Uničově a úspěch si zopakoval i následujícího roku, po němž se účastnil celostátní přehlídky dětských pěveckých sborů v Českém Krumlově. V roce 2005 navštívil desátý ročník mezinárodního soutěžního festivalu "Taky máte rádi Ježka a Voskovce + Wericha?" v Třinci. V dalším roce vyhrál v soutěži „Chrám a tvrz“ ve Vsetíně, zaměřující se na interpretaci lidové hudby. Na krajské soutěži dětských pěveckých

⁵⁰ Viz obr. č. 2.

⁵¹ Viz obr. č. 3.

sborů v Uničově 2007 si opět vyzpíval zlaté pásmo a pokračoval do Pardubic na celostátní kolo, stejně se umístil i v roce 2009 a postoupil do celostátního kola v Rychnově nad Kněžnou. Mezitím se znovu účastnil soutěže „Chrám a tvrz“ 2008 a odvezl si druhé místo. Sbor tedy patří ve své kategorii k oceňovaným.⁵²

Nacvičování skladeb se neobejde bez menších hereckých etud a jednoduchých tanečků, které pomáhají nejmenším udržet pozornost a zájem. Podle toho je koncipován i repertoár. Největší část tvoří skladby současných autorů jako jsou J. Ježek (*Ezop a Brabenec*, *V domě straší duch*, *Život je jen náhoda*), J. Uhlíř (*Řízni, řízni, Chválím tě země má*), L. Dobeš (*Snídaně ve vaně*, *Kouzelník*, *Vánoční*), ale i J. Vičar (Z cyklu *Ahoj moře Želvy*, *Mořeplavec*) a P. Eben (*Zvědavá písnička*). Významnou část zabírají i lidové písně a jejich úpravy. Tyto skladby doplňují díla W. A. Mozarta (*Touha po jaru*, *Zvonečku, hlas milý* z opery *Kouzelná flétna*), A. Michny z Otradovic (*Nebeští kavalérové*), J. Campanus-Vodňanského (*Rorando coeli*) a dalších převážně barokních skladatelů.⁵³

2.5 DĚTSKÁ OPERA OLOMOUC, PĚVECKÝ SBOR NIŽŠÍHO STUPNĚ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI

Na Slovanském gymnáziu v Olomouci vznikl v roce 1990 pěvecký sbor Meluzína, který vedla sbormistryně Renata Vrbenská. Zpěváky byli především žáci vyššího stupně. Když ale v roce 2002 dosavadní sbormistryně opustila školu, sbor se rozpadl. Namísto něho se vytvořily hned tři nové. Jedním z nich byl Pěvecký sbor nižšího stupně gymnázia vedený Mgr. Tomášem Hanzlíkem PhD.⁵⁴ Zajímavější však bylo jeho působení v předmětu Hudební výchova. Pro zpestření výuky a názorné ukázky hudebních forem využil oper, čímž dal podnět ke vzniku Dětské opery Olomouc. Od roku 2006 se začala formovat nejdříve ze studentů Slovanského

⁵² Viz webové stránky BoDo centra, online z: <http://www.bodo.cz/> (jako zdroj užito dne 6. 9. 2011).

⁵³ Viz dále příloha č. 4.

⁵⁴ Tomáš Hanzlík (1972) – skladatel a muzikolog, je uměleckým vedoucím Ensemble Damian, Dětské opery Olomouc a zároveň impresáři vlastního kočovného divadla Theatrum Schrattenbach. Je absolventem kateder muzikologie a hudební výchovy Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 1998 založil v Olomouci hudební festival BAROKO, který se soustavně zaměřuje na uvádění novodobých premiér méně známých děl. Svůj vlastní skladatelský styl Hanzlík označuje jako neobarokní minimalismus, charakteristický vkládáním historizujících harmonických a melodických fragmentů. (Životopisná data jsou podle webových stránek souboru Ensemble Damian, Projekty – Nocí dnem – O inscenátorech, Online z: http://www.ensembledamian.com/?Projekty:Noci_Dnem (jako zdroj užito dne 26. 1. 2012).

gymnázia. Nejen, že podnítil zájem dětí o operu, ale našlo se mezi nimi i několik zdatných dětských autorů (Daniel Rusek, Vojtěch Konečný a další).⁵⁵

Nejprve T. Hanzlík provedl s dětmi svou operu *Tvarůžkové ódy* (2007). Hodinovou operu nacvičili společně se souborem Ensemble Damian, věnující se barokní a minimalistické hudbě. Jednalo se o barokní operu tématicky vázanou s Olomoucí (návštěva malého Mozarta, únos Jitky Břetislavem na olomoucký hrad, zavraždění Václava III., příběh Sv. Pavlíny, patronky Olomouce a píseň o biskupu Zdíkově). Všechny části spojují jako východisko situací olomoucké tvarůžky. Didaktický záměr T. Hanzlík komentuje takto: „*Touto operou se snažíme znovu oživit staletou praxí osvědčený koncept školního divadla, jako nejúčinnější prostředek motivace a kultivace mládeže.*“⁵⁶ Tím je míněno, aby si studenti lépe uvědomili a vyzkoušeli na vlastní kůži určité hudebně – teoretické jevy. V předehře se děti setkaly se sonátovou formou, v průběhu díla s raně barokní ritornellovou formou, dále s recitativem, lamentem, ciacconou a dalšími operními záležitostmi jako je příznačný motiv.

Následovaly další projekty, v kterých Dětská opera Olomouc doplňovala soubor Ensemble Damian – například latinská opera *Endymio*, plná citací hudebně vzdělaných piaristů žijících v 17. a 18. století. S tímto dílem zahajovala Dětská opera Olomouc festival „Hudba v zahradách a zámku“ v Kroměříži, který také 26. června 2008 zahájila.⁵⁷ V médiích značně probíraným představením byla opera *Noci dnem*, plná minimalistických prvků a klasicistního nádechu. *Noci dnem* (2005, 2008), opera na motivy fragmentu libreta J. W. Goetha, skladatele T. Hanzlíka a jeho kolegy z PdF UP, Víta Zouhara, je v podstatě dějovým pokračováním Kouzelné flétny. Opera byla realizována již v roce 2005, v přepracování pro Dětskou operu Olomouc a Ensemble Damian byla uvedena o tři roky později na festivalu Opera Schrattenbach v Olomouci. Toto nové nastudování se dokonce dostalo do nominace na hlavní cenu festivalu Opera 2009 Praha.

⁵⁵ Viz Coufalová, Gabriela: *Na začátku byla a je Dětská opera Olomouc...a snad ne na konci pak opera Karešova zášť šestnáctiletého Dana Ruska*. In: Hudební výchova 4 / 2010, s. 66 – 67.

⁵⁶ Viz článek Hanzlík, T.: *Tvarůžkové ódy (2007) – Tvarůžkové ódy očima skladatele*. Zveřejněno na webových stránkách souboru Ensemble Damian. Online z: <http://www.ensembladamian.com/?Projekty:Tvar%C5%AF%C5%BEkov%C3%A9%C3%B3dy> (jako zdroj užito dne 26. 1. 2012).

⁵⁷ Viz Kořínková, Marcela: *Festival zahájí Dětská opera Olomouc*. Webové stránky Kroměřížského deníku. Online z: http://kromerizsky.denik.cz/kultura_region/festival-zahaji-detska-opera-z-olomouce20080624.html (jako zdroj užito dne 26. 1. 2012).

Apokryfní opera *Romeo a Julie* měla premiéru 3. června 2009. Tentokrát se pěvecky představily jen děti, doprovod zajistila instrumentální část souboru Ensemble Damian. Parodické zpracování známého příběhu je dětskému myšlení více přiblíženo přes nedorozumění mezi Kapulety a Romeem.⁵⁸ Premiéru v Arcidiecézním muzeu doplnila komorní opera *Strašná travestie o těhotném starostovi*. Tato kratší dětská opera vznikla už v roce 2007. Libreto napsal jako u většiny oper pro Dětskou operu Olomouc David Hrbek, nyní s bratrem Danielem. Využívá rysy *comédie dell'arte*, její děj je zasazen do italského Milána, kde starostuje hloupý starosta. Dva vychytralí podvodníci mu nabízí lékařské rady, aby se zbavil svého velkého břicha.

Z posledních děl nastudovaných Dětskou operou Olomouc lze jmenovat Hanzlíkův melodram *Jirka s kozou* na motivy B. Němcové, operu *Neuvěřitelné dobrodružství Tykve a Saláma* třináctiletých členů Dětské opery Olomouc, ale také komorní operu o devíti scénách *Karseova zášť*⁵⁹ mladého skladatele Daniela Ruska a Vojtěcha Konečného (2010). *Karseova zášť* je určena pěti sólistům, sboru a instrumentálnímu doprovodu (dvoje housle, violoncello, klavír, kytara). Premiéra se uskutečnila 5. května 2010. Při jejím provedení bylo užito repliky barokního divadla Theatrum Schrattenbach, jež připomíná dobovou atmosféru. Podle G. Coufalové je „*cítit závan minimalismu, ... souvislost se současnou filmovou hudbou P. Glasse či M. Nymana... a částečnou inspiraci v díle T. Hanzlíka*“.⁶⁰

2.6 DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR CAMPANELLA – OLOMOUCKÝ DĚTSKÝ SBOR

Campanella⁶¹ je součástí olomoucké hudební kultury již od roku 1967. Jejím zakladateli jsou Karel a Jiří Klimešovi. Se jmény sbormistrů Olomouckého dětského sboru je spojován také festival Svátky písní.⁶² Repertoár prvních deseti let působení

⁵⁸ „Romeo Julii vysvětluje, že jejich rody jsou ve pří. To uslyší Kapuletové, kteří jsou právě poblíž, a Romea zajmou, protože si myslí, že je urazil, když o nich řekl, že jsou vepři“. Viz webové stránky souboru Ensemble Damian. Online z: http://www.ensembledamian.com/?Projekty:Romeo_a_Julie (jako zdroj užito dne 26. 1. 2012).

⁵⁹ Viz obr. č. 4.

⁶⁰ Viz Coufalová, Gabriela: *Na začátku byla a je Dětská opera Olomouc...a snad ne na konci pak opera Karseova zášť šestnáctiletého Dana Ruska*. In: Hudební výchova 4 / 2010, s. 66 – 67.

⁶¹ Viz obr. č. 5.

⁶² Festival vznikl roku 1972 právě z iniciativy K. a J. Klimešových. V rámci festivalu se nyní pořádá mezinárodní soutěž dětských pěveckých sborů *Iuventus mundi cantat*. Ze začátku byl festival nesoutěžní, určený dětským sborům i s mezinárodní účastí. Festival také podněcoval vznik nových skladeb díky skladatelské a textařské soutěži. Skladby se většinou poté objevily v programech zúčastněných sborů. V rámci festivalu se dále konaly semináře a konference. Novodobá historie festivalu je spjata s názvem „Svátky písní Olomouc“. Z festivalu se stala velká mezinárodní soutěž – *Iuventus mundi cantat* s

sboru charakterizují čtyři okruhy – Tvorba starých mistrů (J. S. Bach, B. Donato, J. Deprez, J. Gallus, O. di Laso a další), česká tvorba (A. Dvořák, B. Martinů, P. Eben, J. Křička, C. Kohoutek, Z. Lukáš) a světová tvorba (J. Brahms, B. Britten, C. Debussy, Z. Kodály, G. Verdi, F. Mendelssohn – Bartholdy),⁶³ doplněné lidovými písněmi z celého světa. Z čehož vyplývá, že převažovaly nepříliš rozsáhlé skladby, zpravidla osvědčené v repertoáru našich dětských sborů. Od roku 1970 se činnost tohoto výběrového sboru rozšířila o nahrávání v Českém rozhlasu. Sbor v této době působil pod Parkem kultury a oddechu v Olomouci. Do roku 1989 dosáhl několika ocenění doma i v zahraničí – v Bulharsku na Mezinárodním festivalu Varna získal stříbrnou medaili (1974)⁶⁴ a na belgickém festivalu v Neerpeltu první místo (1977)⁶⁵. V domácím prostředí, na Svátcích písní, obdržel nejdříve Stříbrný vavřín (1975), později Zlatý vavřín (1980). V Celostátní soutěži vyspělých dětských pěveckých sborů se umístil ve stříbrném pásmu (1980), úspěšný byl i v národních soutěžích (1984 – třetí místo, 1988 – druhé místo). V roce 1989 do sbírky ocenění přidal třetí místo z mezinárodní soutěže Iuventus mundi cantat v Olomouci.⁶⁶ Kromě soutěžení dále koncertoval v Holandsku, tehdejší Jugoslávii, Lucembursku, Maďarsku, Polsku, bývalém NDR, Estonsku, Gruzii, Litvě a Lotyšsku.⁶⁷ Samozřejmě sbor vystupoval v Olomouci a v širokém okolí, velkou část koncertů tvořily výměnné koncerty (až s dvaadvaceti českými sbory).⁶⁸

Koncerty v zahraničí stále dále přibývají. V roce 1992 sbor vystupoval v Izraeli, kde měl osm vystoupení. Celkem čtrnáct koncertů bylo součástí evropského turné v první polovině roku 1993. Při měsíčním podzimním turné navštívil Německo, Rakousko, Dánsko, Švédsko a Norsko.⁶⁹ Ve Spojených státech amerických se prezentoval v roce 1994. Projel třináct států a vystoupil celkem jednadvacetkrát.

dvaadvaceti soutěžními kategoriemi pro sbory z celého světa. Svátků písní se účastní sbory z dalekých zemí (např. ze Singapur, Turecka nebo Filipínských ostrovů). Dále se pořádají semináře pro sbormistry a od roku 1988 se během festivalu předává ocenění sbormistrům v podobě Ceny Františka Lýska. Nyní celou akci organizuje agentura Festa musicale ve spolupráci s Katedrou hudební výchovy UP a Campanellou.

⁶³ Celý výčet skladeb, který sbor uvádí v brožuře o sboru (Campanella Czechoslovakia – Olomouc, Olomouc, 1978, autor neuveden) je součástí přílohy (příloha č.5).

⁶⁴ Viz brožura Campanella Czechoslovakia – Olomouc. Olomouc, 1978, autor neuveden.

⁶⁵ Viz XVIII. Svátky písní Olomouc – Campanella olomouckého dětského sboru. In: Kdy-kde-co, červenec 1989, s. 8, (autor neuveden).

⁶⁶ Viz Soutěže dětských pěveckých sborů. In: VIČAR, J. (ed.): *Krajina dětského zpěvu II: Sborník k 20. ročníku Svátků písní Olomouc 1991*. Olomouc: Žerotín, 1991, s. 37.

⁶⁷ Viz brožura Campanella Czechoslovakia – Olomouc. Olomouc, 1978, autor neuveden.

⁶⁸ Viz Burešová Alena: *K tradici sborového pěvectví na Moravě: 1. část – Historie dětského sborového zpěvu na severní a střední Moravě*. In: BUREŠOVÁ, A. (ed.): *Hudba v Olomouci - historie a současnost II: in honorem Robert Smetana: Olomouc 24. – 25. listopadu 2003*. Kritické edice hudebních památek. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004., s. 242.

⁶⁹ Viz Campanella za polárním kruhem. In: Cantus, č. 18 (5/1993), s. 37 – 38, (autor neuveden).

Reprezentoval díla českých skladatelů (např. *Favete linguis singuli* J. K. Vodňanského), ale i světových autorů vokální sborové tvorby (z populární sféry hudby některé světové evergreeny). Velký ohlas měly také úpravy českého a moravského folkloru (např. úpravy českých lidových písní M. Zedníka).⁷⁰

V Olomouci sbor spolupracoval s Moravskou filharmonií a s Moravským divadlem. V roce 1991 se s Moravskou filharmonií podílel na Cyklu vokálního umění (spolu s Akademickým sborem Žerotín zpíval skladby *Mistře můj* J. I. Linka, pastorelu *Hej, hej, jeden i druhý* T. N. Koutníka nebo *Českou mši vánoční – Hej mistře* J. J. Ryby).⁷¹ Sbor Campanella v roce 1995 také spoluúčinkoval v provedení Mahlerovy *Symfonie č. 3 d moll.*⁷² Dále vystupoval s Moravskou filharmonií především v kantátových dílech J. Pauera, B. Brittena, B. Martinů, A. Dvořáka, D. Kabalevského nebo P. Čotka.⁷³ V programu Moravského divadla Olomouc sbor účinkoval v operních představeních. Za všechny lze připomenout *Příhody lišky Bystroušky* L. Janáčka či *Jakobína* A. Dvořáka.⁷⁴

V současnosti sbor navštěvuje okolo tří set dětí ve věku od tří do osmnácti let. Do hlavního koncertního sboru vede cesta přes přípravná oddělení. Nejmenší děti (3 – 6 let) zpívají v oddělení Broučci, které se ještě dělí na dva malé sbory. Prvňáčci pokračují do oddělení Berunek (děti ve věku 6 – 7 let). Oba přípravné stupně řídí sbormistryně Anna Králová a Daniela Vraiová. Další oddělení – Zelenou a Modrou Campanellu, Chlapecký sbor Hanaciboys a hlavní Červenou Campanellu vede Jiří Klimeš a jeho syn, Marek Klimeš. Dosud sbor natočil několik nahrávek, mezi nimi i pět CD.

Campanella dále pokračuje v koncertech v zahraničí. V roce 2006 jel sbor na šest koncertních cest. Nejdříve v dubnu navštívil Slovensko a Rakousko, o měsíc později následovalo Švýcarsko a v červnu koncertoval opět na Slovensku. O prázdninách se vydal na turné po Evropě; začal v Německu, Švýcarsku, pak pokračoval do Belgie, Španělska, Francie a koncertování zakončil ve Slovinsku. Na podzim cestoval do

⁷⁰ Viz *Olomoucká Campanella dobyla Ameriku*. In: Cantus, č. 24 (1/1995), s. 38 – 39, (autor neuveden).

⁷¹ Viz Program MFO – 1. abonentní koncert – CYKLUS VOKÁLNÍHO UMĚNÍ D. In: Kdy-kde-co, prosinec 1991, s. 17.

⁷² Viz Program MFO. In: Kdy-kde-co, říjen 1995, s. 26.

⁷³ Viz Burešová, Alena: *K tradici sborového pěctví na Moravě: 1. část – Historie dětského sborového zpěvu na severní a střední Moravě*. In: BUREŠOVÁ, A. (ed.): *Hudba v Olomouci - historie a současnost II: in honorem Robert Smetana: Olomouc 24. – 25. listopadu 2003*. Kritické edice hudebních památek. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004., s. 243.

⁷⁴ A. Burešová dále uvádí operní představení *České jesličky* J. Křičky, *Bohéma* G. Pucciniho, *Boris Godunov* M. P. Musorgského a *Špalíček* B. Martinů. Viz Burešová, Alena: *K tradici sborového pěctví na Moravě: 1. část – Historie dětského sborového zpěvu na severní a střední Moravě*. In: tamtéž, s. 243.

Argentiny a Brazílie, a konec roku věnoval koncertům v Německu a Švýcarsku.⁷⁵ V červenci 2007 se Campanella účastnila festivalu A Voyage of Songs Pattaya 2007 v Thajsku.⁷⁶ Výběr pětadvaceti zpěváků byl v Thajsku tři týdny. Sbor vyvolal rozruch, když zvítězil hned ve dvou kategoriích - v kategorii D: sbory mládežnické (Youth Choirs of Equal Voices) a ve folklórní kategorii F (Folklore), což se v tomto roce nikomu nepodařilo. V první z uvedených kategorií sbor soutěžil se skladbami *Nářek opuštěné Ariadny* od V. Neumanna, *Rytmus I.* Hrušovského a *Všichni svatí pochodují* v úpravě M. Zedníka. Do vystoupení ve folklórní kategorii si připravil *Helekačku* O. Máchy a *Verbuňk* P. Řezníčka.⁷⁷ Po úspěchu v Thajsku následovalo koncertování ve Španělsku, Německu, Švýcarsku a Francii. Do Švýcarska se v tomto roce sbor vrátil třikrát, v listopadu přibýlo turné v Itálii. V posledních čtyřech letech (2008 – 2011) podnikl dalších třináct zahraničních cest. Nejčastěji koncertoval v Německu, každoročně v Thajsku (kromě roku 2011) a dále ve Španělsku, Belgii, Slovinsku, Rusku a na Slovensku.

Campanella nezanedbává ani Olomouc. Pořádá pravidelně několik olomouckých koncertů včetně vánočního (tradičně nazvaného Vánoce s Campanellou). Každoročně se konají v říjnu Podzimní koncerty, které jsou přehlídkou všech pěveckých oddělení sboru. Broučci a Berunky nejčastěji uvádí lidové písně, ale i skladby skladatelů 20. století (P. Ebena, J. Vičara, J. Temla, K. Háby, M. Raichla a dalších). Zelená a Modrá Campanella má program pestřejší. Figurují v něm skladby A. Dvořáka, E. Suchoně, nebo P. Jurkoviče, převážně tedy česká tvorba. Hanaciboyš zpívají například spirituály, stejně tak i Červená Campanella, která svá vystoupení doplňuje skladbami různých hudebních období.⁷⁸ Dále se publiku připomíná mimořádnými nebo výročními koncerty. K 35. výročí od svého vzniku připravil sérii podzimních koncertů v olomoucké Sidii, Redutě a chrámu sv. Mořice. V programu byly skladby oblíbených českých autorů – P. Ebena, Z. Lukáše, M. Zedníka a P. Jurkoviče, dále spirituály a lidové písně. Pro chrámové prostředí si sbor připravil skladby T. L. da Vittorii, L. G. da Viadany, J. Galluse, H. Berlioze, W. A. Mozarta, G. Verdiho a dalších.⁷⁹ Zatím poslední výroční koncert se uskutečnil 23. října 2007, kdy sbor oslavil čtyřicet let od svého

⁷⁵ Viz webové stránky Campanelly – Turné Campanelly. Online z: <http://www.campanella.cz/> (jako zdroj užito dne 12. 1. 2012).

⁷⁶ Festival pořádá Sborová asociace Thajska a singapurská agentura Tradewinds Tour.

⁷⁷ Viz Kolář, Bohumír: *Olomoucká Campanella přesvědčivě zdolala dva festivalové vrcholy v Thajsku*. Online z: <http://zpravodajstvi.olomouc.cz/clanky/Olomoucka-Campanella-presvedcive-zdolala-dva-festivalove-vrcholy-v-Thajsku-7701>, článek byl vložen 18. 8. 2007 (jako zdroj užito dne 12. 1. 2012).

⁷⁸ Viz příloha č. 6.

⁷⁹ Viz program *Campanella uvádí – Cyklus podzimních koncertů*. In: Kdy-kde-co, říjen 2002, s. 20.

založení. Z množství uvedených skladeb lze jmenovat úpravu Smetanova sboru *Proč bychom se netěšili*, úpravu sboru z opery Rinaldo G. F. Händela *Vinto è sol della virtù*, gospel *Oh when the Saints, The lion sleeps tonight* (v úpravě M. Shaimana), dále z lidových písní *Daleká šeroká*, *Kdyby byl Bavorov* a *Skákal pes*. Těleso spolupracuje dále v některých projektech s Moravským divadlem - v roce 2009 děti z Campanelly vystupovaly v opeře *Tosca* a s Moravskou filharmonií, s níž například nastudoval na festival Dvořákova Olomouc 2009 kantátu *Kytice* B. Martinů. Campanella se účastní většiny olomouckých festivalů, nejen Dvořákovy Olomouce, ale i festivalu Musica Religiosa⁸⁰ a Laudate musicam.

Hanaciboys⁸¹ je novější název pro chlapecký sbor fungující od roku 1980. V roce 1983 se stal, tehdy ještě pod názvem Olomoucký chlapecký sbor, organizátorem Setkání chlapeckých sborů, na kterém se setkávaly nejen české, ale i zahraniční chlapecké sbory.⁸² Jedná se o chlapeckou část Zelené a Červené Campanelly, která kromě zkoušek se svým oddělením zkouší ještě samostatně. Jejich hlasové složení je soprán, alt, tenor, bas. Ze soutěží si Hanaciboys přivezli v roce 2009 stříbro (Grand Prix St. Petersburg Rusko) a v roce 2010 zlato (Festa Choralis Bratislava Slovensko) a stříbro (Grand Prix Pattaya Thajsko). Jedno z posledních vítězství je zlatá medaile z olomouckého festivalu Musica Religiosa Olomouc 2011, kde zvítězili ve své kategorii – Chlapecké sbory.

⁸⁰ Účinkoval ve Mozartově *Misse in C – Spatzenmesse* (2003), Scarlattiho *Stabat Mater* (2004), Vaňhalově *Stabat Mater* (2005), *Stabat Mater* F. X. Thuriho (2006), skladby A. Michny z Otradovic, Ch. Gounoda, J. Ruttera, K. Vasiliauskaite, P. Jurkoviče, Z. Lukáše (2011)

⁸¹ Viz obr. č. 6.

⁸² Viz *25 let Parku kultury a oddechu – Oddělení zájmové umělecké činnosti*. In: Kdy-kde-co, květen 1989, s. 6, (autor neuveden).

3 MLÁDEŽNICKÉ PĚVECKÉ SBORY

Pevná základna v podobě dvou ZUŠ, Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouckého dětského pěveckého sboru (dnes Campanelly) a řada menších školních sborů, jež působí při olomouckých školách, dala možnost vzniku několika mládežnickým sborům. Mladí zpěváci, kteří chtějí navázat na předchozí zkušenosti z dětského sboru, mohou působit hned v několika tělesech. Ambice mít kvalitní sbor mají i zdejší gymnázia, která nezůstávají pozadu, je o nich slyšet stejně jako o univerzitních souborech. Často jim při tom pomáhá i zaměření repertoáru na určité hudební období či žánr.

3.1 PĚVECKÝ SBOR PŘI GYMNÁZIU V OLOMOUCI – HEJČÍNĚ

Historie Pěveckého sboru při Gymnáziu v Olomouci – Hejčíně⁸³ se začala psát s příchodem PaedDr. Lenky Mlynářové - Dohnalové⁸⁴, která zde začala učit v roce 1994. Takřka od prvních koncertů (v prosinci 1994) sbor zařazoval do programu muzikálové melodie. Věk zpěváků se tehdy pohyboval kolem šestnácti let.⁸⁵ Dnes je průměrný věk členů pětadvacet let.⁸⁶

S muzikálem *Jesus Christ Superstar*, jímž sbor získal větší pozornost publika se zpěváci seznamovali již od prvních zkoušek.⁸⁷ Premiéra celého muzikálu se konala 11. dubna 1995 v aule Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Koncert začal skladbami odlišného charakteru (díla J. S. Bacha, W. A. Mozarta a L. van Beethovena). K navození big - beatové atmosféry sbor využil populárních melodií The Beatles. Pak teprve uvedl očekávaný muzikál. Představení bylo zpívané v originále a podílelo se na něm skoro sto studentů.⁸⁸ Krátce po premiéře byl představen německému publiku v Bautzen (na začátku školního roku 1995/1996) a během následujících měsíců

⁸³ Viz obr. č. 7.

⁸⁴ Lenka Mlynářová je absolventka Pedagogické fakulty UP Olomouc (obor ČJ – Hv), profesorka českého jazyka a hudební výchovy na Gymnáziu v Olomouci - Hejčíně, pořadatelka koncertů s názvy *Muzikál je když...*, *Manželé Mlynářovi uvádějí...* a naposled *Lenka Mlynářová uvádí...* v Muzeu umění v Olomouci, zakladatelka Smlíšeného pěveckého sboru Gymnázia v Olomouci - Hejčíně (1994) a KPS Lenky Mlynářové (1996). (Viz www.české-sbory.cz a Kdy-kde-co v Olomouci, kulturní měsíčník).

⁸⁵ Začátky s šestnáctiletými studenty popisuje sbormistryně v článku Mladé fronty DNES. Viz Konečný, Pavel: *Začali zpívat povinně, teď jim zpěv dělá radost*. In: Sedmička Mladé fronty DNES (30. dubna 2010), Online z: <http://www.sedmička.cz/olomouc/clanek/zacali-zpivat-povinne-ted-jim-zpev-dela-radost-160131> (jako zdroj užito dne 21. 2. 2012).

⁸⁶ Údaj zveřejňuje portál české-sbory.cz, Online z: <http://www.ucps.cz/portal/cz/02-01-detail.php?id=377> (jako zdroj užito dne 21. 2. 2012).

⁸⁷ Některé skladby muzikálu zazněly hned na vánočních koncertech v roce 1994.

⁸⁸ Viz článek Kolář, Bohumír: *Jesus Christ Superstar*. In: Cantus č. 25 (2/1995), s. 50 – 51.

s ním sbor cestoval po nedalekých moravských městech (Prostějov, Přerov a Uničov). V Ostravě „hejčínští“ zpěváci prezentovali *Jesus Christ Superstar* v rámci Festivalu pěveckých sborů (1995) a v Brně s tímto programem soutěžili na Přehlídce gymnaziálních sborů (1996). V Olomouci se další představení konala v Moravském divadle, kde také proběhl křest prvního CD sboru. Nahrávání muzikálu se dělo ve dnech od 30. září do 10. října 1996 v prostorách olomouckého studia Karla Plíhala. Poslední představení *Jesus Christ Superstar* připadlo na 4. května 1997, čímž počaly přípravy na nový muzikál.

Od začátku školního roku 1997/1998 se tedy začal cvičit muzikál *Hair*, jehož premiéra zazněla 20. ledna 1998 v kulturním domě Sidia, kde se i třikrát reprizoval. Na rozdíl od *Jesus Christ Superstar*, v kterém byl sbor a sólisté doprovázeni pouze klavírem, se v *Hair* objevila doprovodná kapela, kde nechyběly ani žestě. Navzdory všem divadelním efektům, jako jsou kostýmy, všemožné osvětlení a ozvučení, se nevyrovnal úspěchům předchozího muzikálu. Vybrané písně z *Jesus Christ Superstar* se tak objevovaly před samotným uvedením *Hair* a v repertoáru zůstaly až do roku 2005. Nutno poznamenat, že za provedení muzikálu *Jesus Christ Superstar* získal sbor Cenu města Olomouce za přínos k rozvoji kulturního života města a regionu za rok 1997, přesněji za vynikající interpretaci hudby.

Předtím než se sbor pustil do práce na dalším muzikálu – *Godspell*, uvedl *Africkou mši* Normana Luboffa. Tu provedl nejdříve v chrámu sv. Mořice a následně ji spolu s Komorním sborem Collibet⁸⁹ secvičil na koncerty v Liberci, Svitavách a Poličce. Dílo bylo také uvedeno na festivalu Opava Cantat. *Godspell* Stephena Schwartze psaný podle evangelia sv. Matouše v roce 1969, uváděl sbor vždy společně s *Rockovou mší* Richarda Mlynáře pro sóla, sbor, varhany a elektrickou kytaru (1997). Zajímavě působila druhá část *Godspellu*, v níž studenti využili svých malířských schopností a hudbu tak provázeli malbami pomocí projekce. Nejinak tomu bylo i na premiéře muzikálu 26. března 2000. S tímto programem pak sbor vystoupil na festivalu ve Svitavách, Šternberku a samozřejmě několikrát v Olomouci. Dále prezentoval tyto skladby společně s gymnaziálním sborem z Bensheimu z Německa, mimo jiné i na benefičním koncertě pro dětskou onkologii.⁹⁰

⁸⁹ S Collibet spolupracoval sbor již dříve – společně uváděly písně z muzikálů, z filmů, slavné písně The Beatles, swingové evergreeny a písničky Osvobozeného divadla. Viz pozvánka In: Kdy-kde-co v Olomouci, listopad 1997, s. 17.

⁹⁰ Viz článek Kolář, Bohumír: *Sedm let slouží mladé kultuře a umění*. In: Olomoucký týdeník, roč. 2, č. 8 (22.2. 2001), s. 5.

Rok 2001 se však už nesl v jiném duchu. Ve dnech 12. a 13. září se Hejčinský sbor podílel na projektu divadelního režiséra Pavla Helebranda - *Evangelium podle houslí*. K jeho provedení pozval další olomoucké soubory (sbor Collegium vocale, folklórní soubor Dunaječek, hanáckou dechovkou Příkazanka, Komorní orchestr Iši Krejčího) a profesionály ze skupiny Hradišťan v čele s Jiřím Pavlicou. Helebrandovo *Evangelium* je hudební představení,⁹¹ které bylo navíc doplněno výstupem na Svatý kopeček s deseti zastaveními. Kromě souborů se do hudebního průvodu zapojovali i diváci. Pro velkou náročnost vystoupení se uskutečnila pouze dvě představení. Po *Evangeliu* se sbor vrátil k již nacvičené *Africké mši* a s pomocí Akademického sboru Žerotín ji předvedly na koncertech ke konci roku.

Během oslav 10. výročí zavedení anglické sekce na Gymnázium v Olomouci - Hejčíně se studenti rozhodli zopakovat muzikál *Hair*, který v té době nahrávali ve Šternberku. CD vyšlo v březnu 2002 a slavnostně se křtilo v kulturním domě Sidia v Olomouci. V jarních měsících se sbor věnoval přípravám na divadelní podobu slavné pohádky *Šíleně smutná princezna*.

S nápadem zinscenovat *Šíleně smutnou princeznu* přišli dva tehdejší studenti s jasným cílem zapojit občanské sdružení SPOLU.⁹² Klienti sdružení ztvárnili všechny postavy a studenti Gymnázia Olomouc - Hejčín se postarali o hudební složku. Krátké vystoupení o šesti písních pak uvedli v divadelním sále v Hodolanech a v létě na nádvoří olomoucké radnice. Pohádku ocenili i posluchači ve Šternberku, kde ji do svého vánočního programu zařadil Ústav sociální péče Vincentinum.⁹³

⁹¹ Pozvánka v Kdy-kde-co uvádí dílo jako hudební představení (Viz *Evangelium podle houslí 12. a 13. září 2001*. In: Kdy-kde-co, září 2001, s. 20.), stejně dílo nazývá sám autor v rozhovoru tamtéž (Viz Čermáková – Obršálová, Marie: *Rozhovor s Pavlem Helebrandem*. In: Kdy-kde-co, září 2001, s. 21.). Zuzana Babková ho charakterizuje ve své práci v kapitole 4. 3. 4 *Evangelium podle houslí* takto – „*Sám autor nazval dílo „svatým divadlem“, oratoriem s výjevy pro sóla, sbory, herce, cimbálovou muziku, dechovou kapelu, dětskou hudeckou muziku, varhany a bicí nástroje, které přináší zvěst o životě Ježíše Krista. Je to hudebně – dramatické zpracování příběhu evangelií Nového zákona v duchu moravské lidové hudby a pašijového divadla.*“ (Viz BABKOVÁ, Z.: *Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové při PDF UP*. Olomouc, 2008. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: doc. MgA. Jaroslav Majtner.). Její kolegyně Vendula Mazancová dílo nazývá v akcích školního roku 2008/2009 (s. 27) pašijovou hrou (Viz MAZANCOVÁ, V.: *Sborové hnutí v Olomouci, Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové*. Olomouc, 2009. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Jiří Klimeš.).

⁹² Sdružení SPOLU si klade za cíl: „*podporovat lidi se zdravotním, primárně s mentálním postižením v olomouckém regionu, aby mohli žít a seberealizovat se v běžných životních podmínkách obvyklých pro jejich vrstevníky.*“ Viz webové stránky sdružení SPOLU. Online z: <http://www.spoluolomouc.cz/zakladni-informace/vize-poslani-cile> (jako zdroj užito dne 21. 2. 2012).

⁹³ Viz šternberský vánoční program – *Šíleně smutná princezna ve Vincentinu*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 48 (5.12. 2002), s. 11.

Velkým projektem také bylo provedení Orfeovy kantáty *Carmina Burana* v dubnu 2002 v Redutě Moravské filharmonie v Olomouci. Orffovo dílo s doprovodem klavíristů Václava Horáka a Milady Jedličkové, žáků oddělení bicích nástrojů ZUŠ Iši Krejčího, zazpívalo obrovské těleso, v němž se sešly tři olomoucké sbory (Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně, Komorní sbor Lenky Mlynářové, Pěvecký sbor Slovanského gymnázia), a dále svitavský sbor Iuventus a Přerovský kůrový sbor. Spojené sbory doplnili ještě žáci pěveckého oddělení ZUŠ Žerotín, konkrétně ze třídy Markéty Večeřové, která se současně ujala sólového partu. K tomuto dílu se sbor vrátil při koncertování v Prostějově (společně s Komorním sborem Lenky Mlynářové) a následně v původním složení v Redutě, která byla zcela zaplněna.⁹⁴ Spolupráce Pěveckého sboru z Gymnázia Olomouc – Hejčíně s Komorním sborem Lenky Mlynářové se stala běžnou, i při provádění jiných skladeb⁹⁵.

Muzikálové představení *Jesus Christ Superstar* bylo začleněno i do programu Dvořákovy Olomouce, 12. května 2004. Obnovená premiéra muzikálu opět připomněla nejúspěšnější období sboru. Mimo jiné se písně z muzikálů *Jesus Christ Superstar* a *Hair* objevily i na slavnostním koncertu ku příležitosti 50. výročí založení Gymnázia v Olomouci – Hejčíně. Muzikálově se sbor představil i na třetím ročníku festivalu *Laudate musicam*. Velký úspěch pak měla část z *Requiem A. L. Webera Pie Jesu*.⁹⁶

Důkladnější nacvičování si vyžádal jiný projekt. Šlo o společná představení opery Benjamin Brittena - *Noye's Fludde*, jehož premiéra proběhla na začátku prosince 2008 v chrámu Panny Marie Sněžné. Operu řídil Greg Hurworth⁹⁷, z Katedry muzikologie UP. Do provedení se zapojili také studenti Katedry muzikologie UP jako protagonisté hlavních rolí, součást pěveckého sboru i instrumentálního doprovodu. Doplnění byli studenty Katedry hudební výchovy UP, Katedry výtvarné výchovy UP, žáky Konzervatoře Evangelické akademie Olomouc, hosty z St. Cloud State University of Minnesota a žáky ZUŠ Iši Krejčího.

⁹⁴ Viz článek Harváněk, Kamil: *Carmina Burana přilákaly mladé publikum*. In: Olomoucký den č. 104 (4.5. 2004), s.9.

⁹⁵ Např. při Jazzovém koncertě (6. 4. 2004), obnoveném *Jesus Christ Superstar* (12. 5. 2005), Kreolské mši Ariela Ramíreze (19. 11. 2005).

⁹⁶ Viz článek Kotouček, Milan: *Olomoucký festival Laudate musicam*. In: Cantus, č. 66 (3/2005), s. 50 – 51.

⁹⁷ G. Hurworth je externím vyučujícím na Katedře muzikologie, jeho hlavním působištěm je australská univerzita Monash University. „Greg Hurworth se narodil v Londýně. Zde vystudoval hudební školy a poté se věnoval etnomuzikologii v Číně, Austrálii a na York University. V Austrálii pracoval v různých vysokoškolských institucích. Skladatelsky se soustředí především na mladší interprety“ (viz Noemova archa připluje do Olomouce. Online z: <http://zpravy.proglas.cz/detail-clanku/noemova-archa-pripluje-do-olomouce.html>) (jako zdroj užito dne 21. 2. 2012). Na Katedře muzikologie přednášel kromě etnomuzikologie a čínské hudby také o G. Mahlerovi, anglické či židovské hudbě.

V dubnu téhož školního roku se vrátil k dílu P. Helebranda. Představení *Evangelia podle houslí* se konalo v Ostravě. Obnovená premiéra se odehrávala v chrámu Božího Spasitele 2. dubna 2009, další ostravská představení proběhla 24. a 25. března 2010 a 13. dubna 2011. Zatím posledním větším dílem, v němž sbor účinkoval bylo hudební drama s řeckou tematikou *Labyrint vášně* Tomáše Hanzlíka.

Po úspěchu muzikálu *Jesus Christ Superstar* Andrew Loyd Webera se jasně vyprofiloval jako sbor s muzikálovým repertoárem a začal připravovat další, ne méně slavný, muzikál *Hair* skladatele Galta McDermota. Později nastudoval ještě muzikál *Godspell*, oratorium *Evangelium podle houslí* a hudební pohádku *Šíleně smutná princezna* a antické drama *Labyrint vášně*.

3.2 KOMORNÍ SBOR LENKY MLYNÁŘOVÉ

V počátečních letech působení Pěveckého sboru při Gymnáziu v Olomouci – Hejčíně se začal formovat další sbor. Od roku 1996 tak na gymnázium přibyl komorní sbor z nejvyšších ročníků a absolventů gymnázia (věk zpěváků se dnes pohybuje mezi šestnácti až pětatřiceti lety). Pod názvem Komorní sbor Gymnázia Olomouc – Hejčín například vystoupil se sólistkou Annou Jelínkovou ještě na Jazzovém koncertě 24. září 2002,⁹⁸ ale s působením sbormistryně na Univerzitě Palackého se těleso téhož roku přesunulo do prostředí Pedagogické fakulty (dále PdF), a to pro předmět Sborový zpěv. Příslušnost k UP se objevila i v jeho názvu – Komorní sbor Lenky Mlynářové při Pedagogické fakultě UP. Sborový repertoár byl orientován nejdříve na klasickou tvorbu, hlavně na oblast 20. století. Repertoár byl ozvláštněn argentinskými skladbami, postupně začal zařazovat do programu jazzové a swingové skladby, které dodnes patří do jeho kmenového repertoáru.

Hned v prvním roce po přechodu na PdF UP se účastnil jazzového festivalu v Šumperku s doprovodem zkušených hudebníků - Tomáše Veselého, Kamila Slezáka a Petra Pospíšila. Pak následovalo dubnové vystoupení s gymnaziálním sborem a dalšími hosty - Pěveckým sborem Slovanského gymnázia v Olomouci, Pěveckým sborem Iuventus Svitavy a Přerovským kůrovým sborem. Společně uvedli Orffovu kantátu *Carmina Burana*. Jako sólisté se představili Markéta Večeřová, Radek Prügl a Pavel Maška. Koncem školního roku 2002/2003 se sbor nadchl pro latinsko – americkou tvorbu. Jistě k tomu přispěla účast na festivalu Svátky písní, kde si několik skladeb

⁹⁸ Viz pozvánka v Olomouckých listech, roč. 2, č. 38 (19.9. 2002), pod názvem *Jazzový koncert*, s. 14.

vyzkoušel v rámci tvůrčí hudební dílny s argentinským dirigentem Gerardem Marchessem, který některá díla sboru ponechal k provedení.

Kromě spolupráce s gymnaziálním sborem (především na provedení *Carmina Burana* a výpomoc při realizaci muzikálových představení) se Komorní sbor Lenky Mlynářové dohodl s Moravia Big Bandem ze Zábřehu na Moravě na nastudování *Jazzové Mše* Jaromíra Hniličky. Skladba zazněla na podzim 2004 v Uherském Brodě a následně v polské Wroclavi. Téhož roku komorní sbor poprvé uvedl s hejčínským gymnaziálním sborem v olomoucké Redutě *Kreolskou mši* Ariela Ramíreze. Sbor doprovodila skupina hudebníků (Matěj Plíhal a Michal Reich - kytary, Martin Krajíček - mandolína, Marek Čermák – cembalo, Jiří Blahunek, Jindřich Jakubal a Květuše Fridrichová – Raueová - bicí, David Slouka - kontrabas). Přítomnost instrumentalistů si vyžádala i další tematická skladba programu – *Suite for flute and Jazz Piano* Clauda Bollinga, v níž se představil flétnista Dušan Navařík.⁹⁹ V závěru roku vystoupil na několika vánočních koncertech s komorním orchestrem ZUŠ Uničov, na němž předvedli *Missu Brevis* Jiřího Pavlici. S tímto tělesem se sbor setkal i v následujícím roce při nastudování *České mše vánoční* Jana Jakuba Ryby s výpomocí sboru Collegium vocale.

Po koncertu na amatérském festivalu ve Svitavách 2006 a v Uměleckém centru Univerzity Palackého, kde se prezentovali argentinskou tvorbou, přišlo červnové soutěžení na mezinárodním festivalu Svátky písní Olomouc 2006. Zde sbor získal stříbrnou medaili ve své kategorii (smíšené mládežnické sbory) a zlatou v kategorii jazz, spirituál, gospel. Jedním z koncertů, kde sbor předvedl svůj typický program, bylo zpívání na Michalských schodech v následujícím roce. Tam si mohli všichni přítomní poslechnout například píseň Bena Oaklanda *Java jive* nebo *Satin Doll* od Duka Ellingtona.

Komorní sbor Lenky Mlynářové mívá zajímavé adventní koncerty. Na jednom z nich v Husově sboru v Olomouci v roce 2007 premiéroval koledy skupiny Singers Unlimited; další Vánoce si připravil mimo jiné dánskou koledu z 16. století, *Spí dítě*. Na festivalu Laudate musicam 2008 prezentoval skladby různých autorů a různých žánrů od Maurice Ravela, Francoise Poulena, k Rhondě Polay, Kirbimu Shawovi až po Johna

⁹⁹ Informace o plánovaném koncertu vyšla i v kulturním měsíčníku Kdy-kde-co. Viz pozvánka na koncert In: Kdy-kde-co v Olomouci, listopad 2005, s. 20.

Lennona. Některé posluchače možná mrzelo, že v jejich podání nezazněla česká skladba, ale vystoupení bylo dramaturgicky velmi pestré.¹⁰⁰

To, že má sbor vynikající zpěváky, mohli posluchači slyšet v Moravském divadle Olomouc, kde se předvedli v muzikálu *Pokrevní bratři* Willyho Russella. Jak už bylo výše uvedeno, sbor se zapojil v roce 2009 do náročného projektu P. Helebranda *Evangelium podle houslí*. Pak se stejně jako hejčínský gymnaziální sbor pustil do nacvičování Hanzlíkova *Labyrintu vášně*. Konec roku sbor zakončil vánočním koncertem v Kapli Božího těla. Tentokrát nacvičil díla duchovně založená *O Domine Jesu Christe* G. P. da Palestriny, *Ave Verum Corpus* W. A. Mozarta, *Trois Beaux Oiseaux du Paradis* M. Ravela a *Ave Maria* A. Dvořáka. Koncert doplnilo *Christmas* z cyklu souboru Singers Unlimited a přídavek *O Baby, Baby* B. Ondráčka.¹⁰¹

Již tradičně se sbor v červnu 2010 zúčastnil festivalu *Laudate musicam* v Olomouci, kde předvedl písně Duka Ellingtona *Satin Doll* a Richarda Smallwooda *I Love the Lord*. Dále vybral pro posluchače pásmo písní z muzikálu *Hair*.¹⁰² Překvapením pro olomoucké publikum bylo vánoční vystoupení v Klášterním Hradisku. Kromě koled a capella v anglickém a německém jazyku (se sólistkou Annou Jelínkovou), sbor předvedl tvorbu Adama Michny z Otradovic. Na programu se tak objevila *Česká mariánská muzika* a *Svatonoční muzika* v doprovodu instrumentálního souboru (dvoje housle, violoncello, kontrabas, klavír) z členů olomoucké filharmonie.¹⁰³

3.3 PĚVECKÉ SBORY VYŠŠÍHO STUPNĚ SLOVANSKÉHO GYMNÁZIA V OLOMOUCI

Starší olomoucké gymnázium má tradici sborového zpěvu delší než na Gymnáziu v Olomouci – Hejčíně, avšak udržení sboru v kontinuitě více jak deset let se zdá nemožné. V devadesátých letech minulého století se podařilo sborovou tradici oživit místní pedagožce Renatě Vrbenské,¹⁰⁴ přičemž její sbor Meluzína vydržel právě

¹⁰⁰ Tento názor je zachycen i v recenzi M. Kotoučka. Viz: Kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: *Cantus* č. 77 (2/2008), s. 24 - 25.

¹⁰¹ Viz článek Lepilová, Květuše: *Předvánoční sborový zpěv ozářil Olomouc (Adventní koncert Komorního souboru Lenky Mlynářové)*. In: *Kdy-kde-co v Olomouci* (leden 2009), s.33 – 34.

¹⁰² Viz oficiální program (leták) k festivalu *Laudate musicam* 2010.

¹⁰³ Viz článek Lepilová, Květuše: *Adam Michna z Otradovic zazněl na Hradisku*. In: *Kdy-kde-co v Olomouci*, kulturní měsíčník (leden 2010), s.35.

¹⁰⁴ Renata Vrbenská (Jirková) je absolventka PdF UP v oboru český jazyk – hudební výchova, v letech 1980 – 1985 vedlejší sbormistryně Olomouckého dětského sboru po boku Jiřího Klimeše, dále zakladatelka univerzitního sboru na PdF UP – *Nota Bona* (1985 – 1999). Viz portál české-sbory.cz . Online z: www.ucps.cz/portal/cz/03-01-heslo.php?chci_heslo=117 (jako zdroj užito dne 22. 1. 2012).

deset let. Po skončení Meluzíny se sbormistrovství staršího sboru ujala ve školním roce 2001/2002 Soňa Vidličková¹⁰⁵.

Za vedení S. Vidličkové se sbor přikláněl k etnické hudbě, kterou si sám upravoval a doprovázel na nejrůznější nástroje. Koncertoval ve Francii a spolupracoval s německým sborem Werkgymnasia v Heidenheim (v letech 2003 – 2007), s nímž se podařilo zorganizovat několik koncertů v Olomouci¹⁰⁶ i v Heidenheimu. Na společných koncertech zazněly *Carmina burana* Carla Orffa, gospelová mše *Missa parvulorum Dei* Ralfa Grösslera, pro sopránové sólo¹⁰⁷, sbor a komorní orchestr, *Africká mše* N. Luboffa, *Petite Messe Solennelle* G. Rossiniho a od českého autora Martina Smolky skladba *Touha stát se Kafkou* pro český a německý sbor, napsaná přímo k příležitosti shledání těchto dvou sborů na podiu.

V současné době sbor jako takový neexistuje, rozpadl se v roce 2009. Posledním koncertem se, 3. dubna 2009, s hosty ze sboru Corale ze Žamberka, rozloučil pro něho typickým programem plným folklóru moravského, ale i z různých koutů světa. Se zpěváky zahrála studentská kapela Vidlaband (um. vedoucí Milan Vidlička).¹⁰⁸ Bývalí členové se každoročně podílejí na koncertu Alikvotního sboru – Setkání sborů, a také je zachována tradice každoročního pěveckého soustředění. Školní sbor starších žáků se nyní snaží znovu obnovit nový sbormistr – Jan Gottwald.

3.4 KASSIOPEA – SMÍŠENÝ KOMORNÍ SBOR PŘI BODO CENTRU V OLOMOUCI

Pěvecký sbor Kassiopea¹⁰⁹ je jeden ze tří sborů působících při BoDo centru.¹¹⁰ Od jeho vzniku v roce 2006 ho vede Mgr. Hana Vyroubalová.¹¹¹ Sbor má v repertoáru

¹⁰⁵ Soňa Vidličková studovala PdF UPOL obor učitelství pro 2. a 3. stupeň, obor český jazyk – hudební výchova, v letech 1995-2000 pedagogicky působila na gymnáziu ve Šternberku, kde vedla pěvecký sbor a studentské kapely. Na SGO učila od roku 2000 do roku 2005, sbor vedla do roku 2009. Nyní vede hudební ateliér Múza specializující se na terapii zpěvem a hlasové poradenství. Viz webové stránky hudebního ateliéru Múza. Online: <http://www.muзикoterapie.com/lektorka.html> - poslední aktualizace stránek r. 2010 (jako zdroj užito dne 19.6. 2011).

¹⁰⁶ Viz obr. č. 8.

¹⁰⁷ Sólo zpívala Anna Jelínková (Viz článek Konečný, Pavel: *Olomoučtí studenti zazpívají v Německu gospelovou mši*. In: Olomoucký den (20.4. 2005).

¹⁰⁸ Viz článek *Pěvecký sbor Slovanského gymnázia Olomouc ukončuje svou činnost*. Viz webové stránky Proglasu. Online: <http://hudba.proglas.cz/detail-clanku/pevecky-sbor-slovanskeho-gymnazia-olomouc-ukoncuje-svou-cinnost.html> - datum vložení: 1. 4. 2009, podle oficiální tiskové zprávy (jako zdroj užito dne 19.6. 2011).

¹⁰⁹ Viz obr. č. 9.

¹¹⁰ BoDo centrum je občanské sdružení fungující od roku 1993, které se zabývá výukou sborového zpěvu.

¹¹¹ Hana Vyroubalová je bývalou členkou sborů Jiřího Klimeše, na PdF UPOL vystudovala obor učitelství pro 1. stupeň ZŠ - specializace hudební výchova, dnes vede BoDo centrum v Olomouci (Viz medailonek z webových stránek BoDo centra, Online: <http://www.bodo.cz/> (jako zdroj užito dne 20.6. 2011.)

skladby skoro všech žánrů. Přibližně dvacet zpěváků, v převaze dívek, zpívá například skladby G. F. Handela, L. Marenzia, T. Morleyho, A. Michny, J. Myslivečka nebo M. Venhody. Řadu lidových písní a jejich úprav (např. A. Tučapského, J. Poláčka) střídá množství spirituálů, známých melodií a muzikálových skladeb. Za všechny lze jmenovat *Klobouk ve křoví* Jaroslava Ježka, *Don't Worry, Be Happy* Boba McFerrina, *Knockin' On Heavens Door* Boba Dylana a *Co Na Tom Je Tak Zlého* z muzikálu *Jesus Christ Superstar*.¹¹²

Kromě tradičních koncertů BoDo centra v létě a v adventním čase se sbor účastní různých akcí. Rok po založení se sbor Kassiopea jel představit na Festival komorních sborů v Hořicích v Podkrkonoší. V roce 2008 na jaře zazpíval na hradě Šternberk, hostoval při koncertě bluesrockové kapely Symbioza ve Valašských Kloboukách, a v létě slavil první úspěch, a to hned na Mezinárodní soutěži Svátky písní Olomouc. O vítězství soutěžil, v kategorii Komorní sbory dospělé – ženské, s litevským a litoměřickým sborem. Za předvedený výkon získala stříbrné pásmo.¹¹³

Následující rok sbor zamířil na Festival komorních souborů v Nechanicích a doprovodil zpěváka Davida Spilku na jeho koncertech v Opavě, Valašském Meziříčí a Havířově. Ten jako host na oplátku vystoupil na každoročním vánočním koncertě. V roce 2010 se část sboru zapojila do představení Moravského divadla Olomouc - *Carmen* G. Bizeta, v režii Michaela Taranta.

3.5 PĚVECKÝ SBOR KONZERVATOŘE EVANGELICKÉ AKADEMIE V OLOMOUCI

Konzervatoř Evangelické akademie se do Olomouce přestěhovala z Kroměříže v roce 2008. Tam vznikla v polistopadové době, roku 1990. Jejím zřizovatelem je Synodní rada Českobratrské církve evangelické. V současnosti na škole studuje 106 žáků.¹¹⁴ Výuka v oblasti církevní, ale světské hudby je pro studenty i pro celou hudební Olomouc přínosem.¹¹⁵ Konzervatoř se takřka hned zapojila do olomouckého kulturního dění, spolupracuje s Moravskou filharmonií, s Katedrou muzikologie (festival MusicOlomouc), se ZUŠ Žerotín a podobně.

¹¹² Více v příloze č. 7.

¹¹³ Skladby soutěžního programu byly: *Věneček* (Z. Lukáš), *Pueri concinite* (J. Gallus), *Na tu Svatú* (lidová – arr. O. Halma), *Echo* (O. di Lasso), *Óse šalóm* (N. Hirsh), *Close to you* (L. Leaman). (Viz Informační publikace *Svátky písní Olomouc. XXXVI. Mezinárodní festival pěveckých sborů Svátky písní Olomouc: 4. 6. – 8. 6. 2008. Kategorie E4 – Kassiopea*. Olomouc: Festa Olomouc s.r.o, 2008. s. 124.).

¹¹⁴ Viz Výroční zpráva KEA ze školního roku 2010/2011.

¹¹⁵ Viz článek *Do Olomouce se stěhuje církevní konzervatoř*. In: Olomoucký večerník, roč. 2, č. 18 (9.5. 2005).

Pokud se ale budeme věnovat vokálním tělesům, působí na škole pěvecký sbor, jako součást výuky pro všechny obory, ale také komorní dívčí vokální těleso skládající se ze studentek šestého ročníku.¹¹⁶ Pěvecký sbor KEA¹¹⁷ má výbornou úroveň. Nejen, že je povinný pro všechny studenty - instrumentalisty od třetího ročníku, ale také pro zpěváky, čímž se úroveň zvyšuje. V repertoáru sboru figurují velkolepá díla jako *Libera me* A. Brucknera, Ebenovo *Pražské Te Deum* a *Te Deum* pro sola, sbor a orchestr M. A. Charpentiera. *Pražské Te Deum* sbor mimo jiné provedl v rámci oslav 15. výročí od založení konzervatoře (15. září 2006) v olomouckém chrámu sv. Mořice a na témže místě na koncertě k počtě P. Ebena (4. listopadu 2009). V chrámu sv. Mořice byly provedeny i další skladby – *Ave Maria* (Robert Hejnar), *Magnificat* (Antonio Vivaldi) a *Messe delle sonnelle* (Louis Vierne). *Te Deum* pro sola, sbor a orchestr M. A. Charpentiera vévodilo například koncertu v rámci mezinárodního festivalu Carla Dietricha z Dittersdorfu v Bílé vodě 2. října 2010 s doprovodem Olomouckého studentského orchestru.¹¹⁸ Pěvecký sbor KEA vystupuje také na adventních koncertech, pro něž upravuje p. ředitel Konzervatoře Evangelické akademie F. Fiala vánoční koledy (cyklus *Adventní a vánoční zpěvy*). V roce 2010 proběhly adventní koncerty také v Arcidiecézním muzeu Olomouc nebo Husově sboru Olomouc. V současnosti sbor rozšířil repertoár o skladbu Gioachina Rossiniho *Petite messe solennelle*. Zaměření sboru je výhradně na duchovní hudbu.

3.6 OLOMOUCKÉ UNIVERZITNÍ SBORY

Na Univerzitě Palackého v Olomouci od roku 1989 působilo již několik sborů. Není to ničím překvapivým, neboť se na hudební katedře formovaly sbory zhruba od šedesátých let.¹¹⁹ Z přelomového roku 1989 lze připomenout sbor Iuventus Cantans, Pěvecký sbor studentů učitelství 1. stupně nebo z iniciativy studentů založený komorní smíšený sbor Bona nota, zpočátku vedený samotnými studenty,¹²⁰ později sbormistryní Renatou Vrbenskou. Další pěvecká tělesa řídila na Katedře Hudební výchovy například

¹¹⁶ Vokální ansámbl v Olomouci vystoupil například 3. května v kostele sv. Michala, kde zazpíval *Missu de Angelis* F. Fialy. Viz příloha č. 8 (Veřejná vystoupení Pěveckého sboru KEA Olomouc podzim 2008 – jaro 2011).

¹¹⁷ Viz obr. č. 10.

¹¹⁸ Skladbu sbor uvedl i v Olomouci, a to 24. listopadu 2009 (kostel P. Marie Sněžné), dále 8. prosince 2009 (Mozarteum), 10. května 2010 (Husitský kostel), 12. října 2010 (kostel ČCE). Viz příloha č. 8.

¹¹⁹ Autor článku *O umělecké činnosti olomouckých studentů* (In: Kdy-kde-co, srpen 1989, s. 28 – 29, autor neuveden) jmenuje vůdčí osobnosti těchto těles – Jaromíra Borovičku, Zdenku Švábovou, Jana Bukovjána a další, kteří zahájili tradici pěveckých sborů na univerzitě.

¹²⁰ Bez pedagogického vedení se sbor zúčastnil krajského kola soutěže Písně přátelství a získal zlaté pásmo (Viz *O umělecké činnosti olomouckých studentů*, tamtéž, s. 29).

Lenka Mlynářová. Minulý rok se také na PdF začal utvářet sbor Coro Grande pod taktovkou Jiřího a Marka Klimešových. Nejznámějším univerzitním sborem však zůstává Ateneo, dnes v podstatě reprezentativní sbor UP Olomouc.

Ateneo¹²¹ je smíšený komorní sbor, který působí při Univerzitě Palackého v Olomouci (dále UP). Sbor začal pracovat v roce 2001 a ochrannou ruku nad ním převzala Katedra hudební výchovy, kde také pedagogicky působí sbormistr Atenea PaedDr. Pavel Režný, Ph.D.¹²² Členy sboru jsou studenti různých oborů univerzity.

V rámci univerzity svým vystoupením mnohdy tvoří kulturní program konferencí a výročních akcí. V květnu 2005 například zahájil České akademické hry 2005, v únoru 2006 vystoupil na koncertě k 60. výročí založení Univerzity Palackého v Olomouci v atriu Uměleckého centra UP,¹²³ v dubnu 2007 zpíval na přednášce Jiřího Pavlici „Barevná krajina hudby“ (z cyklu přednášek významných absolventů UP) v Regionálním centru Olomouc. S krátkým programem tvořil kulturní zpestření na řadě konferencích. Mezi ně patří Mezinárodní konference matematiků (19. 4. 2006), Konference k českému jazyku (29. 11. 2007), Matematická konference (23. 4. 2008), Celostátní konference SVOČ lékařských fakult ČR a SROV (2011) a plno dalších konferencí. Hostuje i na absolventských koncertech studentů Katedry hudební výchovy.¹²⁴

V Olomouci každoročně vystupuje na několika koncertech. K pravidelně pořádaným patří májové a vánoční koncerty. Májová vystoupení sboru se zpravidla konají v květnu. Pořádají se vždy na půdě domovské katedry, v Uměleckém centru UP. Většinou se na programu objevují osvědčené skladby, kterými se sbor v uplynulém školním roce prezentoval na nejrůznějších akcích. Občas na těchto koncertech hostují jiné univerzitní sbory (například z Ostravy – Akademický pěvecký sbor VŠB-TU).

¹²¹ Viz obr. č. 11.

¹²² PaedDr. Pavel Režný, Ph.D. (*1959) je sbormistr, muzikolog a vysokoškolský pedagog. Studoval na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci obor český jazyk – hudební výchova pro II. a III. stupeň. Titul PaedDr. získal roku 1985. Poté pokračoval postgraduálním studiem na Hudební fakultě AMU v Praze, obor hudební teorie (to ukončil r. 1987). V roce 2000 na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze získal titul Ph.D. (školitel doc. Lubomír Mátl). Na podzim 2005 byl jmenován docentem (Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici). V oboru dirigování se soukromě vzdělával u dirigentů Lubomíra Mátle a Libora Mathausera. V minulosti vedl několik sborů – mezi ně patří Přerovský dětský sbor, dětský sbor Primavera ZUŠ Přerov, dívčí komorní sbor Villanella Přerov a Smíšený pěvecký sbor Vokál Přerov. V současné době se kromě Atenea věnuje řízení Ženského pěveckého sboru DUHA Ostrava a spolupracuje s Ostravským dětským sborem. Viz Životopis zveřejněný na webových stránkách KHv UP. Online z: <http://khv.upol.cz/pedagogove/Pavel-Rezny> (jako zdroj užito dne 13. 4. 2012).

¹²³ Sbor uvedl *Missu Brevis* J. Pavlici. O doprovod byl požádán Komorní orchestr z Konzervatoře Kroměříž. Jako sólisté vystoupili Miroslava Jindrová a Roman Kopřiva. (Viz Kronika sboru – 2006: *Pavlicova mše Missa brevis* 22.2.)

¹²⁴ V březnu 2006 vystoupil na absolventském koncertu Vítězslava Krejčířika, v listopadu 2007 hostoval na absolventském koncertu Jana Novotného a na dalších koncertech.

Vánoční koncerty se konají nejen v Olomouci. V době vánočních svátků se Ateneo vydává koncertovat na různá místa na Moravě a v Čechách. Tradicí je, že koncert domluví, popřípadě i sám zorganizuje nějaký člen sboru. V každém adventním čase v letech 2003 - 2011 sbor uspořádal v průměru tři až čtyři koncerty. Výjimkou byl rok 2005, kdy se vánoční koncerty buď neuskutečnily nebo o nich není žádný záznam.¹²⁵ Již čtyřikrát sbor koncertoval na vídeňském vánočním festivalu Internationales Adventisingen (2007, 2009, 2010 a 2011). Při vánočních koncertech sbor spolupracuje i s orchestrálními tělesy (například s Komorním orchestrem Iši Krejčího).

K dalším aktivitám tělesa patří reprezentace sboru a celé univerzity na domácích i zahraničních festivalech a soutěžích. V roce 2005 sbor Ateneo slavil úspěch na festivalu v Banské Bystrici,¹²⁶ kterého se účastnilo celkem šest sborů, mimo jiné i z Maďarska a Srbska. Porota, skládající se ze slovenských hudebních odborníků, udělila sboru Ateneo první místo a zvláštní cenu poroty. Navíc se stal nejvýše hodnoceným souborem v historii festivalu (99 bodů ze 100).¹²⁷ V soutěžním repertoáru figurovaly skladby a capella - *Cantate Domino* (H. L. Hassler), *Jaakobin isot pojat* (P. Kostiainen), *Zahučali chladné vetry...* (I. Hrušovský), *Oj, oj, oj* (Z. Lukáš). Dále na festivalu sbor zpíval traditional *Greensleeves*, *I love the Lord* (R. Smallwood), *Bye, bye, blackbird* (R. Henderson), spirituál *Keep your Lamps, Hello, Dolly!* (J. Herman), traditional *Enesi ponono*, tedy skladby řadící se spíše do sféry nonartificiální hudby.¹²⁸

Ještě před začátkem dalšího školního roku 2006/2007 jel Ateneo reprezentovat Českou republiku na soutěž do švýcarského Neuchâtel. Samotné soutěžní klání začalo 9. srpna 2006 v budově Temple du Bas. Sborny poměřovaly síly v několika vystoupeních. V prvním soutěžním koncertě zazněla v podání Atenea lidová píseň *Už je slunko*, *Chceme, my se chceme* (B. Martinů), *Zahučali chladné vetry* (I. Hrušovský), *Chanson populaires* (Z. Lukáš), *Our Father* (K. Růžička), *Hello Dolly* (J. Herman) a tradicionál *Ev'ry time I feel the spirit*. Hned druhý den se všechna zúčastněná tělesa předvedla v povinné písni K. Nystedta *Veni*.¹²⁹ Poslední koncert v katedrále Collegiale

¹²⁵ Viz příloha č. 9.

¹²⁶ Festival se každoročně koná na počest skladatele Viliama Figušu – Bystrého. Jeho součástí je i pěvecká soutěž, přičemž se střídají ob rok soutěžní kategorie dětských sborů a kategorie smíšených sborů.

¹²⁷ Viz Janatová, M: *Olomoucký sbor oceněn na mezi národní soutěži*. In: Žurnál UP, č. 27/ 2004 - 2005 (6. 5. 2005), s. 3.

¹²⁸ Viz webové stránky sboru Ateneo. Online z: www.Ateneo.upol.cz - Akce - 22. -23. 4. 2005 Banská Bystrica, festival zborového spevu Viliama Figušu-Bystrého (jako zdroj užito dne 20. 11. 2011).

¹²⁹ Ateneo do programu dále zařadilo skladby *Cheruvimskaja Pesn'* P. I. Čajkovského, *Lamentations of Jeremiah* Z. R. Stroepea a *Oj, oj, oj* Z. Lukáše.

sbor věnoval polyfonním skladbám *Tu es petrus* (G. P. Palestrina) a *Sfogava con le stelle* (C. Monteverdi).¹³⁰

Na rok 2007 byla plánovaná cesta do Francie. Festival v Nancy (Festival International de Chant Choral de Nancy) začínal 16. května. Prvně se sbor předvedl v Palais de Congrès, větší koncert se odehrával v Lay-st-Christophe s hostícími sbory Les Hurteloups a Alaygro. Sbor Ateneo na něm uvedl skladby rozličného charakteru – české i světové skladby, lidové písně i spirituály.¹³¹ Festival vyvrcholil koncertem všech zúčastněných sborů v kostele na náměstí st. Stanislas, kde každý sbor zazpíval tři skladby.¹³² Na závěr se všechny sbory spojily ve velký sbor *Le lion est mort ce soir* (H. Peretti), *Le temps de vivre* (v úpravě H. Frichota a J. Locka) a *Chanter* (J.-P. Bourtayre a J. Revaux).

17. listopadu téhož roku jel sbor reprezentovat univerzitu na pražský festival Festa Academica 2007. Na prvním dopoledním koncertu v kostele sv. Ludmily na Vinohradech představil repertoár složený z duchovních skladeb.¹³³ Druhý koncert se konal téhož dne v budově Zpěváckého spolku Hlahol a byl zaměřen na lidovou hudbu, jazz a spirituál. Olomoucký Ateneo ho uzavíral.¹³⁴ Na festivalu Festa Academica vystoupil i o dva roky později. Zahajovací koncert 16. listopadu 2009 v kostele sv. Ludmily byl velkolepý.¹³⁵ Po vystoupení Akademického pěveckého sboru VŠB-TUO z Ostravy a Pěveckého sboru Masarykovy univerzity Brno se všechny tři sbory sjednotily v jeden, aby s doprovodem instrumentalistů¹³⁶ provedly Ebenovo *Pražské Te Deum*. Stejnou skladbu sbory předvedly i na druhém koncertě v Dvořákově síni Rudolfiny 17. listopadu.

Ateneo je na festivalových akcích poměrně úspěšné. Za své výkony (a především za výborné vystoupení na Festa Academica) si vysloužil v roce 2008 nominaci na

¹³⁰ Soutěž skončila pro sbor osmým místem v kategorii smíšených sborů. Kromě této kategorie zde sbory soutěžily v kategorii dětských sborů a kategorii dívčích sborů. Festival Choral International de Neuchâtel probíhá jednou za dva roky. (Viz Kronika sboru - *Švýcarsko*).

¹³¹ Viz Program Nancy – příloha č. 10.

¹³² Ateneo si vybral *Tancuj, tancuj, Vrby se nám zelenají a Teče voda teče*.

¹³³ Zaznělo na něm *Benedicamus Domino* (F. Kraft), *Tebe poem* (D. S. Bortňanskij), *Tu es Petrus* (G. P. Palestrina), *Velkomoravský chorál* (J. Pavlica), *Jaakobin isot pojat* (P. Kostianen).

¹³⁴ Pro tento koncert si vybral skladby *Daleká šeroká* P. Klapila, *Zahučali chladné vetry* I. Hrušovského, *Čížmičky moje* J. Šoupala, *Oj, oj, oj* Z. Lukáše, *Tancuj, tancuj* v úpravě V. Říhovského, *Keep your Lamps* A. Thomase, Růžičkovo *Our Father, Crossin' Ovah* R. Jacksona a *Hello Dolly* J. Hermana.

¹³⁵ Olomoucký sbor začínal svůj výstup *Velkomoravským chorálem* J. Pavlici, následovaly skladby A. Tučapského *O vos omnes* a *Confitemini Domino*, Lukášova *Lacrymosa*, *Lamentationes of Jeremiah* od Z. R. Stroopa a zakončovalo ho Jacksonovo *Crossin' Ovah*.

¹³⁶ Jimi byli Lukáš Soldán a Ondřej Jurčeka (trubky), Josef Žejdlík a Jan Pospíšil (trombóny), Ivo Bartoš (varhany) a Pavel Cafourek (bicí).

ocenění Sbor roku 2007, kterou uděluje Unie českých pěveckých sborů.¹³⁷ Cenu nakonec získal Pěvecký sbor Masarykovy univerzity.

Olomoucký univerzitní sbor má za sebou také řadu koncertních turné v zahraničí. První cestu podnikl v září 2008 do Dánska. Sbor hostil dánský dívčí sbor ze Søllerød. Pro turné nastudoval nové skladby – *Gloria* A. Vivaldiho a *Baetus vir* od Z. Fibicha. Prvním koncertem bylo vystoupení v místní škole Skovlyskolen, pro níž Ateneo vybralo převážně jazzové a lidové skladby. Hlavní koncert turné se konal v Kodani v Rundetårn (The Round Tower) téhož dne. Repertoár měl již vážnější charakter, zazněl například Kostiainenův *Jaakobin isot pojat* nebo Bortňanského *Tebe poem*.¹³⁸ Sbor vystoupil i při nedělní bohoslužbě 7. září, kde do programu zařadil *Velkomoravský chorál* (J. Pavlica), *Tu es Petrus* (G. P. Palestrina), *Confitemini Domino* (A. Tučapského) a *Ave verum corpus* (W. A. Mozart). Završení turné proběhlo v neděli odpoledne závěrečným koncertem.

Po dánském turné se další zahraniční cestou stala návštěva Spojených států amerických v říjnu 2009. Do amerického Owensboro sbor jel 16. října. Do amerického programu připojil nové skladby - *Dyby byla kosa nabróšená* a *Šípek* z Dvořákových Moravských dvojzpěvů a *Bolavá hlavěnka* B. Martinů. Hned druhý den odpoledne se prezentoval místnímu publiku s českými skladbami.¹³⁹ Kromě tohoto koncertu na Reid's Apple Festival, Ateneo zpívalo v Forth Street Baptist Church, při otvírání nové budovy Audubon Area Community, v Henderson College, v Tapscott Chapel a na dalších amerických místech. Nejdůležitější koncert se odehrál 30. října v River parku. Ateneo mělo připravený bohatý repertoár. Z duchovních skladeb to bylo *Tebe poem* (D. S. Bortňanskij), *Velkomoravský chorál* (J. Pavlica) nebo *Lacrymosa* (Z. Lukáš), z českých skladeb *Napadaly písně* (A. Dvořák), *Chceme my se chceme* a *Půjďme* B. Martinů nebo nejčastěji zpívané *Tancuj, tancuj*. Výběr repertoáru pro čtrnáctidenní americké turné se až na několik výjimek nelišil od dánského programu. Hostování ve

¹³⁷ Viz Tisková zpráva UP (22. 1. 2008) – Palašňák, Radek. Zveřejněno na webových stránkách sboru Ateneo, online z: www.Ateneo.upol.cz (jako zdroj užito dne 20. 11. 2011).

¹³⁸ Celý program zahrnoval Bortňanského *Tebe Poem*, Pavlicův *Velkomoravský chorál*, Palestrinovo *Tu es Petrus*, Vivaldiho *Glorii*, Mozartovo *Qui presso a te*, Čajkovského *Cheruvimskaja Pesn'*, Dvořákovu píseň *Napadaly písně*, Konstantienovo *Jaakobin isot pojat*, sérii skladeb A. Tučapského *O vos omnes*, *Confitemini Domino*, *Jubilare Deo*, dále Stroepeho *Lamentations of Jeremiah*, *Chceme my se chceme* od B. Martinů, *Zahučali chladné vetry...* I. Hrušovského, *Tři hanácké písně* v úpravě P. Klapila, *Čížmičky moje* J. Šoupala, *Tancuj, tancuj* v úpravě V. Říhovského, *Prší, prší* M. Hronka, Lukášovo *Oj, oj, oj, Keep your Lamps* A. Thomase, *I love the Lord* R. Smallwooda, tradiční *Ev'ry time I feel the spirit*, Růžičkovo *Our Father*, *Crossin' Ovah* R. Jacksona. Viz Kronika sboru – Dánsko.

¹³⁹ Mezi skladbami figurovaly *Oj, oj, oj* Z. Lukáše, *Vrby se nám zelenají* a *Kato, zlato* P. Klapila, *Tancuj, tancuj* V. Říhovského, *Prší, prší* M. Hronka, *Ezop a brabenec* J. Ježka. České skladby doplnil přídavek v podobě spirituálu *Keep your Lamps*.

Spojených státech vyplnily nejen koncerty, ale i oficiální setkání a návštěvy místních památek. Turné zakončil koncert v Českém centru v New Yorku 1. listopadu.

Koncertování v zahraničí je umožněno navazováním nové spolupráce se zahraničními sbory. S nimi vystupuje i v Olomouci. Z těchto koncertů lze jmenovat vystoupení s jihoafrickým sborem Wits Choir (listopad 2006) nebo s dánským dívčím sborem ze Søllerød (říjen 2007). V roce 2009 se v rámci tradičních Májových koncertů setkal se dvěma univerzitními sbory – s německým sborem Universitätschor Greifswald a o pár dní později s americkým sborem Brown University Chorus.

Se zahraničními sbory se účastnil také nedávného projektu. V říjnu 2010 byl zahájen projekt s názvem Visegrad Choral Bridges pod záštitou International Visegrad Fund. Ateneo se společně se sbory ze Slovenska a Polska účastnil jeho první etapy v Banské Bystrici. Ve dnech 22. října až 24. října sbory společně koncertovaly, pracovaly ve workshopu a natočily CD ze závěrečného koncertu.¹⁴⁰ Po slovenské části projektu následoval polský. V Krakově Ateneo strávilo také tři dny. Hlavní koncert se odehrál 3. prosince v aule Uniwersytet Pedagogiczny. Zbývalo tedy ještě vystoupení v Čechách. To se konalo v Olomouci 25. února 2011. Aula Filozofické fakulty UP Olomouc se rozezněla nejdříve tóny *Ave verum corpus* W. A. Mozarta v podání Atenea, které dále předvedlo *Psalte Deo nostro* J. S. Bacha. Na koncertě, jež se pořádal také v rámci oslav výročí obnovení UP dále vystoupil sbor Mładość UMB Banská Bystrica a Educatus Krakov. Po krátkých výstupech všech sborů si posluchači vyslechli spojené těleso ve skladbách L. Borzíka *Kyrie* a *Gloria*, v Rubikových *Psalm z Krakowem* a *Niech mówią że to nie jest miłość*, české skladatelé reprezentovali A. Tučapský a jeho *Credo* a V. Zouhar, od něhož zazněla skladba *Tutte quelle*. Koncert uzavřela studentská hymna *Gaudeamus igitur*.¹⁴¹

Smíšený pěvecký sbor Ateneo za dobu své činnosti natočil šest zvukových nosičů. Natáčení prvního profilového CD Atenea probíhalo v květnu 2006. Sbor na něm ve skladbě J. Pavlici *Missa Brevis* doprovází Komorní orchestr z Kroměříže, ostatní

¹⁴⁰ Ateneo se prezentovalo těmito skladbami: *Ezop a brabenec*, *Život je jen náhoda* a *Svitá* (J. Ježek), spirituálem *Keep Your Lamps, Jada jazz!* (B. Carlton), *Hava Nagila* (D. Eddleman), *Psalm z Krakowem* (P. Rubik) a *The Pink panther* (H. Mancini).

¹⁴¹ Viz plakát Slavnostní koncert v rámci oslav výročí obnovení UP, zveřejněný na webových stránkách sboru Ateneo. Online z: www.Ateneo.upol.cz – Akce – Visegrad Choral Bridges (jako zdroj užito dne 20. 11. 2011).

skladby jsou a capellové nebo s klavírním doprovodem.¹⁴² Následující rok vzniklo v budově Českého rozhlasu Olomouc nové CD s názvem Skladby starého orloje.¹⁴³ V roce 2008 začal připravovat další CD. Nahrávalo se v aule Filozofické fakulty UP. Celá kompilace byla dokončena v březnu 2009.¹⁴⁴ Nebylo však jediným CD, na kterém sbor Ateneo tento rok pracoval. V dubnu nazpíval sbory do *Missy Olomoucensis* R. Pachmana, v které si zahrál například i houslista J. Svěcený.¹⁴⁵

Ateneo se vyznačuje šíří svého repertoáru. Starší skladby stále udržuje a dále nacvičuje nové.¹⁴⁶ Reaguje na obecně stále větší oblibu lehčích žánrů, v jejich výčtu nazkoušených skladeb najdeme spirituály, gospely, ale i nonartificiální hudbu (například mix skladeb hudební skupiny Queen). Na druhou stranu se orientuje na současné autory artificiální hudby (úpravy P. Klapila, dílo V. Zouhara, skladby A. Tučapského, J. Pavlici nebo Z. Lukáše).

Coro Grande se na Katedře hudební výchovy formuje od roku 2010. Smíšené těleso tvoří převážně studenti domovské katedry, ale dveře jsou otevřené i pro ostatní. Sbor pořádá, kromě menších akcí, dvakrát do roka pod vedením J. a M. Klimešových koncert v olomoucké Redutě. V březnu 2011 se tak uskutečnil koncert OPERA d'ARTE, kde Coro Grande vypomohla přípravná oddělení sboru Campanella Olomouc. Sólových partů se ujali sopranistka Elena Gazdíková a tenoristé Petr Martínek a Ondřej Doležal. Program byl složen z úryvků oper G. P. Telemanna (*Der neumodische liebhaber damon*), G. Donizettiho (úvodní scéna a dvě cavatiny z opery *Nápoj lásky*), G. Verdiho (*La Traviata*, *Nabucco*, *Rigoletto*), G. Pucciniho (úryvek z opery *Gianni*

¹⁴² Nahrávání bylo rozděleno do tří dnů (6. – 8. 5). První den byl vyhrazen pro skladby a capella: *Benedicamus Domino* (F. Kraft), *Tebe poem* (D. S. Bortňanskij), *Panis angelicus* (C. Franck), *Zahučali chladné vetry...* (I. Hrušovský), *Oj, oj, oj* (Z. Lukáš). Další den se pracovalo na nahrávce *Missy Brevis* (J. Pavlica) a třetí den byly na programu skladby s klavírním doprovodem, tedy *Lamentations of Jeremiah* (Z. Randall Stroepe), *Our Fater* (K. Růžička), *Hello Dolly* (J. Herman) a *Ev'ry time I feel the spirit* (tradicional).

¹⁴³ Součástí CD byly skladby P. Klapila *Daleká široká*, *O Náměšča na kopečko*, *Vrby se nám zelenají*, dále česká hymna *Kde domov můj*, sicilská lidová *O Sanctissima* a *Erhatt uns Herr* (J. S. Bach).

¹⁴⁴ Ateneo na něj nazpíval *Velkomoravský chorál* (J. Pavlica), *Tu es Petrus* (G. P. Palestrina), *Čižmičky moje* (J. Šoupal), *Chceme my se chceme* (B. Martinů), *Jaakobin isot pojat* (P. Kostiainen), lidové *Prší, prší* a *Tancuj, tancuj, I love the Lord* (R. Smallwood), dále *O vos omnes*, *Confitemini Domino* (A. Tučapský), *Crossin' Ovah* (R. Jackson), *Cheruvimskaja Pesn'* (P. I. Čajkovskij) a *Beatus vir* (Z. Fibich). V roce 2009 ještě připojil skladby *Gloria* A. Tučapského, *Lacrymosa* Z. Lukáše, Rachmaninovu *Bogorodice Děvo*, Pospíšilovu *Gde je kostel, tam je fára*, *Le temps de vivre* od Moustakiho, *Půjďme* od Martinů a nakonec Pospíšilovu *Malou vánoční hudbu*.

¹⁴⁵ Pátým je CD skupiny KARAKUM, kde Ateneo nazpívalo vokály a šestým je CD z projektu Choral Bridges (červen 2011).

¹⁴⁶ K nově nastudovaným skladbám patří *Jada Jazz!* (B. Carlton), *Tears in Heaven* (E. Clapton), *Pater noster* (Z. Lukáš), *Agnus* (J. J. Ryba), *Pie Jesu* (A. L. Webber), *Alleluia* (G. Young), *Svíta* (J. Ježek), *Hava Nagila* (D. Eddleman), *Psalm z Krakowem* (P. Rubik), *Praise You* (E. Goodine), *Zachodí slunéčko* (J. Vičar), lidová *V hornom koncu svítá* a další.

Schicchi) a z domácích skladatelů si protagonisté vybrali Smetanovo *Proč bychom se netěšili* z opery *Prodaná nevěsta* a Dvořákovu *Serenádu* z opery *Jakobín*.¹⁴⁷ Od opery se v dalším půlroce sbor přesunul k operetě. Vybrané tituly předvedl na listopadovém koncertě opět v Redutě. Kromě E. Gazdíkové, P. Martínka a Campanelly Olomouc na koncertě vystoupil houslista Antonín Hradil, který doplnil vybrané části z operety F. Lehára *Paganini*, což nebylo jediné tento večer uvedené Lehárovo dílo. Zazněly i árie a sbory ze *Země úsměvů*. Dále se sbor se sólisty předvedl v částech operety *Vinobraní* a *Polská krev* O. Nedbala. Program doplnily výňatky z operety E. Kálmána *Hraběnka Marica*.¹⁴⁸ V předvánočním čase sbor vystupoval s Campanellou Olomouc a sborem Smetana *Hulín* v doprovodu Komorního orchestru Moravské filharmonie Olomouc při uvedení známé Rybovy *České mši vánoční*.¹⁴⁹

¹⁴⁷ Viz program koncertu OPERA d'ARTE (příloha č. 11).

¹⁴⁸ Viz dále program koncertu OPERETTA CLASSICA (příloha č. 12).

¹⁴⁹ Koncert se konal v Redutě 13. prosince pod vedením Marka Klimeše. Jako sólisté vystoupili Helena Tamelová (soprán), Lucie Szabová (alt), Lukáš Hacek (tenor), Roman Hoza (bas).

4 SMÍŠENÉ PĚVECKÉ SBORY

Většina dnes působících olomouckých smíšených sborů je nějakým způsobem spjata s Pěvecko – hudebním spolkem Žerotín a následně jeho pěveckým sborem. Tato tělesa jsou na olomoucké hudební scéně velmi aktivní. Spolupracují s profesionálními tělesy i sólisty.

4.1 AKADEMICKÝ SBOR ŽEROTÍN

Pěvecký sbor Žerotín (dále „Žerotín“) vznikl při Pěvecko – hudebním spolku Žerotín. Spolek byl založen v roce 1880, především z podnětu Jindřicha Geislera¹⁵⁰, a krátce po zahájení jeho činnosti se konstituoval mužský sbor. Ve smíšené těleso se sbor změnil v následujícím roce ve snaze rozšířit repertoár. Od počátku si spolek získával pozornost našich předních skladatelů, nejvýznamnějším však byl A. Dvořák.¹⁵¹ Sbor v roce 1884 pod taktovkou A. Dvořáka provedl jeho *Stabat mater* a poté i *Requiem* (1891). Dokladem společné práce je Dvořákovo věnování kantáty *Svatá Ludmila* právě „Žerotínu“ v roce 1886, o dva roky později uvedené za Dvořákova řízení. Dále z Dvořákova kantátové tvorby nastudoval *Svatební košili*. Zaměření na tvorbu českých skladatelů se postupně rozšiřovalo, do repertoáru zařadil kantátu J. Foerster *Hymnus andělů* a oratorium J. Nešvery *De profundis*. Od roku 1891 se repertoár začal rozrůstat o díla světových skladatelů - *Svatá Alžběta* (F. Liszt), *Stvoření* (J. Haydn), po roce 1900 také *XI. symfonie* (L. van Beethoven), dále se však věnoval českým autorům, udržoval dvořákovskou tradici (např. uvedení Dvořákova *Requiem*, znovu *Svaté Ludmily* a později *Te Deum* – 1898 česká premiéra díla) a připojoval díla B. Smetany, nejčastěji skladby a capella a také kantátu *Česká píseň*. V roce 1892 pod taktovkou Antonína Petzolda uvedl Smetanovu *Prodanou nevěstu*, následovaly opery *Hubička*, *Dalibor*, *Dvě vdovy*. Ve vedení spolku byl v letech 1880 – 1905 J. Geisler, jako stálý dirigent sboru v té době působil A. Petzold (od 1892 do 1910). Spolek se aktivně věnoval pořadatelské

¹⁵⁰ Jindřich Geisler (1849 – 1927) byl odchovanec P. Křížkovského, o němž napsal první monografii. Díky Křížkovskému se stal kůrovým kaplanem metropolitního chrámu sv. Václava v Olomouci. Vyučoval zpěv na kněžském semináři. Inicioval vznik Pěvecko – hudebního spolku Žerotín. Dále se věnoval rozborům koncertů Žerotína a přispíval do novin (Dalibor, Cecilie, Našinec). Spolkových koncertů se účastnil jako zpěvák, klavírista i dirigent. Viz Gregor, Vladimír: *Příklad Zpěváckého spolku – 70 let Žerotína v Olomouci*. In: Památník Pěvecko – hudebního spolku Žerotín v Olomouci 1880 – 1950. Praha: Orbis, 1950, s. 16.; Viz Vidlička, Jiří: Toulky regionem - *Geisler a spolek Žerotín*. In: Právo – Střední a východní Morava, r. 18, č. 221 (19. 9. 2008), s. 12.

¹⁵¹ O sbor se dále zajímali skladatelé Zdeněk Fibich, Karel Bendl, Josef Richard Rozkošný, dirigent Adolf Čech, kritička J. Srb-Debrnov, V. V. Zelený. Viz Klimeš, Miroslav: *Jak šla léta – I. 1880 – 1905*. In: Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci, Olomouc: MFO, 1970, s. 8.

činnosti. Od roku 1884 pořádal také hudební festival. Jeho zásluhou v Olomouci koncertovali význační umělci.¹⁵²

Za nového předsedy – Antonína Geislera sbor uváděl populární operetní melodie. V roce 1906 nastudoval operetu *Píseň Fortuniova* (J. Offenbach), následovaly *Zvonek poustevníka* (L.-A. Maillart), *Ples v opeře* (R. Heuberger), *Netopýr* (J. Strauss), *Fatinica* (F. Suppé) a další. Sbor se však snažil v repertoáru udržet také Smetanovy opery. Při představeních těchto oper bylo zásadní působení žerotínského orchestru, který se zformoval roku 1909. Orchester doprovázel sbor při operetních představeních, ale i u děl vokálně-instrumentálních (např. v Mozartově *Requiem*). „Žerotín“ se dále věnoval výročí českých skladatelů, na jejichž počest uspořádal koncerty (1910 k památce P. Křížkovského, 1912 k jubileu J. Nešvery), nemalou aktivitu vynaložil na pořádání koncertů hostujících umělců – O. Mařáka, Českého kvarteta, J. Kociana nebo E. Destinové.¹⁵³

V roce 1920 přichází do čela sboru Ferdinand Tomek, jako dirigent Jaromír Fialka. Repertoár se zaměřil téměř výlučně na česká díla – *Českou píseň* B. Smetany, *Svatou Ludmilu*, *Stabat mater*, *Requiem* a *Hymnus* A. Dvořáka, *Amarus* L. Janáčka. Kromě kantátových děl se v repertoáru „Žerotína“ objevovaly ještě skladby a capella (především V. Nováka a J. Suka). Sbor tehdy čítal přes sto zpěváků. Během roku 1921 založil dirigent Jaroslav Talpa z členů sboru okteto Žerotína, z něhož se postupně v průběhu následujících let vyvinulo samostatné těleso, později Mužský pěvecký sbor Nešvera.¹⁵⁴ Orchester získal roku 1925 název Filharmonie Žerotín.¹⁵⁵

V období obou světových válek sbor svou činnost omezil. Stejně tak kolísal počet členů, kolem roku. V meziválečných letech byl výraznou postavou spolku druhý dirigent Ivo Milič – Pecháček, který v roce 1930 vystřídal J. Talpu na pozici hlavního dirigenta. Spolek se v dobách válečných dále snažil uvádět koncerty všech druhů. Z jejich programu lze jmenovat Berliozovu dramatickou symfonii *Romeo a Julie*, Dvořákovo oratorium *Stabat mater*, Nešverovu kantátu *De profundis*, Foersterova

¹⁵² Z řady umělců, jež v Olomouci díky spolku koncertovali lze jmenovat houslistu Františka Ondříčka, České kvarteto, Jana Kubelíka, Jaroslava Kociána, dokonce i Českou filharmonii. Viz MENZELOVÁ, G. – KOUDELA, M.: Pisemnosti Pěvecko – hudebního spolku „Žerotín“ v Olomouci. In: *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8 (27)1999*. Olomouc: Státní okresní archiv v Olomouci, 2000. s. 35.

¹⁵³ Viz KLIMEŠ, M.: *Jak šla léta – II. 1906 - 1935*. In: *Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci*, Olomouc: MFO, 1970, s. 11 - 12.

¹⁵⁴ Tělesu je věnována další kapitola této práce.

¹⁵⁵ Od května 1945 se těleso jmenovalo Městský symfonický orchestr a od října téhož roku do dnes nese název Moravská filharmonie Olomouc.

kantátu *Mrtvým bratřím*, Janáčkovu *Věčné evangelium* a četné skladby Fibicha, Smetany, Dvořáka, Jeremiáše, Suka a Nováka. V roce 1936 se předsedou spolku stal Viktor Matyáš. Přes snížený počet koncertů slavil „Žerotín“ v tomto roce dvousté vystoupení. Při této příležitosti si připravil Vomáčkovu kantátu *Strážce majáku*. Z dalších kantátových děl uvedl „Žerotín“ v následujících letech *Hymnus vzkříšení* (Z. Folprecht), *Ilonku Beniačovou* (E. Axman), *Moravskou kantátu* (J. Křička) nebo *První májovou noc* (J. Nešvera), jež byla nastudována pro brněnský rozhlas. Po roce 1940 se počet členů výrazně snížil – až na pětáct členů, a větší kantátová díla nebylo možné provádět.¹⁵⁶ V letech 1944 – 1945 byl sbormistrem spolku Dalibor Doubek.

Po druhé světové válce jako dirigent tělesa nastoupil Evžen Kutal. Jeho snahou bylo navázat na předválečnou éru a doplnit členstvo (tehdy se sbormistr setkával pouze s šestatřiceti zpěváky), což se mu podařilo (v roce 1947 měl sbor 120 členů). Práce sboru vycházela především ze spoluúčinkování při produkcích Moravské filharmonie¹⁵⁷ a a capellových koncertů. Do repertoáru patřily Bendlovy a Foersterovy sbory a stejně jako v předešlých letech kantátová díla – *Kantáta 1945, op. 187* (J. B. Foerster), *Neustupujte* (M. Kabeláč), *Kantáta o vlasti* (A. Arutjunjan), *Píseň o rodné zemi* (B. Jeremiáš), *Veliký návrat* (V. Ambros), *Mierová kantáta* (D. Kardoš), *Píseň o lesích* (D. Šostakovič) a další. Obě tělesa, jak pěvecké tak instrumentální, se vracela také k tvorbě A. Dvořáka. Sbor podnikal na konci čtyřicátých let koncerty i na Slovensku.

Po zrušení Pěvecké obce československé v roce 1951, která zastřešovala amatérské soubory, si musel „Žerotín“ hledat zřizovatele. Tehdejší předseda spolku Cyril Černý se zasadil o to, aby spolek nadále fungoval pod pěveckým odborem Závodního klubu ROH Československých státních drah. O dva roky později se „Žerotín“ zařadil pod Závodní klub ROH Moravské filharmonie. Rok české hudby 1954 slavil sbor řadou koncertů na nichž zazněly kantáty *Česká píseň* B. Smetany, *Amarus* L. Janáčka nebo oratorium *Píseň o lesích* D. Šostakoviče, dále představil *Májovou předeheru* J. Seidla a *Tři moravské balady* V. Nováka. Sbor také vystoupil na Smetanově festivalu v Litomyšli. Množství koncertů přineslo únavu a odhalilo některé nedostatky

¹⁵⁶ Viz MENZELOVÁ, G. – KOUDELA, M.: Písemnosti Pěvecko – hudebního spolku „Žerotín“ v Olomouci. In: *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8 (27)1999*. Olomouc: Státní okresní archiv v Olomouci, 2000, s. 37.

¹⁵⁷ Moravská filharmonie se ustálila roku 1945 z instrumentalistů spolku Žerotín, orchestru německého divadla a členů divadelního orchestru. Viz Písemnosti Pěvecko – hudebního spolku „Žerotín“ v Olomouci. In: tamtéž s. 37.

sboru. Kritizována byla témbrová neucelenost a nevyrovnanost některých hlasů.¹⁵⁸ Následující rok sbor nicméně zvítězil v krajském kole soutěže lidové umělecké tvořivost (LUT) a repertoár rozšířil o kantáty *Moje matka* (E. Axman) a *Bouře* (V. Novák).

Roku 1956 se stal Žerotín součástí Moravské filharmonie. Do funkce sbormistra byl jmenován Jaromír Nohejl. Ten zavedl náročnější zkoušky a profesionálnější přístup. Vše mělo zvýšit kvalitu vystoupení. Situace ve sboru však vedla ke krizi. Vysoké nároky, nekázeň a nedorozumění mezi dirigentem a členy sboru zapříčinily snížení stavu členské základny. Sbor pod vedením Nohejla nově nacvičil kantátu *Svatá Ludmila* (A. Dvořák), kantátu *Amarus* (L. Janáček) a oratorium *Čtvero ročních období* (J. Haydn). Po odchodu části zpěváků se u větších kantátových děl připojovaly prostějovské sbory (Vach, Vlastimila, Orlice).¹⁵⁹ Problémy měl sbor i s koncerty a capella. Snahy o poloprofesionální těleso bohužel selhaly. Když roku 1960 dostal J. Nohejl místo ředitele Moravské filharmonie, byl novým sbormistrem ustanoven Jan Jokl. Jeho prvním úkolem bylo doplnění řad zpěváků, což Jokl vyřešil částečně díky svým odchovancům z dětských sborů. Tohoto roku uvedl sbor pouze jediný kantátový koncert z děl J. Zicha a V. Dobiáše. Úroveň sboru se ale rychle zvyšovala, zvláště znatelné to bylo u ženské části sboru, která mohla vystoupit i samostatně (např. v *Moravských dvojzpěvech* A. Dvořáka). Mužská část se obnovovala pomaleji. V některých koncertech vypomohl olomoucký Mužský pěvecký sbor Nešvera. Podílel se s Žerotínem například na Beethovenově *XI. symfonii* s Moravskou filharmonií. V létě 1961 a 1962 se sbor účastnil festivalu Janáčkovo Laško v Hukvaldech. V programech koncertů se objevovaly kantáty – *Česká píseň* (A. Dvořák), *Milovaná země* (M. Konvalinka), *Moravská kantáta* (J. Křička) a také vybrané části oper. V roce 1962 se J. Jokl vzdal funkce pro časové vytížení a zdravotní problémy. Krátce ho zastoupil kolega z PSMU Josef Vaca (jeden rok), který stihl se sborem nacvičit Debussyho *Sirény*.

S novým dirigentem Zdeňkem Mácalem byla od roku 1963 obnovena samostatná vystoupení sboru. Do repertoáru se znovu zařadily skladby a capella. Z řad sboru byli vybráni schopní sólisté. Sbor se prezentoval nejen v Olomouci, ale i v okolí. Prostor k nacvičování s orchestrem dostaly náročnější skladby jako *XI. symfonie* L. van

¹⁵⁸ O kritice se zmiňuje M. Klimeš. Viz KLIMEŠ, M.: *Jak šla léta – IV. 1945 - 1955*. In: Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci, Olomouc: MFO, 1970, s. 18.

¹⁵⁹ S doplněním prostějovských sborů provedl „Žerotín“ *Stabat mater* A. Dvořáka, *Jarní romanci* Z. Fibicha a *Dědice Bílé hory* A. Dvořáka. Viz KLIMEŠ, M.: *Jak šla léta – V.. 1956 - 1970*. In: Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci. Olomouc: MFO, 1970, s. 20.

Beethovena, symfonie *Romeo a Julie* (H. Berlioz), *Requiem* G. Verdiho a kantáta *Ten, který přežil Varšavu* (A. Schönberg) – mužská část sboru. Dále se zaměřil na tvorbu českých skladatelů – Hurníkovu kantátu *Maryka*, Vomáčkovu kantátu *Strážce majáků*, Dvořákovu oratorium *Svatá Ludmila*, závěr symfonické básně Sukova *Zrání* – ženská část. Z. Mácala vystřídal roku 1966 Svatopluk Ščudlík.

Za vedení S. Ščudlíka sbor nadále spolupracoval s Moravskou filharmonií, ale pokračoval i v samostatných koncertech.¹⁶⁰ Pěvecká základna měla kolem šedesáti členů čtyř generací. V těchto letech měl sbor v repertoáru kromě kantát¹⁶¹ a Dvořákových děl,¹⁶² staré české pastorely, z nichž sestavil program vánočních koncertu 1968, dále *Vokální symfonii* V. Sommera, *Korunovační mši C dur* W. A. Mozarta a *Te deum* A. Brucknera, nastudované s Moravskou filharmonií. V dalších letech obě tělesa uvedla závěr Beethovenovy *IX. symfonie*, Haydnovo oratorium *Čtvero ročních období*, Rachmaninovu sborovou symfonii *Zvony*, Lisztovu *Faustovskou symfonii* pro tenor sólo, mužský sbor a orchestr a Brahmsovy *Čtyři zpěvy pro ženský sbor* op. 17 s doprovodem harfy a dvou lesních rohů. V množství skladeb, které pod vedením S. Ščudlíka sbor nacvičil, lze dále jmenovat kantáty *Vesperae solennes* (W. A. Mozart) nebo *Wachet auf, ruft uns die Stimme* (J. S. Bach). Z tvorby českých autorů sbor zařadil například *Čtyři moravské balady* V. Nováka nebo *Věno* B. Smetany.¹⁶³ Stálou součástí repertoáru byly vedle větších kompozic úpravy lidových písní (například Malátovy).

S příchodem nového sbormistra, Jiřího Klimeše v roce 1982 se začaly omezovat samostatné koncerty sboru a zvyšovat počet vystoupení s Moravskou filharmonií (dále MFO). Současně klesl počet členů. To J. Klimeš, známý především prací s dětskými a mládežnickými sbory, nakonec podchytil, a těleso postupně omladil. Jednou z prvních skladeb, jež Klimeš se sborem nastudoval bylo *Pathetické oratorium* G. V. Sviridova. Z repertoárových novinek lze jmenovat operní části, které prováděl koncertně – *Svatojánské proudy* J. R. Rozkošného, *V studni* V. Blodka, *Psůhlavci* K. Kovařovice, *Antigona* Iši Krejčího, *Proč bychom se netěšili* ze Smetanovy opery *Prodaná nevěsta*,

¹⁶⁰ V červnu 1968, při jednom z nich, prezentoval skladby *Nocturna* (Mysliveček), *Moravské dvojzpěvy* (Dvořák), *Elegie a Otče náš!* (Janáček), dále sbory Suchoňovy, Raichlovy, Sommerovy a Novákovy. Viz Klimeš, Miroslav: *Jak šla léta – V. 1956 - 1970*. In: Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci. Olomouc: MFO, 1970, s. 23.

¹⁶¹ Nastudovány měl kantátová díla J. S. Bacha, L. van Beethovena, W. A. Mozarta, J. D. Zelenky, F. X. Brixioho, A. Dvořáka, L. Janáčka, B. Martinů ale i V. Dobiáše, J. Ceremugy, J. Síče a J. Pauera.

¹⁶² Z Dvořákových děl sbor uváděl *Stabat mater*, *Requiem*, *Žalm 149*, *Moravské dvojzpěvy*, *Mši D dur*, *Slavnostní zpěv*, *Tři mužské sbory* na lidové texty nebo oratorium *Svatá Ludmila*.

¹⁶³ Mezi uváděnými skladbami nechyběla kantátová díla českých autorů – *Česká píseň* (B. Smetana), *De profundis* (J. Nešvera), *Jarní romance* (Z. Fibich), *Otvírání studánek* (B. Martinů), *Amarus* (L. Janáček). Dále sbor prezentoval méně rozměrné skladby současných autorů.

sbor *Jitro* z opery *Dvě vdovy*, svatební sbor z Dvořákovy *Rusalky* a mnohé další. V programu MFO vystoupil dále v závěrech skladeb *Zrání* J. Suka (ženská část) a *symfonii č. 3 d moll* G. Mahlera, spolupracoval také na uvedení Mozartova *Requiem*, Rybovy *České mše vánoční* a ve vybraných částech Pergolesiho kantáty *Stabat Mater*. V menší míře sbor vystupoval na samostatných koncertech. Roku 1983 jel na Přehlídku smíšených pěveckých sborů do Hradce Králové.¹⁶⁴ V následujících letech nově nastudoval osvědčená díla, novinkami byla kantáta *Štědrý den* P. Blatného a *Chorovod* N. Rinského – Korsakova, dále vystoupil v opeře *Kníže Igor* A. P. Borodina a v jiných dílech ve spolupráci s MFO. V roce 1988 účinkoval v německém městě Riesa.¹⁶⁵ Vystoupil tam celkem na čtyřech koncertech, mimo jiné s Drážďanskou filharmonií. V následujícím roce úspěšně postoupil ve třech kategoriích (mužský, ženský, smíšený sbor) na soutěži Písně přátelství do krajského kola, které se konalo v Ostravě. Ženský sbor zde získal stříbrné pásmo, mužský zlaté a stejně tak i sbor smíšený. V létě se společně se sborem Campanella vydal na koncertní turné po Evropě (Německo, Švédsko, Finsko).¹⁶⁶ Ke společným projektům s MFO se přidávaly aktivity v Moravském divadle Olomouc. „Žerotín“ se začal zapojovat do operních představení (*Bludný Holanďan* R. Wagnera a *Nabucco* G. Verdiho). V roce 1990 přijal sbor zpět název Pěvecko – hudební spolek Žerotín. Sbor dále pracoval na programech MFO – podílel se na Mozartově *Requiem*, Schubertově *Symfonii č. 8 Nedokončené*, Rybově *České mši vánoční* a dalších.

Málo početný smíšený sbor v roce 1992 začal dirigovat Petr Šumník. Změna nastala také znovu v názvu sboru, přejmenoval se na Akademický sbor Žerotín, pod nímž je známý dodnes. Také začal zkoušet na Katedře hudební výchovy na UP Olomouc. Tím se jeho členy stali studenti univerzity a počet zpěváků se pohyboval kolem sedmdesáti. Po období, kdy se sbor věnoval velkým dílům, se vedení rozhodlo obnovit koncerty a capella. Přesto zůstaly v programu koncertů i některé kantáty a oratoria.¹⁶⁷ Pod Šumníkovým vedením uvedl sbor většinou ve spolupráci s MFO během abonementních koncertů - například Rossiniho *Stabat Mater*, Pucciniho *Messe di Gloria*,

¹⁶⁴ Program vyplnily například skladby *Lasciate mi morire* (C. Monteverdi), *Ay, linda, amiga* (anonym, 16. stol.), jako protipól populární *Yesterday* (P. McCartney) a další.

¹⁶⁵ Pro německé publikum si sbor připravil *Nigra sum vobis* J. Campana Vodňanského, *Nebeští kavalérové* A. Michny z Otradovic, *Lasciate mi morire* C. Monteverdiho, *Missa brevis* A. Gabrieliho, *Pauperiem* a *Nobile* J. H. Galla a *Verbuňk* O. Ferenzyho.

¹⁶⁶ Na programu měl sbor například *Ave verum* F. Liszta, *Nigra sum vobis* J. Campana Vodňanského, části *Kyrie*, *Sanctus*, *Agnus Dei* A. Gabrieliho, *Nebeští kavalérové* A. Michny z Otradovic.

¹⁶⁷ Mezi kantátovými díly a oratorii uváděnými v letech 1992 – 95 figurovaly *Kantáty* J. Nováka, kantáta *Mikeš z hor* B. Martinů, Bachovo *Vánoční oratorium*, Pergolesiho *Stabat mater*.

Bachovu kantátu *Jauchzet Gott in allen Landen*, BWV 51, Haydnovu *Paukenmesse*, Myslivečkovu *Aria in Dis*, *Magnificat primi toni* od de Victorii, Mozartovu *Korunovační mši C dur* (s doprovodem Capelly metropolitana moravica Olomouc), Bachovo *Vánoční oratorium*, dále průřez Smetanovou operou *Prodaná nevěsta*, z a capellových skladeb například *Cantico delle creatur* P. Ebena nebo Rachmaninovu *Pravoslavnou liturgii*. V dubnu a květnu 1993 se také konal pěvecký zájezd do španělského města Murcia.

Na jaře 1995 jel sbor koncertovat do Belgie, pro tento zájezd dirigoval Pavel Koňárek.¹⁶⁸ Jeho krátké hostování se ale protáhlo až do dnešních dnů. Za jeho dosavadní sbormistrovské činnosti konsolidoval sbor v němž zpívá kolem čtyřiceti členů převážně středního věku. K nově nastudovaným skladbám patřily *Quando corpus morietur* G. Rossiniho, *Christus factus est* A. Brucknera, *Missa Florida* P. Vejvanovského, *Pět biblických písní* A. Dvořáka nebo *Lamentationes* J. D. Zelenky. V roce 1996 sbor natočil v Uničovském kostele Ebenovu *Missu cum populo*. Březnové natáčení řídil Roman Válek, profesor z brněnské konzervatoře. Během dalších měsíců sbor rozšířil repertoár o několik spirituálů a populárních skladeb – například *Michelle* (P. McCartney/J. Lennon), spirituály *All My Trials* nebo *Good News*. Na koncertní zájezd do Holandska na konci dubna 1997 si připravil odlišný program.¹⁶⁹ Ve Veenendaalu bylo vystoupení Žerotína točeno místním rozhlasem.¹⁷⁰ Po příjezdu léte v Olomouci provedl Ebenovu *Truvérskou mši*. V témže roce sbor natočil své první profilové CD; snímalo se ve dnech 27. – 29. června opět v Uničově. Další nahrávky „Žerotína“ pochází z Baden-Badenu (1998). Byly pořízeny pro německý rozhlas a „Žerotín“ na něm zazpíval tři anonymní barokní mše v úpravě A. Schindlera. V roce 1999 se sbor přihlásil do soutěže v rámci festivalu Svátky písní Olomouc, kde získal prvenství v kategorii smíšených sborů (F3).¹⁷¹ Po tomto úspěchu následovala mezinárodní sborová soutěž ve Španělsku v Cantonigros (14. – 20. července 1999), na

¹⁶⁸ P. Koňárek (*1975) vystudoval sbormistrovství a dirigování na JAMU v Brně. Působí nejen jako dirigent AS Žerotín, ale i jako sbormistr Janáčkovy opery Národního divadla v Brně. V letech 1989–2005 byl členem a asistentem dirigenta Brněnského akademického sboru a v období let 2001 - 2010 externě vyučoval na Univerzitě Palackého v Olomouci předmět Řízení pěveckého sboru. Viz webové stránky Akademického sboru Žerotín, sekce SBORMISTR, online z: <http://www.zerotin.cz/sbormistr.php> (jako zdroj užito dne 5. 3. 2012).

¹⁶⁹ Program se skládal z děl O. di Lassa, A. Dvořáka, S. Rachmaninova, L. Janáčka, A. Brucknera a dalších skladeb.

¹⁷⁰ Viz Marešová, Hana: *Akademický sbor Žerotín vydává první CD*. In: Hanácké noviny, r. 8, č. 147 (23. 12. 1997), s. 7.

¹⁷¹ Sbor soutěžil se skladbami *Aj, stupaj* (B. Martinů), *O nata mecum* (J. Novák), *Lydia, dic per omnes* (J. Novák), *Cantico delle creature* (P. Eben), a s lidovou *Ked' jsem išeu*.

níž sbor uvedl mimo jiné skladbu P. Ebena *Cantico delle Creature*. Před odjezdem do Španělska stihl padesátičlenný sbor účinkovat v provedení Kellerovy *Mše C dur Causa nostrae laetitiae*. Skladba byla provedena po více jak dvou stoletích.¹⁷² Zásadním krokem tohoto roku se stal odklon od univerzitního prostředí, právě od roku 1999 začal na stálo pracovat při Moravské filharmonii Olomouc.

Do nového tisíciletí Žerotín vstoupil oslavami svého 120. výročí. K této příležitosti se konalo hned několik slavnostních koncertů, beseda a výstava týkající se sboru v Muzeu umění v Olomouci a konference „Žerotín včera a dnes“ na Filozofické fakultě UP.¹⁷³ V rámci oslav zazněly na koncertu *Čtyři žalmy* A. Tučapského (v premiéře), vokální skladba *Haec dies* P. Řezníčka nebo *Sing and Rejoice* K. Nystedta, z populárních písní pak *Good night, Sweetheart*, dále nechybělo Dvořákovo *Te Deum*,¹⁷⁴ jež kdysi „Žerotín“ provedl pod skladatelovou taktovkou. S MFO sbor uvedl také *Missu pastoralis D dur* F. X. Brixioho. Sbor se účastnil i festivalových akcí – v říjnu 2000 se představil na Mezinárodním festivalu zborového spevu v Senici na Slovensku, další rok účinkoval na šestém ročníku International Festival of New Music v olomoucké Redutě, kde vystoupil v symfonické básni *El Dia de los Muertos* D. Fetherolfa. Festivalu v Redutě předcházela olomoucký sborový festival *Laudate musicam*. Tento festival pořádal právě Akademický sbor Žerotín ve spolupráci s MFO.¹⁷⁵ S filharmonií ostatně úzce spolupracuje dlouhá léta až dodnes. Společně se jim podařilo uvést několik monumentálních děl – po roce 2000 lze za všechny jmenovat Orffovu kantátu *Carmina burana* (2001), *Requiem* A. Salieriho a *Requiem* W. A. Mozarta (2002), symfonickou suitu *Planety* G. Holsta (část *Neptun* – ženská část sboru) a Rossiniho oratorium *Stabat Mater*, společně se sborem Janáčkovy opery v Brně (2003) nebo Gershwinovu operu *Porgy a Bess* (2004). Svou kvalitu sbor dokázal v červenci 2002, když získal se svým a capellovým programem stříbrné pásmo na mezinárodní soutěži v řecké Prevezze. Následovalo prezentování tvorby skladatelů Tučapského a Martinů v Sardinii (jaro

¹⁷² Skladbu objevil varhaník Antonín Schindler v Státním okresním archívu Olomouc. Uvedení skladby proběhlo v chrámu sv. Mořice. Viz Motřková, Jitka: *Kellerova mše*. In: Hanácký a středomoravský den, r. 10, č. 150, (29. 6. 1999), s. 12.

¹⁷³ V rámci konference vystoupili H. Minaříková s tématem o archiváliích spolku Žerotín, E. Slavičková, která referovala o prvním řediteli žerotínské školy Gustavu Pivoňkovi, V. Kvapil pohovořil o spolupráci spolku s Moravskou filharmonií, J. Štědroň seznámil účastníky konference s aktuálním hudebním děním v ZUŠ Žerotín a P. Koňárek se věnoval současné situaci a plánům Akademického sboru Žerotín.

¹⁷⁴ Na provedení skladby se 18. listopadu 2000 podíleli také Moravská filharmonie a Brněnský akademický sbor. Viz Kolář, Bohumír: *Výroční koncert Žerotína vyvolal bouřlivé nadšení*. In: Olomoucký týden, r. 1, č. 7 (23. 11. 2000), s. 13.

¹⁷⁵ Festival *Laudate musicam* se koná každý druhý rok (s výjimkou III. a IV. ročníku). AS Žerotín je jeho stálým spolupořadatelem. Poslední ročník byl pátý (2010). Sbor se ho účastní i aktivně, zpravidla ho svým vystoupením zakončuje.

2003), poté sbor navštívil V. Mezinárodní festival zborového spevu v Senici a uspořádal další ročník festivalu *Laudate musicam* v Olomouci.¹⁷⁶ Dalšími festivaly, kde sbor zpíval, byly Mezinárodní hudební festival Dvořákova Olomouc 2004,¹⁷⁷ kterého se od té doby účastní pravidelně, a českolipský Festival duchovní hudby 2004.

V rámci programů MFO se v roce 2005 podílel na kantátě *Saint Nicolas* B. Brittena a *Žalmové symfonii* I. Stravinského. Sbor čekaly i koncerty mimo Olomouc ve spolupráci s jinými tělesy (koncert ve Frýdku – Místku s Vysokoškolským pěveckým sborem Ostrava a Symfonickým orchestrem Frýdek – Místek, Přehlídka pěveckých sborů v Kopřivnici, či zlínské koncerty se zlínskou Filharmonií Bohuslava Martinů a další). V rámci festivalu Smetanova Litomyšl v roce 2005 vystoupil s operou *Porgy a Bess* G. Gershwin, kterou pro festival upravil F. Preisler.¹⁷⁸ Poté vystoupil s Mozartovým *Requiem* na Mezinárodním festivalu Petra Dvorského v Jaroměři nad Rokytinou. V září sbor cestoval do Chorvatska, kde uskutečnil vystoupení a capella. Po návratu začal pracovat na Fišerově kantátě *Vánoční suita*, kterou provedl v prosinci v olomoucké Redutě. V dalším roce ukončil svým programem XXI. ročník Janáčkova máje v Ostravě 9. června 2006 Mozartovým *Requiem*. Novou sezónu Moravského divadla naopak zahajoval. Zazněla kantáta C. Orffa *Carmina burana* (1. října 2006). Konec roku sbor věnoval Honeggrově *Vánoční kantátě*. V lednu 2007 sbor s Moravskou filharmonií připravil Novoroční koncert, jež obsahoval výběr z operet J. Strausse, F. Lehára a J. Offenbacha. V dubnu se Žerotín zapojil do scénického projektu Moravského divadla v Olomouci. Operní a baletní soubory divadla a Akademický sbor Žerotín se pod vedením režiséra představení R. Balogha pustily do scénického provedení Faurého *Requiem*. Podobně byla provedena i kantáta C. Orffa *Carmina burana*.¹⁷⁹ Koncert byl nazván Večer hudby, zpěvu a baletu a konal se 13. dubna. Další koncerty proběhly v Uherském Hradišti – první měl na programu Dvořákovo *Te deum* a pořádal se v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Dvořákova Olomouc 2007, na druhém se slavilo 750. výročí založení města Uherské Hradiště a sbor si pro tuto příležitost připravil

¹⁷⁶ Zde provedl skladby *Gloria* (K. Nystedt), dvě skladby ze *Čtyř písní o Marii – Zvěstování a Sen* (B. Martinů), lidovou píseň *Tancuj, tancuj* (v úpravě P. Ebena) a *Ezop a Brabenec* (J. Ježek, na text J. Wericha a J. Voskovce).

¹⁷⁷ V programu měl „Žerotín“ *Moravské ritornely* A. Tučapského, *Proprium festum monasteriensae* P. Ebena, některé ze *Čtyř písní o Marii* a *Otvírání studánek* B. Martinů, *Servato pede et pollicis ictu* J. Nováka.

¹⁷⁸ Sboru jsou již věnovány dvě bakalářské práce (A. Zapletalové a M. Černochové), jež popisují činnost tělesa podrobněji. Viz Soupis pramenů a literatury.

¹⁷⁹ Viz zpráva ČTK: *Divadlo spojí balet a operu. Olomoucké publikum uvidí baletní zpracování Faurého Requiem. Zřejmě půjde o světovou premiéru*. In: Mladá fronta DNES - Střední Morava, r. 18, č. 85 (11. 4. 2007), s. C/5 (autor článku neuveden).

kantátu *Carmina burana* (C. Orff). V Olomouci v září vystoupil na večeru s názvem *Italská noc*, který byl složen z árií a sborových scén z italských oper. Do konce roku ještě uvedl Faurého *Requiem*, *Písně o Marii* B. Martinů, *Hör mein Bitten* F. Mendelssohna-Bartholdyho, *Mši C dur* L. van Beethovena a *Glorii* F. Poulenca. V roce 2008 se vrátil k programu *Italské noci* a ve dnech 17. – 28. listopadu podnikl sérii koncertů v Jeseníku, Šumperku, Přerově, Prostějově a Olomouci. V březnu přichystal opět pro olomoucké sbory festival *Laudate musicam*.¹⁸⁰ S kantátou *St. Nicolas* se prezentoval v prosinci 2008 v Domě kultury v Ostravě – Vítkovicích. K nejvýznamnějším koncertům roku 2009 patřil březnový koncert ve Farním sboru Českobratrské evangelické obce v Praze na Vinohradech, kde uvedl *Mši D dur, op.86* A. Dvořáka, koncert na festivalu Martinů Fest Polička 2009 (v podání „Žerotína“ zazněly kantáty *Otvírání studánek* a *Mikeš z hor*) a na festivalu Dvořákova Olomouc 2009, na kterém vystoupil hned dvakrát, nejdříve v olomoucké Redutě se stejným programem jako v Poličce (18. května) a poté v chrámu sv. Mořice se *Mší D dur, op.86* A. Dvořáka a skladbou *Otče náš* L. Janáčka (27. května). V září vystoupil v brněnské katedrále sv. Petra a Pavla, kde předvedl Mozartovo *Requiem*. Sérii vánočních koncertů sbor zahájil v olomoucké Redutě Vivaldiho *Glorií*, pokračoval a capellovým koncertem v Bohumíně – na programu měl skladby F. Mendelssohna - Bartholdyho, P. I. Čajkovského, F. Poulenca, K. Nystedta, B. Martinů a P. Ebena, v rámci Matiné MFO pak uvedl světové koledy.

V počátku roku 2010 se sbor věnoval natáčení pro MFO a Český rozhlas Olomouc. V květnu si připomněl 130. výročí svého vzniku – uspořádal koncert z a capellových skladeb skladatelů O. di Lassa, J. Handla - Galla, W. Byrda, A. Scarlattiho, F. Mendelssohna - Bartholdyho, F. Poulenca, K. Nystedta, B. Brittena a K. Slavického. Hřebem večera bylo uvedení Novákovy skladby *Aesopia* se scénickým tancem skupiny CoDA Dance Company v choreografii M. Hrabalové.¹⁸¹ Následující měsíc se konal další ročník festivalu *Laudate musicam* v Olomouci.¹⁸² V druhé půli roku (1. října 2010) zazpíval v koncertním provedení muzikálu O. Soukupa *Johanka z Arku*. Vystoupení se probíhalo ve Zlíně k příležitosti otevření Kongresového centra. Jako sólisté vystoupili

¹⁸⁰ Sbor zde prezentoval díla B. Martinů (*Snidání Panny Marie* z cyklu *Čtyři písně o Marii*), P. Ebena (*Pod zeleným dubem* a *Bezpečnost*), H. Warrena a M. Gordona (*Chattanooga Choo Choo*) a spirituál *Soon Ah Will Be Done*. Viz kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: Cantus č. 77, 2/2008, s. 24 – 25.

¹⁸¹ Viz obr. č. 12.

¹⁸² Sbor na druhém koncertu festivalu (12. 6. 2010) předvedl skladby *Exultate Deo* D. Scarlattiho a stylizace lidových písní *Zahučali vetry* (v úpravě I. Hrušovského) a *Tancuj, tancuj* (v úpravě P. Ebena). Viz program festivalu LAUDATE MUSICAM, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).

B. Basiková, K. Střihavka, O. Ruml a I. Stránský, pěvecké výkony doprovázela Filharmonie Bohuslava Martinů ze Zlína. Muzikál byl uveden i v olomoucké Redutě s MFO 31. března 2011 pod vedením Stanislava Vavříňka. Ve vánočním čase sbor uváděl *A Ceremony of Carols* B. Brittena a *Českou mši vánoční* J. J. Ryby. V roce 2011 se sbor zaměřil především na díla *Stabat mater* A. Dvořáka (zaznělo na festivalu Dvořákova Olomouc 2011 a festivalu Klášterní hudební slavnosti 2011) a *Glagolskou mši* L. Janáčka (sbor ji provedl na XVIII.ročníku festivalu Janáčkovy Hukvaldy 2011 a XX. ročníku Festivalu Janáček a Luhačovice 2011).¹⁸³

Úroveň sboru se drží vysoko, blíží se k profesionálnímu tělesu. To vyžaduje zejména dlouhodobá spolupráce s Moravskou filharmonií (v jejíž prostorách od r. 1999 sbor zkouší)¹⁸⁴ i s Moravským divadlem Olomouc (operní představení, např. Verdiho *Nabucco*, 2004). Pro olomoucké pěvecké sbory nepravidelně pořádá od roku 2001 festival Laudate musicam. V posledních letech se opakovaně účastní některých festivalů. Mezi ně patří Velikonoční festival duchovní hudby (Zlín, Malenovice, Napajedla), Podzimní festival duchovní hudby (Olomouc), Mezinárodní hudební festival Dvořákova Olomouc a již jmenovaný Laudate musicam (Olomouc).

Sbor se vždy snažil uvádět soudobé skladby, ale držel se i tradičních a oblíbených děl. Jeho současný repertoár je různorodý,¹⁸⁵ velkou část však tvoří česká díla 20. století, především P. Ebena, A. Tučapského, J. Nováka a B. Martinů, stejně tak ale dlouhá léta udržuje některá díla A. Dvořáka, L. Janáčka, ze světových autorů díla W. A. Mozarta a J. S. Bacha. Ze spolupráce s MFO získává možnost podílet se na monumentálních dílech. Doposud natáčel, kromě jmenovaných nahrávek, s MFO (16. 5. 2008 a 23. 1. 2010), také pro Český rozhlas (29. - 31. 1. 2010).

4.2 COLLEGIUM VOCALE

Od roku 1985 začalo v Olomouci působit další vokální těleso, převážně z bývalých členů „Žerotína“. Zprvu komorní sbor o čtrnácti zpěvácích, Collegium vocale, jehož repertoár odpovídal malému kolektivu, se o tři roky později rozrostl do většího smíšeného sboru.¹⁸⁶ Pod názvem Collegium vocale od té doby začaly působit sbory dva.

¹⁸³ Viz webové stránky Akademického sboru Žerotín – sekce Koncerty: Zpívali jsme. Online z: http://www.zerotin.cz/zpivali_jsme.php (jako zdroj užito dne 12. 3. 2012).

¹⁸⁴ Zatím sbor pracoval na dílech: Mozartově *Requiem*, Salieriho *Requiem*, Rossiniho *Stabat Mater*, Brittenově *St. Nicolas*, Gershwinově *Porgy and Bess*, Orffově *Carmina Burana*, Dvořákově *Stabat Mater*, Stravinského *Žalmové symfonii*, Poulencově *Gloria* a dalších.

¹⁸⁵ Viz příloha č. 13.

¹⁸⁶ Viz obr. č. 13.

Hledání zřizovatele sboru ukončilo zařazení pod firmu Farmakon v Olomouci. První zkoušky sboru vedl Vladimír Rampula. Jeho časové vytížení však sboru neprospívalo a brzy si sbor musel najít jiného dirigenta. Tím se dočasně stala Růžena Saligerová, která začala navštěvovat hodiny dirigování a dále se vzdělávala na dirigentských kurzech. Sbor řídí dodnes. Repertoárově byly sboru doktorem M. Venhodou doporučeny renesanční a barokní melodie.¹⁸⁷ Ty si sbor následně oblíbil. Uvádí však nejen starou hudbu, ale také soudobé autory.

Komorní sbor¹⁸⁸ se dále věnoval skladbám a capella, větší sbor se soustředil na složitější díla i s doprovodem orchestru. Zaměřuje se na české skladby všech období a také na evropskou duchovní barokní hudbu. Avšak mezi interpretovanými skladbami nechybí ani díla romantismu (především monumentální mše) nebo díla soudobé hudby. Pro sbor je typické uvádění zapomenutých či dlouho neuváděných skladeb.

Záhy po proniknutí na olomouckou hudební veřejnost sbor začal spolupracovat s Moravskou filharmonií Olomouc (dále MFO). Na začátku roku 1989 se sbor zapojil do koncertního provedení operety J. Strausse – *Netopýr*. Koncert byl součástí abonentního cyklu MFO, uspořádan z částí operety.¹⁸⁹ V březnu sbor uspořádal koncert ze dvou částí – první a capellová, kde vystoupil komorní sbor, se věnovala písním z 16. až 18. století, druhá část nabídla posluchačům Mozartovu *Korunovační mši C dur*, kterou provedl smíšený sbor společně s MFO.¹⁹⁰ V prosinci v rámci abonentních koncertů MFO spoluúčinkoval v *Symfonii č. 88* J. Haydna, *Českých pastorelách* J. I. Linka a *Misse pastoralis* F. X. Brixioho.¹⁹¹ Dále s doprovodem členů MFO a Zdeňka Fridricha (varhany) zpíval v kostele Panny Marie Sněžné v obnovené premiéře *Missy Pastoralis in C brevis* olomouckého skladatele Josefa Puschmanna. Kromě této skoro zapomenuté skladby, kterou do nové edice připravil Z. Fridrich, měl sbor na programu také díla B. M. Černohorského, A. Michny z Otradovic, F. Suriana (Soriana), V. H. Rovenského, a dalších.¹⁹² V říjnu 1995 se Collegium vocale účastnilo koncertu k sedmdesátým narozeninám dirigenta Jaromíra Nohejla. Koncert se konal v Redutě a sbor na něj nastudoval společně s dětským sborem Campanella a MFO Mahlerovu *Symfonii č. 3 d*

¹⁸⁷ Viz článek Dosoudilová, Ivana: *S Růženu Saligerovou hlavně o hudbě...* In: Kdy-kde-co, leden 2011, s. 40 – 41.

¹⁸⁸ Viz obr. č. 14.

¹⁸⁹ Koncert dirigoval Stanislav Macura, jako sólisté vystoupili Věra Nováková, Marta Filová, Štefan Margita, Alfréd Hampel a Pavel Stejskal. Viz pozvánka MFO. In: Kdy-kde-co, leden 1989, s. 13.

¹⁹⁰ Viz článek v Kdy-kde-co. *Pozvání na koncert*. In: Kdy-kde-co, březen 1989, s. 6 (autor neuveden).

¹⁹¹ Ve sborových částech vystupoval kromě sboru Collegium vocale také hranický sbor Harmonia. Dirigoval Jan Zbavítel. Viz pozvánka na koncert MFO. In: Kdy-kde-co, prosinec 1989, s. 13.

¹⁹² Viz pozvánka na vánoční koncert. In: Kdy-kde-co, prosinec 1989, s. 7.

moll, kterou dirigoval sám J. Nohejl.¹⁹³ V rámci Olomouckého hudebního jara 1996 s Moravskou filharmonií Olomouc účinkoval při uvedení orchestrální suity *Planety* G. Holsta.¹⁹⁴

Samostatné koncerty sboru Collegium vocale se většinou skládají z duchovní hudby. Často při nich sbor doprovázel Komorní orchestr Iši Krejčího doplněný členy MFO a členy Moravského divadla Olomouc. Varhanní doprovody bývaly svěřovány Zbyňku Štěpánkovi (do roku 1999), poté především Reginaldu Kefrovi. Z těchto koncertů lze jmenovat několik významnějších. Patří k nim výroční koncert při němž si sbor připomněl 12. května v chrámu sv. Michala deset let fungování. Oslavoval skladbami *Messa concertata* G. B. Casaliho a *Vesperae solennes de confessore* W. A. Mozarta a převážně barokními díly.¹⁹⁵ Zajímavou dramaturgii měl Koncert duchovní hudby 18. května 1996 v chrámu Panny Marie Sněžné, kde sbor vystoupil s Dómským pěveckým sborem a Komorním orchestrem Iši Krejčího. Program koncertu tvořila *Mše D dur* A. Dvořáka a gregoriánský chorál *Missa Cum Jubilo*.¹⁹⁶ Při následujícím koncertě v říjnu uvedl českou premiéru skladby *Messe C-dur* Johanna Michaela Haydna.¹⁹⁷ V květnu 1997 spolu se sólisty nastudoval opět Mozartovu *Vesperae solennes de confessore*.¹⁹⁸ Dalším mimořádným koncertem bylo provedení *Missy pro vita ascendente* – jazz-barokové mše pro smíšený sbor, soprán, pět saxofonů, tubu a varhany rakouského skladatele Josefa Nejeze 22. května 1999 v chrámu sv. Michala. Koncert doplnily díla B. Martinů (*Písně o Marii*), A. Wiedermanna, Ch. Gounoda, P. Ebena a Z. Lukáše.¹⁹⁹ V roce 2001 si sbor vybral na dubnový koncert skladbu J. J. Ryby – *Missa solemnis*. Olomouc si tak poslechla první novodobé provedení díla.²⁰⁰ Vrcholem koncertu 3. května 2003 byla Haydnova *Missa in tempore belli* neboli *Pauken-messe*. Dále sbor posluchačům nabídl skladby J. Handla - Galla, M. Haydna, A. Scarlattiho, J. A. Koželuha, L. Cherubiniho, F. Nowowiejskiho a dalších skladatelů.²⁰¹

¹⁹³ Viz Program Moravské filharmonie – 1. abonentní koncert cyklu B. In: Kdy-kde-co, říjen 1995, s. 26.

¹⁹⁴ Viz program Olomouckého hudebního jara. Kdy-kde-co, červen 1996, s. 8.

¹⁹⁵ Sbor doprovodil smyčcový orchestr ZUŠ Iši Krejčího a členové Moravské filharmonie, varhaník Zbyněk Štěpánek a sólisté Moravského divadla Olomouc. Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, květen 1995, s. 25.

¹⁹⁶ Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, květen 1996, s. 12.

¹⁹⁷ Viz pozvánka smíšeného pěveckého sboru Collegium vocale. In: Kdy-kde-co, říjen 1996, s. 12.

¹⁹⁸ Jako sólisté vystoupili Elena Gazdíková (soprán), Hanni Peschta (alt), Jaromír Novotný (tenor), Vladimír Zápražný (bas). Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, květen 1997, s. 19.

¹⁹⁹ Viz pozvánka Collegia vocale. In: Kdy-kde-co, květen 1999, s. 20.

²⁰⁰ Doprovodný orchestr tvořili členové Moravské filharmonie a Moravského divadla Olomouc. V sólových partech se představili Magda Málková (soprán), Eva Horníčková (alt), Václav Málek (tenor) a Vladislav Zápražný (bas). Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, duben 2001, s. 21.

²⁰¹ Viz Inzerce – Collegium vocale Olomouc pořádá koncert. In: Kdy-kde-co, květen 2003, s. 23.

Koncertem s názvem *Jubilate* v kostele sv. Michala 22. října 2005 sbor slavil dvacáté výročí. Slavnostní program vyplnily *Missa lyrica* P. Staňka a *Vespera solennes de confessore* W. A. Mozarta.²⁰²

Ke každoročním aktivitám patří vánoční koncerty - ustálil se den i místo. 25. prosince se v chrámu sv. Michala rok co rok scházejí příznivci sboru, aby si poslechli skladby s vánoční tematikou. V roce 1991 zde sbor předvedl české a moravské nejznámější vánoční skladby a díla F. X. Brixioho a G. F. Händla,²⁰³ následující Vánoce zazněla kromě koled *Missa Pastoralis in C Brevis* z 18. století J. Puscmanna.²⁰⁴ Vánoční koncert v roce 1993, tentokrát s názvem „O děťátku prozpěvujme“, na kterém se kromě sboru podíleli i členové MFO a také varhaník Zbyněk Štěpánek, sbor uspořádal ze skladem J. S. Bacha, D. Scarlattiho, T. N. Koutníka a J. I. Linka. Zajímavostí bylo uvedení *Vánoční mše* Vladimíra Rottra z roku 1942. Po uvedení českých mší K. Hradila a J. J. Ryby v roce 1994, vánočních koledách a mottetech v roce 1995 se na adventním koncertu „Vzhůru, pastouškové“ představil v *Misse pastoralis ex F* od J. I. Linka.²⁰⁵ Cyklus českých a moravských koled v úpravě J. Srovnala vévodily dalšímu vánočnímu koncertu. Kromě Srovnalových úprav sbor dále nastudoval například díla M. Praetoria, L. Marenzia či G.T. Struita.²⁰⁶ V následujících vánočních vystoupeních se sbor představil v Diabelliho *Pastoral-messe in F dur* a Srovnalových *Krkonošský koledách* (1999),²⁰⁷ skladbách J. J. Ryby – *České mši vánoční, Pastorelách* a *Misse in nativitate Domini in nocte* (2001).²⁰⁸ Během Vánoc 2002 uvedl obnovenou premiéru *Missy pastoralis boemica in C* pro sóla, orchestr a varhany skladatele Josefa Schreiera.²⁰⁹ O rok později na „Vánočním setkání“ zazněla Kopřivova *Missa pastoralis in D* a dále české a americké koledy.²¹⁰ Z posledních vánočních koncertů se kromě koled na programu objevily skladby *Missa pastoralis in F* (A. Diabelli), *Missa de*

²⁰² Viz článek Melkusová, Alžběta: *Collegium slaví dvacet let*. In: Olomoucký den, č.247 (21. 10. 2005), s. 7.

²⁰³ Viz pozvánka *Děťátko se narodilo*. In: Kdy-kde-co, prosinec 1991, s. 11.

²⁰⁴ Viz pozvánky na vánoční koncerty 1992. In: Kdy-kde-co, prosinec 1992, s. 13.

²⁰⁵ Viz pozvánky na koncerty. In: Kdy-kde-co, prosinec 1994, s. 24; Kdy-kde-co, prosinec 1995, s. 27; Kdy-kde-co, prosinec 1996, s. 12.

²⁰⁶ Sbor doprovázel, jako u většiny koncertů Komorní orchestr Iši Krejčího, členové MFO a MDO a Z. Štěpánek. Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, prosinec 1997, s. 16.

²⁰⁷ Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, prosinec 1999, s. 16.

²⁰⁸ O koncertu informoval článek Kolář, Bohumír: *Vánoce Jana Jakuba Ryby*. In: Olomoucké listy, roč. 1, č. 8 (20. 12. 2001), s. 9.

²⁰⁹ Na koncert upozornil článek *Missa pastoralis boemica in C*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 50 (19. 12. 2002), s. 10 (autor neuveden).

²¹⁰ Viz článek *Na Vánočním setkání v chrámu sv. Michala zazní nejen české a americké koledy*. In: Olomoucký týdeník, roč. 1, č. 30 (22. 12. 2003), s. 2 (autor uveden pod zkratkou –mh-).

nativitate (J. Gruber), *Motetto pastorale* (J. Lokaj), *Česká mše půlnoční* (J. J. Ryba) nebo *Pastorální mše* (V. Horák – K. Stecker).²¹¹

Collegium vocale udržuje kontakty s mnoha zahraničními sbory. Díky tomu probíhají výměnné koncerty. V kostele sv. Michala se 9. října 1993 konal společný koncert Collegia vocale a rakouského sboru Sigmunde Mödling (dirigent Friedrich Mayer). Jejich program se skládal ze skladeb J. S. Bacha, H. Schütze, P. Quagliatiho, G. P. da Palestriny a T. L. da Vittorii. Především byla uvedena *Missa brevis in F* neboli *Jugendmesse* J. Haydna. Další pozvání do Olomouce téhož roku přijal mužský pěvecký sbor ECHO z Poznaň (dirigent Andrzej Kamprovski). Samostatně vystoupil v kapli Pöntigea s polskými lidovými písněmi, ale i s hudbou starých mistrů.²¹²

Rakouský sbor hostoval v Olomouci opakovaně. Následující rok společně s Collegium vocale provedl *Messe in G-dur – Jubelmesse* C. M. von Webera v chrámu sv. Michala se členy Komorního orchestru Iši Krejčího, členy Moravského divadla Olomouc, učiteli ZUŠ Na vozovce a varhanním doprovodem Z. Štěpánka.²¹³ V říjnu 1995 se rakouský sbor Singrunde Mödling podílel na koncertě v chrámu sv. Michala, kde se sborem Collegium vocale uvedly Schubertovu *Mši in C*.²¹⁴ V roce 1996 Olomouc navštívil francouzský sbor z Bretaně z Questembert Chorale Mosaïque (dirigent Anne Bien), jenž se prezentoval skladbami různých stylových období a černošskými spirituály.²¹⁵ Následoval společný koncert s belgickým tělesem Alma musica z Antverp.²¹⁶ Sbory dohromady zazpívaly Smetanovu *Českou píseň*.²¹⁷ S bretaňským sborem Chorale Mosaïque, se Collegium vocale znovu setkal v dubnu 2002 při Weberově *Misse in G – Jubelmesse*.²¹⁸ Zatím poslední pozvání sboru Collegia vocale přijal švýcarský sbor Kirchenchor Lyss (dirigent Michael Schär). Koncert „Švýcarské zastavení“ se konal v květnu 2005 kdy sbory pro vystoupení nastudovaly skladby D. S. Bortňanského, F. Schuberta, A. Pitoniho a A. Brucknera.²¹⁹

²¹¹ Pro každé Vánoce si Collegium vocale připravil jiné koledy. Uvedl například cyklus koled v úpravě J. Srovnala – *Radostný čas vánoční*, poté české vánoční koledy, moravské koledy, ždánické koledy, nebo slovácké koledy. Viz Kdy-kde-co, prosinec 2004, s. 8; tamtéž, prosinec 2005, s. 17, tamtéž, prosinec 2007, s. 21, tamtéž, prosinec 2008, s. 21.

²¹² Viz pozvánky *Hudba starých mistrů a Echo*. In: Kdy-kde-co, říjen 1993, s. 19.

²¹³ Se sbory vystoupili Komorní orchestr Iši Krejčího, členové Moravského divadla Olomouc, učitelé ZUŠ Na vozovce a Z. Štěpánek (varhany) Viz pozvánka. In: Kdy-kde-co, říjen 1994, s. 31.

²¹⁴ Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, říjen 1995, s. 27.

²¹⁵ Viz pozvánka na koncert. In: Kdy-kde-co, duben 1996, s. 11.

²¹⁶ Dirigent sboru bohužel nebyl na pozvánce zveřejněn.

²¹⁷ Koncert proběhl 6. 4. 1997 v chrámu sv. Michala. In: Kdy-kde-co, duben 1997, s. 16.

²¹⁸ Viz článek *Hudba po Velikonocích*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 14 (4. 4. 2002), s. 9 (autor neuveden).

²¹⁹ Viz pozvánka na koncert Švýcarské zastavení. In: Kdy-kde-co, květen 2005, s. 20.

Dnes komorní sbor čítá dvacet členů a smíšený sbor šedesát. Sbor se nevyhýbá větším projektům – z těchto lze jmenovat *Evangelium podle houslí* P. Helebranda s dalšími olomouckými soubory (2001). Těleso se účastní olomouckých festivalů. V roce 2007 prošel soutěží během festivalu Svátky písní v kategorii Církevní a duchovní hudba – sbory mládežnické a dospělé a odnesl si bronzovou medaili. Pravidelně navštěvuje festival *Laudate musicam* – zde uvedl v roce 2005 komorní sbor *Missu brevis in C* a *Praedicatio* Z. Lukáše a větší smíšený sbor skladby L. Marenzia, J. Pachelbela, F. Mendessohna – Bartholdyho a L. da Viadany.²²⁰ Na dvou posledních ročnících Collegium vocale zpívalo *Requiem* Z. Lukáše,²²¹ opět *Praedicatio* stejného autora, *Exultate Deo* A. Scarlattiho, *Ave Maria* F. Biebla a spirituál *Evry time I feel the Spirit*.²²² Doposud sbor koncertoval v sedmi evropských zemích – Polsku, Německu, Rakousku, Belgii, Francii, Itálii a Švýcarsku. V roce 1998 natočil CD s Komorním orchestrem Iši Krejčího. Soubory nahrály *Českou mši vánoční* J. J. Ryby a dalších čtrnáct českých koled.²²³ Repertoár sboru je rozmanitý, čítá desítky skladeb od renesančních polyfonií až po soudobá díla.²²⁴

4.3 VOKÁLNĚ – INSTRUMENTÁLNÍ SOUBOR MADRIGAL – SOUBOR POSÁDKOVÉHO DOMU ARMÁDY V OLOMOUCI

Vokálně - instrumentální soubor Madrigal²²⁵ se na olomoucké hudební scéně objevuje od devadesátých let minulého století. Činnost tělesa zajišťuje Dům armády v Olomouci. Počet stálých členů se pohybuje kolem sedmi, jedná se tedy o velmi komorní soubor. S tím je spojena i aktivita souboru. Vystupuje především na menších akcích jako jsou výstavy, komorní koncerty a liturgie.²²⁶ Uměleckou vedoucí Madrigalu je Eva Maňásková.²²⁷

²²⁰ Viz článek Kotouček, Milan: *Olomoucký festival Laudate musicam*. In: Cantus, č. 66 3/2005, s. 23.

²²¹ Viz Kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: Cantus, č. 77 2/2008, s. 24 – 25.

²²² Viz program festivalu LAUDATE MUSICAM, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).

²²³ Viz článek Mořková, Jitka: *Rybovu Českou mši vánoční nahrál olomoucký sbor*. In: Hanácký a středomoravský den, roč. 9, č. 281 (1. 12. 1998), s. 12.; dále viz příloha č. 14.

²²⁴ Viz příloha č. 15.

²²⁵ Viz obr. č. 15.

²²⁶ Viz medailonek v programu festivalu LAUDATE MUSICAM, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).

²²⁷ Mudr. Eva Maňásková je lékařkou (oddělení foniatrie a otorinolaryngologie) ve Fakultní nemocnici Olomouc. Věnuje se také hudbě. Kromě vedení vokálně – instrumentálního souboru Madrigal je také příležitostnou sólistkou (mezzosoprán). Vystupovala například s KPS Dvořák Olomouc. Kromě toho vyučuje na Konzervatoři Evangelické akademie v Olomouci předmět Fyziologie, hygiena hlasu a fonetika.

Jeho zaměření na starou duchovní i světskou hudbu nebylo v počátcích úplně jasné. V listopadu 1992 sice uspořádal koncert z děl renesanční a barokní hudby,²²⁸ ale v dubnu následujícího roku se společně s flétnovým souborem ze ZUŠ Žerotín – Black Ladies, účastnil koncertu v U-klubu s názvem „Autorský pořad“ ze skladeb Květy Fridrichové a Jiřího Taura, tedy současných autorů.²²⁹ Nicméně v dalších letech se vyprofiloval jako soubor interpretující starou hudbu. V září 1994 připravil v katedrále sv. Václava. Publiku soubor nabídl skladby F. A. Bonportiho, J. Arcadelta, M. A. Ingegneriho, C. Monteverdiho, A. Brunelliho a dalších.²³⁰ K zahájení stálé expozice italského malířství 14. – 18. století z olomouckých sbírek uspořádal 9. února 1995 tematický koncert nazvaný Mistrovská díla starého umění. Program tvořila díla A. Vivaldiho, C. Monteverdiho a A. Corelliho.²³¹ V posledních letech se v repertoáru objevují i skladby pravoslavné liturgie.

Vzhledem k tomu, že soubor pracuje pod hlavičkou Posádkového domu armády v Olomouci, je občas vyslán na nějakou vojenskou přehlídku. Takto se třeba účastnil celoarmádního festivalu divadelního a slovesného umění spojeného se soutěží komorní hudby – Divadelní Bechyně 2002. Z festivalu si soubor odvezl čestné uznání za osobitý přístup k nastudování repertoáru a vedení souboru (E. Maňáskové), čestné uznání za zdařilou interpretaci sopránových partů (K. Skupilíkové) a také se stal laureátem kategorie komorní hudba.²³²

Repertoár a činnost souboru se dá reflektovat z účasti na festivalu *Laudate musicam* v Olomouci, přehlídce neprofesionálních pěveckých sborů v Olomouci. Madrigal tuto akci navštěvuje pravidelně. Vystupuje vždy v prvním dnu festivalu, který je věnován duchovní hudbě. Například do II. ročníku v roce 2003 nastudoval na vystoupení v chrámu sv. Michala nejen svůj samostatný program, ale také společný, v němž vystoupily sbory Chorus Mauritiensis, Collegium vocale a Madrigal. Sbory se spojily do smíšeného sboru a uvedly část kantáty *Herz und Mund und Tat und Leben* J. S. Bacha a *Te Deum* J. K. Vaňhala, v úpravě pro varhany a smíšený sbor.²³³ V roce

²²⁸ Koncert se konal v Geislerově sále v Olomouci. Viz pozvánka na koncert Vokálního a instrumentálního souboru Madrigal – 23. 11. 1992, In: Kdy-kde-co, listopad 1992, s. 14.

²²⁹ Viz program U – klubu, In: Kdy-kde-co, duben 1993, s. 20.

²³⁰ Viz pozvánka na koncert, In: Kdy-kde-co, září 1994, s. 33.

²³¹ Viz pozvánka na koncert *Mistrovská díla starého umění*. In: INFO – sekce muzea/ přednášky, r. 1, č. 2/95, s. 39

²³² O XXXI. ročníku Divadelní Bechyně 2002 více v článku *Divadelní Bechyně 2002 skončila* (autor neuveden). Online z: <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=1092> (jako zdroj užito dne 10. 3. 2012).

²³³ Viz článek Kolář, Bohumír: *Festival Laudate musicam*. Online z: <http://zpravodajstvi.olomouc.cz/view2.php?cislocianku=2003112412> (jako zdroj užito dne 12. 3. 2012).

2008 publiku nabídl program orientovaný na pravoslavnou liturgii - skladby N. N. Kedrova (*Otče náš*) a D. Christova (*Blagoslovi duše moja gospoda*).²³⁴ Během, zatím posledního, ročníku sbor zpíval *Mši B dur (Kyrii, Glorii a Agnus Dei)* J. Galla a *Magnificat* W. Byrda.²³⁵

4.4 KOMORNÍ PĚVECKÝ SPOLEK DVOŘÁK OLOMOUC

Sbor²³⁶ se začal formovat v roce 1961, pod vedením J. Talpy. Zpočátku měl osm členů. V tomto počtu s dvěma sólistkami také vystoupil téhož roku na svém prvním koncertě, který byl věnován 120. výročí Dvořákova narození. Na Jarním koncertě o rok později se těleso představilo již v počtu sedmnácti pěvců a čtyř sólistů.

V druhé polovině roku 1962 však zakladatel sboru z místa sbormistra odstoupil a předal funkci Svatopluku Ščudlíkovi. Za jeho vedení se sbor věnoval skladbám českých autorů, z nichž lze jmenovat *Jarní romanci* Z. Fibicha či kantátu *Mikeš z hor* B. Martinů, v repertoáru figurovaly i české pastorely. Kromě nich do programu sbor zařadil i *Skotské písně* L. van Beethovena a cyklus *Die neue Liebeslieder* J. Brahmsa. Desetileté působení S. Ščudlíka u Komorního pěveckého sboru Dvořák (dále KPS Dvořák) skončilo kvůli vytíženosti ve spolku Žerotín a nedostatku času pro oba sbory.

Výpomoc olomoucké opeře při představení opery *Boris Godunov* umožnila KPS Dvořák seznámit se s dirigentem Pavlem Pokorným a domluvit se na spolupráci. P. Pokorný do čela sboru nastoupil v roce 1973. Sbor se pod vedením nového dirigenta nejdříve zaměřil na skladby a capella z různých stylových hudebních období a úpravy lidových písní. Účastnil se soutěží pěveckých souborů *Písně přátelství*.²³⁷ S působením Pokorného v olomoucké opeře si sbor také později vyzkoušel sborové části z operních děl. Byla to doba úzké spolupráce s olomouckou operou a jejími sólisty. KPS Dvořák koncertoval po celé Moravě, někdy i s hosty z Prahy a Brna.²³⁸ Jedním z nejčastějších míst, kde sbor zpíval, byly lázně Slatinice. Dvakrát také koncertně vycestoval do sousedního Polska (1975, 1979). P. Pokorný byl prozatím nejdéle působícím sbormistrem v KPS Dvořák. Jeho odchodem do Prahy na místo dirigenta opery

²³⁴ Viz článek Kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: Cantus č. 77, 2/2008, s. 24 – 25.

²³⁵ Viz program festivalu LAUDATE MUSICAM, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).

²³⁶ Viz obr. č. 16.

²³⁷ Viz *25 let Parku kultury a oddechu*. In: Kdy-kde-co, květen 1989, s. 7.

²³⁸ Například společné koncerty s Beno Blachutem a Eduardem Hakenem. Viz KŘEPSKÁ, A.: *Z historie souboru*. In: GOTTWALD, J.: *Komorní pěvecký spolek Dvořák Olomouc (45 let) 1961 – 2006*. Olomouc: ANAG, 2006, s.1.

Národního divadla, roku 1987 začala spolupráce s novým dirigentem Vladimírem Rampulou, v té době šéfem olomoucké operety.

Za vedení V. Rampuly se v repertoáru upřednostňovala polyfonní díla, skladby renesanční a barokní, nadále však byla uváděna i díla pozdějších období a úpravy lidových písní. Během vánočních koncertů sbor uvedl *Missu Sacrum pastorale* F. X. Brixioho (v prosinci 1990) nebo *Vánoční mši F dur* E. Paschy (v prosinci 1991).²³⁹ Na pozici sólistek se ustálily Alena Křepská a Marie Klásková. V. Rampula sbor vedl od roku 1987 do 1995, kdy odešel kvůli zdravotním problémům. Na dva roky převzal sbormistrovství Reginald Kefer, dirigent olomoucké opery. Se sborem však stihl pouze obnovit skladby z dřívějšího repertoáru. Mezi hrstku koncertů pod jeho vedením patřil „Koncert písní o lásce“ se skladbami *Miláčku, tys mne zajala* (H. L. Hasle), *Ó salutaris hostia* (J. A. Koželuh), *Trápení měl jeden manžel* (P. Certon), *Dobrá noc a Stříbrný měsíčku* (lidové písně), *Margot* (J. Arcadelt) a *Surrexit Christus hodie* (G. Liederbuch)²⁴⁰ nebo dále vánoční koncerty z pozdějších let (20. 12. 2001, 6. 1. 2002), kde sbor předvedl díla G. P. da Palestriny, A. Háby, A. Tučapského, J. J. Ryby, A. Michny, J. Křičky, J. Rédy, J. B. Foerster a P. J. Olejníka. Program však již se sborem nacvičil Eduard Novák, R. Kefer koncerty pouze dirigoval.²⁴¹ Místa se vzdal kvůli své hlavní práci.

E. Novák, bývalý člen sboru, ho vystřídal v průběhu roku 1997. Se sborem poté připravil několik vánočních a velikonočních koncertů. 12. dubna 1998 se například sbor představil v domě sv. Václava při velikonočním koncertu. Na programu byly skladby jako *Stará píseň* (D. S. Bortňanskij), *Perutí mocnou* (B. Smetana), *In monte Oliveti* (P. Martini di Bologna), *Plačte andělové* (A. Michna), *Popule meus* (T. L. da Victoria), *Ecce quomodo moritur iustus* (J. Gallus), *O bone Jesu* (G. P. da Palestrina), *Ave verum corpus* (W. A. Mozart), *Laus tibi domine* (P. Post), *O Jesu Kriste* (J. van Berchem), *Suscepimus, Deus – Graduale* (L. Janáček), *Surrexit Christus hodie* (G. Liederbuch), *Regina coeli laetare* (J. Gruber) a další.²⁴² Po duchovních koncertech²⁴³ se začaly

²³⁹ Viz Pozvánky na vánoční koncerty. In: Kdy-kde-co, prosinec 1990, s. 20.; tamtéž, prosinec 1991, s. 11.

²⁴⁰ Viz Pozvánka na koncert – Koncert písní o lásce. In: Kdy-kde-co, květen 1997, s. 20.

²⁴¹ Viz článek *Zazní skladby od Michny i Háby*. In: Olomoucké listy, roč. 1, č. 8 (20. 12. 2001), s. 9 (autor uveden pod zkratkou –mb-).

²⁴² Dále viz Program koncertu – Velikonoční koncert. In: Kdy-kde-co, duben 1998, s. 16.

chystat vystoupení jiného charakteru. Jejich náplní byly i úpravy národních a lidových písní. Vedle A. Křepské se jako další sólistka uplatnila I. Večeřová. V roce 2001 se zúčastnil nového olomouckého festivalu *Laudate musicam*. Sbor se vrátil k systematické práci, podpořené pravidelnými zkouškami. Dostavily se však generační problémy spojené s odchodem několika zpěváků ze zdravotních důvodů. Omlazení sboru se dostavilo záhy, ale dalšímu nacvičování se sborem E. Novákovi zabránila nemoc.

Nakrátko ho zastoupil Tomáš Klásek,²⁴⁴ který se sborem připravil tři koncerty – Večer madrigalů a písní a dva duchovní koncerty²⁴⁵. Na sbor měl vysoké nároky. Jeho pedantství a snaha po profesionalitě sboru neuškodila, spíše naopak. Úroveň tělesa se o něco zdvihla.

Po odchodu T. Kláska se v roce 2003 do čela sboru postavil mladý dirigent a varhaník – Jan Gottwald, mající podobné vize o úrovni sboru. KPS Dvořák pokračoval v uvádění duchovní hudby, zavedl tradici každoročních vánočních a velikonočních koncertů a do repertoáru posléze připojil i světskou tvorbu. Každoročně připravuje benefiční koncerty pro Hospic na Svatém kopečku, slavnostní koncerty k Evropskému dnu hudby nebo novoroční koncerty. Pravidelně také vystupuje na festivalu *Laudate musicam*, pokaždé s programem ze skladeb českých autorů.²⁴⁶ V roce 2006 se sbor účastnil provedení slavnostní liturgie v klášteře v Herzogenburgu v Rakousku.

V současnosti KPS Dvořák čítá kolem třiceti členů v průměrném věku sedmapadesáti let. Jejich počet v minulých letech kolísal, krizi se podařilo naštěstí zažehnat. Sbor si oproti uplynulým létům může dovolit nejen a capellové koncerty, ale i koncerty ve spolupráci s orchestrem, nejčastěji se Svatocecilským orchestrem z

²⁴³ Z duchovních koncertů lze uvést Koncert duchovních zpěvů na biblický námět „Cesta do Emaus“ při němž zazněly skladby *Ave verum corpus* (W. A. Mozart), *In monte Oliveti* (P. Martini di Bologna), *Plačte andělé* (A. Michna), *Popule meus* (T. L. da Victoria), *Nastaly tmy* (F. Picka), *Ejhle, jak umírá Spravedlivý* (J. Budík), *O bone Jesu, Aleluja – Spasitel vítěz* (G. P. da Palestrina), *Haec dies* (C. R. Kristinus), *Terra tremuit, Regina coeli laetare* (J. Gruber), *Surrexit Christus hodie* (G. Liederbuch). Viz Program koncertu. In: *Kdy-kde-co*, květen 1999, s. 22.

²⁴⁴ T. Klásek je současný dirigent chrámového sboru Chorus Mauritiensis. Více o něm v následující kapitole.

²⁴⁵ Na jednom z nich – 26. 5. 2002 sbor uvedl skladby J. S. Bacha, J. Grubera, G. P. da Palestriny, W. A. Mozarta, L. Janáčka, A. Dvořáka, B. Smetany, J. van Berchemy, A. Michny a dalších. Viz pozvánka na koncert. In: *Kdy-kde-co*, květen 2002, s. 25.

²⁴⁶ Na třetím ročníku se přestavil s cyklem *V přírodě* A. Dvořáka. (Viz Kotouček, Milan: *Olomoucký festival Laudate musicam*. In: *Cantus* č. 66, 3/2005, s. 23.) V roce 2008 uvedl skladby J. Klusáka, P. Křížkovského (*Dar za lásku* v úpravě pro smíšený sbor), A. Tučapského a A. Dvořáka. (Viz Kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: *Cantus* č. 77, 2/2008, s. 24 – 25.) Na další ročník si připravil *Stabat mater op. 56 pro sbor a varhany* J. B. Foerster, na varhany sbor doprovodil Zdeněk Štěpánek. (Viz program festivalu LAUDATE MUSICAM, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).)

Olomouce,²⁴⁷ a sólisty (např. z Moravského divadla Olomouc a členy Moravské filharmonie Olomouc). Pravidelné zkoušky doplňují soustředění a sbor má k dispozici hlasovou poradkyni Mgr. M. Večeřovou.

Základ repertoáru tvoří a capellové skladby, převážně českých autorů – například A. Rejchy (*Te Deum*), B. Smetany (*Tři ženské sbory*, *Slavnostní sbor* – v úpravě J. Gottwalda), A. Dvořáka (*4 smíšené sbory*, *V přírodě*), L. Janáčka (*Ukvaldské písně*), J. Suka (*Tři zpěvy*). Figurují v něm také chrámové skladby J. Grubera – *Missa jubilaei*, *Te deum*, *Regina coeli*, *Offertoria*, *Requiem* a jiné, které provádí společně se sólisty a orchestrem. Z vánočně laděných skladeb uvádí *Valašskou jitřní mši pastorální* J. Křičky, *Vánoční písně z kancionálu Česká mariánská muzika* a *Svatořeční muzika* A. Michny nebo *Úpravy moravských koled* P. J. Olejníka. Program koncertů doplňují také úpravy lidových písní (skladatelů O. Halmy, V. Kálíka, V. Felixe, P. Pokorného) nebo madrigaly (např. od O. di Lassa, J. Klusáka či I. Krejčího).²⁴⁸ Sbor také premiéroval několik děl – například *Balady* Karla Svozila (2006), *Hymnus k sv. Janu Sarkandrovi* Zdeňka Pololánika (2006), *Motlitbu* na text O. F. Bablera a *Motlitbu sv. Jana Bosca* Karla Svozila (2008).²⁴⁹

²⁴⁷ Svatocecilský orchestr je těleso sdružující posluchače konzervatoří, žáky ZUŠ a hráče orchestrů MFO a MDO. Působí od roku 2002 v Olomouckém kraji a jeho činnost je honorovaná. Počet hráčů je variabilní, dle provozovaného repertoáru. Orchester doprovází při koncertech KPS Dvořák Olomouc, Svatocecilský sbor Olomouc a Chorus Marianus Tršice. V repertoáru souboru je i několik ryze orchestrálních skladeb. Uměleckým vedoucím je Jan Gottwald. Webové stránky KPS Dvořák – Svatocecilský orchestr. Online z: <http://www.volny.cz/kpsdvorak/> (jako zdroj užito dne 10. 3. 2012).

²⁴⁸ Viz příloha č. 16.

²⁴⁹ Viz medailonek KPS Dvořák portálu české-sbory.cz. Online z: <http://www.ucps.cz/portal/cz/02-01-detail.php?id=542> (jako zdroj užito dne 10. 3. 2012).

5 CHRÁMOVÉ SBORY

Chrámové sbory v Olomouci plní svou úlohu hudebního doprovodu náboženského života v kostelech. Jejich repertoárem se až na pár výjimek stává duchovní hudba. V olomouckém prostředí se nejvýznamněji prezentují dva chrámové sbory – Salve a Chorus Mauritiensis. Každý vyniká jiným způsobem, avšak oba velmi obohacují olomouckou hudební kulturu.

5.1 CHORUS MAURITIENSIS (CHRÁM SV. MOŘICE)

Při chrámu s největšími varhanami v České republice působí smíšený sbor Chorus Mauritiensis.²⁵⁰ Sbor se začal formovat již v roce 1972, kdy vzniklo dívčí těleso pod vedením Antonína Schindlera. Záhy se sbor přeměnil ve smíšený. Název, pod kterým známe sbor dnes, sbor dostal v průběhu roku 1993. Již tehdy se těleso prezentovalo i mimo chrámové prostředí. Sbor v těchto a následujících letech nadále vedl Antonín Schindler. V roce 2000 ho v pozici dirigenta sboru vystřídal Tomáš Klásek,²⁵¹ který zde působí dodnes. Hlavní oblastí zájmu sboru je liturgická hudba a obecně duchovní skladby. Lze zaznamenat jistý příklon k barokní a klasicistní hudbě. Pro zpestření do repertoáru zařazuje také hudbu světskou.

Kromě vystupování v kostelech při liturgických obřadech každý rok navštíví několik festivalů. Sbor tradičně zahajoval prvním koncertem olomoucký Festival vánoční hudby (v letech 2000 – 2007), který byl pořádán farností sv. Mořice a agenturou Christophorus. 26. prosince 2001 si pro návštěvníky festivalu připravil skladby G. P. da Palestriny, J. G. Handla, A. Michny z Otradovic a T. N. Koutníka.²⁵² V roce 2004 na Svatoštěpánském koncertě zazpíval oblíbenou *Vánoční mši „Hej mistře“* J. J. Ryby a části Bachova *Weihnachtsoratorium*.²⁵³ Podobný program sbor předvedl i

²⁵⁰ Viz obr. č. 17.

²⁵¹ Tomáš Klásek (*1973) je absolventem JAMU v Brně ve hře na fagot. V letech 1995 - 1997 byl členem Státní filharmonie Brno. V roce 2000 začal hrát v Moravské filharmonii, kde skončil v roce 2003. Tři roky zpíval v Českém filharmonickém sboru Brno (2003 - 2006). Od roku 2000 pedagogicky působí na ZUŠ Žerotín. Viz krátký životopis na webových stránkách ZUŠ Žerotín. Online z: <http://www.zus-zerotin.cz/olomouc/hudebni-obor/pedagogove> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁵² Koncert byl uveden za spolupráce dalších těles – Quartetta Flauto Altro, Ensemble Damian a Olomouckého saxofonového Quartetta. Viz článek *Do kostela za hudbou*. In: Olomoucké listy, roč. 1, č. 9 (27. 12. 2001), s. 9 (autor uveden pod zkratkou –uli-).

²⁵³ Viz program Festivalu vánoční hudby 2004. Online z: <http://tisk.cirkev.cz/z-domova/vanocni-hudebni-festival-v-olomouci/> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

další rok – z Bachova *Vánočního oratoria* si vybral čtyři části a znovu uvedl Rybovu *Českou mši vánoční*.²⁵⁴

Se světským repertoárem koncertoval především se souborem Ensemble Damian. V létě 2001 sbor účinkoval v provedení opery na barokní libreto *Endymio* T. Hanzlíka. Premiéra se odehrávala v klášterním kostele sv. Kláry - v části sídla Vlastivědného muzea v Olomouci, jako jedno z představení festivalu Baroko 2001.²⁵⁵ Společně se souborem Ensemble Damian představily operu také na XIII. ročníku mezinárodního festivalu současného umění s duchovním zaměřením Forfest v Kroměříži (22. června 2002).²⁵⁶ Soubory s tímto programem navštívily i festival Theatrum Kuks 2003. Dále operu *Endymio* uvedly k příležitosti oslav desetiletého partnerství mezi městy Olomouc a Veenendal.²⁵⁷ Během těchto dvou let sbor dále vystoupil na festivalu Baroko 2002 v Olomouci s *Missou S. Apolloniae Virge* J. Kalouse,²⁵⁸ v roce 2003 zpíval na jubilejním desátém ročníku Festivalu chrámových sborů „ODRY 2003“, kde zazpívaly mimo jiné sbory Schola Gregoriana Pragensis nebo Sbor katedrály Brno.²⁵⁹

Ke stálým festivalovým akcím patří olomoucký Laudate musicam. Na II. ročníku na podzim 2003 předvedl společně se sbory Madrigal a Collegium vocale části Bachovy kantáty *Herz und Mund und Tat und Leben* a poté Vaňhalovo *Te Deum*, v úpravě pro varhany a smíšený sbor.²⁶⁰ V roce 2005 si připravil vybrané části oratoria *Mesiáš* G. F. Händla.²⁶¹ Při čtvrtém ročníku tohoto festivalu zpíval *Adoramus te, Christe* (W. A. Mozart), *Ah, arme Welt, op. 110* (J. Brahms) a spirituál *Já smuten jsem v duši své*.

Sbor koncertuje nejen na festivalech, ale i v okolí Olomouce jako host zdejších sborů. Na vánočním koncertu v Uničově v prosinci 2008 podpořil Smíšený pěvecký

²⁵⁴ Viz pozvánka na koncerty Festivalu vánoční hudby. In: Kdy-kde-co, prosinec 2005, s. 7.

²⁵⁵ Obsazení titulních a vedlejších rolí je k dohledání na webových stránkách souboru Ensemble Damian. Online z: http://www.ensembledamian.com/?Festival_Baroko:Baroko_2001 (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁵⁶ Viz článek Grossmann, Jan: XIII. ročník mezinárodního festivalu současného umění s duchovním zaměřením Forfest Kroměříž zahájen! Online z: <http://www.forfest.cz/print/Dalsi/a01.htm> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁵⁷ Viz Grass, Miroslav: Barokní sláva ožila v opeře *Endymio*. In: Olomoucký den, č. 235 (7. 10. 2003), s. 13.

²⁵⁸ Instrumentální doprovod zajistily soubory Damian orchestra a Olomoucké saxofonové Quartetto. Viz článek *Missa S. Apolloniae*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 39 (26. 9. 2002), s. 14 (autor neuveden).

²⁵⁹ Viz článek Jana Jakubíka, ředitele festivalu, o předběžném programu Festivalu duchovní hudby „ODRY 2003“. Online z: <http://www.odry.cz/festival-chramovych-sboru-odry-2003/d-38392/p1=24834> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶⁰ Viz článek z 27. 11. 2003 - Kolář, Bohumír: Festival Laudate musicam. Online z: <http://zpravodajstvi.olomouc.cz/view2.php?cislocianku=2003112412> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶¹ Viz Kotouček, Milan: Olomoucký festival Laudate musicam. In: Cantus, č. 66 3/2005, s. 23.

sbor Uničov při provedení Rybovy *České mše vánoční*.²⁶² Na Bouzově vystupoval na Adventním koncertu, který pořádal Smíšený pěvecký sbor Hany Kaštanové v roce 2009 společně se sborem Kantika z Litovle.²⁶³ Při příležitosti oslav třístého výročí od položení základního kamene kostela sv. Libora v Jesenci v roce 2011 se konal mimo jiné duchovní koncert, na kterém Chorus Mauritiensis vystoupil společně se sborem Kantika z Litovle.²⁶⁴ Takových akcí má sbor každoročně několik.

Z posledních vystoupení sboru lze jmenovat Přehlídku chrámových sborů, která probíhala jako součást devátého ročníku festivalu Musica Religiosa v Olomouci 15. dubna 2011 v katedrále sv. Václava. Chorus Mauritiensis zde vystoupil jako jeden z pěti sborů. Program přehlídky obsahoval skladby G. F. Händla, J. Grubera, M. Raczyňského a J. Hairstona.²⁶⁵ V červnu 2011 se pak účastnil festivalu „Chvalte Hospodina“ ve Velké Bystřici. Festival byl pořádán na počest skladatele P. Olejníka, autora mnohé duchovní hudby. Během bohoslužby, která následovala bezprostředně po jednotlivých výstupech sborů zazněla Olejníkova *Česká mše Z Andělské Hory*.²⁶⁶

Chorus Mauritiensis má v současné době kolem třiceti členů.²⁶⁷ V jeho repertoáru se od příchodu T. Kláska objevuje *Gloria* a *Credo* A. Vivaldiho, *Missa S. Apollonie Virge* J. Kalouse, *Te Deum* J. Křtitele Vaňhala, *Regina caeli* C. D. von Dittersdorfa, *Te Deum*, *Korunovační mše C – dur*, *Tantum ergo*, *Benedictus sit Deus* a *Scande caeli limina* W. A. Mozarta, *Česká mše vánoční* J. J. Ryby, *Otče náš* L. Janáčka, z oratorií *Vánoční oratorium* (výběr) J. S. Bacha, části oratoria *Mesiáš* G. F. Händla, od olomouckého skladatele T. Hanzlíka zařazuje do repertoáru *Missu*, *Te Deum* a operu *Endymio*.²⁶⁸

²⁶² Dále na koncertu vystoupil Dívčí komorní sbor a doprovodný orchestr ZUŠ Uničov. Viz Poláchová, Marie: *Novoroční ohlédnutí*. Článek z 14. února 2009. Online z: http://www.ucps.cz/portal/cz/01-01-clanek.php?see_ID=1461 (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶³ Viz pozvánka na Adventní koncert. Online z: <http://bouzov.nemeckyrad.cz/home2.html> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶⁴ Viz článek ze dne 3. října 2011. Dočkalová, Pavla: *U svatého Liborka slavili výročí 300 let od svého založení*. Online z: <http://www.itydenik.cz/zpravodajstvi/zpravy/u-svateho-liborka-slavili-vyroci-300-let-od-sveho-zalozeni> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶⁵ Další zúčastněné sbory byly EGT Voice – Zbor Evanjelického gymnázia v Tisovci (SK), Pěvecký sbor Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově, Chrámový sbor Velká Bystřice, The Chamber Choir KameLeon of the Leon Kozminski University Warszawa. Viz plakátek v měsíčníku Kdy-kde-co. In: Kdy-kde-co, duben 2011, s. 36.

²⁶⁶ Viz informace o festivalu na webových stránkách rádia Proglas. Online z: <http://www.proglas.cz/detail-akce/velka-bystrice-festival-k-pocte-p-olejnika.html?textVersion=1> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶⁷ Sborový portál – sbor.cz udává počet členů osmadvacet. Viz Chorus Mauritiensis – medailonek. Online z: http://www.sbor.cz/detail_sbor.php?id=10240&PHPSESSID=c16 (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁶⁸ Tento repertoár je zveřejněn na webových stránkách sboru Chorus Mauritiensis. Online z: <http://www.moric-olomouc.cz/koncerty.htm> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012). Dále viz příloha č. 17.

5.2 SMÍŠENÝ PĚVECKÝ SBOR SALVE (KOSTEL PANNA MARIE SNĚŽNÉ)

Počátky působení sboru²⁶⁹ se datují do roku 1978. Název „Salve“ sbor používá od roku 1990. Jeho hlavní funkcí je především vystupování při slavnostních liturgiích nejen v kostele Panny Marie Sněžné, ale i v dalších kostelech v širokém okolí. K jeho aktivitám však patří i koncerty ve spolupráci s členy hudebních těles Moravského divadla Olomouc. K vokálně – instrumentálním skladbám sbor využívá orchestr složený z amatérů i profesionálů z různých olomouckých těles.²⁷⁰ Kromě hudby liturgické se snaží propagovat českou hudbu 18. a 19. století a to i v zahraničí. Repertoár však tvoří díla jak česká tak světová od hudby barokní až po současnou.²⁷¹ Dirigentem sboru je Ladislav Kunc.²⁷²

Významnou aktivitou sboru jsou koncerty se zahraničními sbory – např. s německým sborem Frankonia Gemünda s nímž v Olomouci uvedl *Missu in G* J. Haydna (4. května 2002).²⁷³ Kontakty udržuje i s dalšími sbory z Německa, Španělska a Rakouska. S některými koncertuje v zahraničí. Dosud byl s programem českých skladeb v Německu (Bavorsko), Rakousku (Vídeň), Polsku (festival Musica Sacra ve Skoczowě) a Holandsku (Rotterdam).²⁷⁴

Sbor často pořádá koncerty ve spolupráci se sborem Cantus Morkovice (dirigent Vladimír Bleša). Olomoucké publikum si oba sbory mohlo poslechnout poprvé v roce 1993. Se sborem Cantus Morkovice také navštívil v roce 2001 Festival chrámových sborů „ODRY 2001“, sbor Salve tu nebyl poprvé, na festivalu zazpíval již v roce 1999. V Olomouci společně uspořádaly koncert na začátku a konci roku 2002, kdy se oba sbory předvedly ve skladbách J. Kypty a J. J. Ryby.²⁷⁵ Zatím poslední vystoupení těchto

²⁶⁹ Viz obr. č. 18.

²⁷⁰ Orchestr je nestabilní, počet jeho členů se pohybuje mezi deseti až pětadvaceti. Formuje se především pro určité skladby, sám nevystupuje. Slouží pouze potřebám sboru.

²⁷¹ Viz příloha č. 18.

²⁷² Ladislav Kunc se narodil v Kroměříži. Od čtrnácti let hrál na varhany. Po ukončení studia na gymnáziu, kdy mu z politických důvodů nebylo umožněno studovat hudební vědu ani obory pedagogické fakulty, absolvoval na vysoké škole technický obor. V Olomouci působí od roku 1967. Záhy zpíval v olomouckém sboru Dvořák. V chrámu Panny Marie Sněžné začínal v roce 1975 jako varhaník. Hudební vzdělání si doplnil dále na konzervatoři v Žilině a v Brně. Dále se vzdělával soukromě u řady odborníků – u prof. Jiřího Sehnala, varhany u Stanislava Vrbíka nebo Aleny Veselé, dirigování u Stanislava Macury a na dirigentských kurzech Tomáše Hanuse.

²⁷³ Viz pozvánka na koncert obou sborů. In: Kdy-kde-co, květen 2002, s. 24.

²⁷⁴ O zahraničních aktivitách dále informuje také článek *Sbor se vrátil s pozváním*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 3 (17. 1. 2002), s. 9 (autor neuveden).

²⁷⁵ Viz články v Olomouckých listech. Kolář, Bohumír: *Jakub Jan Ryba u svatého Václava*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 2 (10. 1. 2002), s. 9.; *Konkurent Rybovy mše vánoční*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 50 (19. 12. 2002), s. 10 (autor neuveden).

sborů proběhlo 9. května 2009 v Morkovicích, kde si dohromady zazpívaly *Missu sancti Nicolai* J. Haydna.

V roce 2010 se jako v mnohých dalších českých městech uskutečnil projekt Noc kostelů. Program koncertu sboru Salve byl v rámci této akce 28. května 2010 v kostele Panny Marie Sněžné složen ze skladeb *Tollite hostias* a *Ave verum* (C. Sanit – Saëns), *Ave verum* (W. A. Mozart), *Confitebor* (F. X. Brixii), *Heilig* (F. Schubert), *Salve Regina* (G. Rossini) a *Va pensiero* (G. Verdi). Do projektu Noc kostelů se zapojil i o rok později.²⁷⁶ V roce 2011 se účastnil premiérového uvedení *Kleine Festmesse* původem českého skladatele působícího ve Vídni - Ernsta Tittela. Ke skladbě se sbormistr Kunc dostal při náhodném setkání s Tittelovou dcerou, která mu skladbu nabídla. Dílo sbor provedl v české předpremiéře 16. října v kostele Panny Marie Sněžné v Olomouci a premiéra proběhla na stejném místě 1. listopadu a poté také ve skladatelově rodišti – Šternberku (17. listopadu) v místním farním chrámu.²⁷⁷

Během slavnostních mší a dalších duchovních koncertech v posledních dvou letech uváděl nejčastěji a nyní dále uvádí díla J. Kypty (*Missa pastoralis in A*, op. 39), A. Dvořáka (části *Stabat mater*), Ch. Gounoda (*Messe sonnelle „Sainte Cécile“* pro sóla, sbor, orchestr) a další skladby J. J. Ryby, J. N. Škroupa, O. Horníka, F. X. Brixioho, G. F. Händla, W. A. Mozarta, C. Saint-Saëna, F. Liszta a dalších.²⁷⁸

5.3 DALŠÍ CHRÁMOVÉ SBORY V OLOMOUCI

V olomoucké chrámové hudební oblasti lze vysledovat aktivitu dalších sborů. Nenavštěvují festivaly a celkově nevystupují mimo kostel. Jejich činnost není tolik reflektována v místních periodikách.

Dómský chrámový sbor, jak už z názvu plyne, funguje při Dómu - katedrále sv. Václava, v Olomouci. O hudbu v tomto chrámu se dbalo vždy – připomenout můžeme významné kapelníky kůru, kteří se zde o hudební dění starali – P. Křížkovského, J. Nešveru, či G. Pivoňku. Soudobá hudba se zde uváděla stejně jako hudba starých mistrů. Skladby současných autorů zní v katedrále i dnes. Na Boží hod vánoční v roce 2000 si Dómský sbor připravil mši *Radujme se všichni v Pánu Z. Lukáše*, na sv.

²⁷⁶ Kromě Saint – Saënových skladeb tentokrát uvedl například Lisztovo *Ave Maria* nebo Brixioho *Scapulis*.

²⁷⁷ Viz webové stránky sboru Salve. Online z: <http://www.salve.estranky.cz/> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁷⁸ Viz tamtéž.

Štěpána *Vánoční antifonu* P. Ebena.²⁷⁹ Na druhou stranu udržuje i skladby renesanční polyfonie – při slavnostní biskupské bohoslužbě na Velikonoce 2002 premiérově zazpíval *Tamquam agnus* T. L. da Vittoria, hudební vstup dále vyplnil skladbami *Hle, jak umírá spravedlivý* J. Handla – Galla a *Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste* F. Roselliho. Během velikonočních bohoslužeb dále uvedl *Anděl Páně sestoupil s nebe* F. Aneria a *Radujte se, Královno nebeská* G. Aichingera.²⁸⁰ O vánočních svátcích téhož roku nabídl další zajímavé skladby. Především *Českou mši vánoční* E. Marhuly, také moravské koledy *Syn Boží se nám narodil, Kristus Pán se narodil*, barokní píseň *Z archy vypuštěný holoubku*, dále díla F. X. Brixioho *Arii pastoralis*, A. Dvořáka *Ave Maria* nebo O. di Lassa *Hodie apparuit*.²⁸¹ Sbor řídí od roku 1984 Jan Kupka.²⁸²

Hudba pravoslavné církve v Olomouci byla zastoupena po roce 1989 dvěma sbory - dívčím pěveckým sborem **Orthodoxia** pod vedením Emilie Tomečkové a velkým sborem, jež řídil Pavel Aleš. Oba působily při kostele sv. Gorazda v Olomouci.²⁸³ Sbory se věnovaly výhradně pravoslavným skladbám a v repertoáru dívčího sboru byly i díla sv. Gorazda.²⁸⁴ Orthodoxia natočila CD „Dobrořeč duše má Hospodinu“, které se skládá ze zpěvů z Gorazdova sborníku.²⁸⁵ V chrámu dodnes pokračují nácvičky zpěvu. Přetrval sbor pod vedením Pavla Aleše.²⁸⁶ Označení „velký“

²⁷⁹ Viz článek *Hudba v katedrále*. In: Olomoucký týden, roč. 1, č. 11 (21. 12. 2000), s. 13 (autor neuveden).

²⁸⁰ Viz článek *Zazní renesanční polyfonie*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 13 (28. 3. 2002), s. 9 (autor neuveden).

²⁸¹ Viz článek *Vánoční hudba a zpěvy*. In: Olomoucké listy, roč. 2, č. 50 (19. 12. 2002), s. 9 (autor neuveden).

²⁸² Mgr. Ing. Jan Kupka (*1956) pochází z Moravské Třebové. První studium ukončil roku 1982 na Vysokém učení technickém v Brně, později v letech 1991-1996 studoval dirigování na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. V době svého druhého studia začal působit jako externí učitel na Cyrilometodějské teologické fakultě UP v Olomouci, kde vyučoval Liturgický zpěv. Od školního roku 1996-97 zde působí jako asistent. Mezi jeho další aktivity patří od roku 1984 funkce regenschoriho katedrály sv. Václava v Olomouci, kde pečuje o kvalitu prováděné liturgické hudby. Viz Odborné curriculum vitae zveřejněné na webových stránkách Cyrilometodějské teologické fakulty UP. Online z: <http://oldwww.upol.cz/fakulty/cmtf/veda-a-vyzkum/zivotopisy/mgr-ing-jan-kupka/> (jako zdroj užito dne 13. 4. 2012).

²⁸³ Viz článek *Olomoucko – brněnská eparchie: Olomouc*. Oficiální webové stránky Olomoucko-brněnské eparchie. Online z: <http://www.eparchie-ob.cz/index.php?str=clanek&id=26> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁸⁴ Viz pozvánka na Slavnostní koncert k uctění památky 50. výročí umučení sv. Gorazda II. a 55. výročí svčení základního kamene pravoslavné katedrály v Olomouci sv. Gorazdem II. In: Kdy-kde-co, červen 1992, s. 16.

²⁸⁵ Ukázky je možno si poslechnout na webových stránkách olomoucké pravoslavné církve. Online z: <http://www.pravoslavnaolomouc.cz/ZIP/HUDB.HTM> (jako zdroj užito dne 20. 3. 2012).

²⁸⁶ Protojerej Th.Dr. Pavel Aleš (*1935) studoval trologii v Prešově a od roku 1960 působil v Petrohradské duchovní akademii jako kněz v duchovní správě pravoslavné církve na Moravě. Poté se stal profesorem dogmatického bohosloví a církevních dějin na Pravoslavné bohoslovecké fakultě v Prešově a dále Univerzity P. J. Šafárika v Košicích. Je autorem řady skript z církevních dějin, jubilejního sborníku na památku 1100 výročí smrti sv. Metoděje, sborníku z díla biskupa Gorazda a dalších (včetně prací věnujících se pravoslavnému liturgickému zpěvu). Dále překládá tituly z ruštiny. V chrámu sv. Gorazda

sbor se dnes již nedá použít.²⁸⁷ Jedná se o několik zpěváků, kteří tvoří komorní těleso. Sbor vystupuje v rámci své církve – při bohoslužbách, slavnostech a mimořádných akcí. Pro veřejnost koncerty nepořádá.

se snaží udržet praxi pravoslavného liturgického zpěvu. Medailonek dirigenta viz ALEŠ, P.: Pravoslavná církev u nás – přehled dějinné cesty. Brno: Světlo světa, 1993.

²⁸⁷ Viz obr. č. 19.

6 MUŽSKÉ PĚVECKÉ SBORY

Situace mužských pěveckých sborů je v posledních desetiletích velmi složitá. V těchto tělesech řady zpěváků řídnu již několik let, protože až na výjimky nepřibývají mladší zpěváci a věk pěvců se zvyšuje. Sборы si tak při určitých typech koncertů pomáhají a vzájemně se slučují.

6.1 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR NEŠVERA

Mužský pěvecký sbor Nešvera je těleso, které na olomoucké hudební scéně funguje devadesát let. Má sice své vrcholné období dávno za sebou, ale stále koncertuje a snaží se uchovat širší svého repertoáru a rozšiřovat ho o nové skladby. V posledním desetiletí mu při koncertech značně vypomáhá zábřežské Pěvecké sdružení severomoravských učitelů (PSSU) a pravidelně se přidává několik členů nebo i celý Mužský pěvecký spolek Haná Olomouc.

Sbor se začal formovat v roce 1920 pod názvem Okteto, kdy se skupina mladých pěvců ze smíšeného sboru při Pěvecko-hudebním spolku Žerotín začala scházet samostatně. Důvodem vzniku tělesa byl především repertoár. Ten ve smíšeném sboru tvořily převážně kantáty a oratoria. Okteto pod vedením Jaroslava Talpy²⁸⁸ chtělo uvádět sborové úpravy lidových i umělých písní a capella.²⁸⁹ Soubor v počátečních letech vystupoval v okolí Olomouce (Velký Týnec, Mladeč), první olomoucké vystoupení Talpova sboru se uskutečnilo až v prosinci 1924. Sbor již ve větším obsazení dvanácti pěvců ve stejném měsíci zpíval v Trenčíně. Po dalším rozšíření sboru se olomoucké koncerty staly tradicí, dále se koncertovalo i mimo Olomouc, především ve střední a severní Moravě. V těchto letech (od 1924) se tedy těleso rozšiřovalo až se v roce 1931 definitivně odpojilo od spolku Žerotín a přijalo název Pěvecké sdružení

²⁸⁸ Jaroslav Talpa (1894 – 1980) vystudoval učitelský ústav v Příboře. Hudebně se vzdělával soukromě u prof. F. Schäfera, prof. F. Waice a J. Kühna. Pedagogickou činnost započal v Zábřehu na Moravě, později v Olomouci. Byl členem Pěveckého sdružení moravských učitelů (PSMU). Současně s řízením mužského sboru řídil ženské Komorní sdružení a Hanácké trio, dále dívčí sbor Pramen a Smíšený sbor církve československé. Od roku 1926 řídil Smíšený sbor Žerotín, což vyvolalo spory mezi „Žerotínem“ a začínajícím mužským sborem. Ve svých sedmdesáti letech založil Pěvecký sbor Dvořák (1961), fungující dodnes. Viz Hořejš, Antonín.: Československý hudební slovník osob a institucí, sv. 2. ed. Černušák, G. - Štědroň, B. - Nováček, Z., Praha, 1965 a Viz Almanachy MPS Nešvera, Olomouc: MPS Nešvera, 1995; 2000; 2006; 2010.

²⁸⁹ Viz Kotouček, Milan: *Stručně z historie Mužského Pěveckého sboru Nešvera: Založení a počáteční proměny sboru*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 7 – 8.

Šestnáctka.²⁹⁰ Sdružení zpívalo sbory Pavla Křížkovského (*Utonulá*), Václava Kálíka (*Září, Rybníky*), Leoše Janáčka (*Výhruška*) a další skladby z pera Josefa Bohuslava Foerster a nebo Emil Axmana. V roce 1933 se sdružení představilo publiku při koncertech v tehdejší Jugoslávii. Mezi četné koncerty patřily zájezdy do okrajových částí Moravy (již od doby Šestnáctky Žerotína – v letech 1926 a ještě intenzivněji po osamostatnění), kde se sbor snažil propagovat v značně poněmčených oblastech českou kulturu.²⁹¹ Za vedení J. Talpy mělo těleso možnost nahrávat pro brněnský rozhlas (1928).

Současný název, MPS Nešvera, sbor získal 1. ledna 1947 podle návrhu tehdejšího sbormistra Jana Huba²⁹² (sbormistrem v letech 1945-1983, v posledních letech spíše uměleckým vedoucím), který z úcty ke svému učiteli doporučil jméno skladatele Josefa Nešvery. Doba Jana Huba je charakteristická zvýšením počtu pěvců, rozšířením repertoáru a zvýšením interpretační úrovně.²⁹³ Kromě koncertů v Olomouci sbor vystupoval na soutěžích, přehlídkách a festivalech (Janáčkovu hudební Lašsko, Kálíkův hudební podzim, Písně přátelství Olomouc, festivaly v Brně, Otrokovicích, Znojmě, Táboře a Litomyšli). Z těchto akcí si přivázel různá ocenění. Nejvyšším z nich byla první zlatá medaile z Janáčkovu hudebního Lašska z roku 1970, tehdy konaném v Třinci. Sbor pořádá výchovné koncerty pro mládež (až do r. 1990), mezi další aktivity patřily kulturně rekreační zájezdy do Mariánských lázní a Teplic na Bečvou, třikrát vycestoval do zahraničí (1969 – Holandsko, 1972 – Rumunsko, 1974 - Německo), u

²⁹⁰ Názvy seskupení se měnily nejdříve podle počtu zpěváků – 1924: Dvanáctka, 1926: Šestnáctka. Viz Pluháček, Vojtěch: *80 let Mužského Pěveckého Sboru NEŠVERA*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 1.

²⁹¹ Viz Kotouček, Milan: *Období Pěveckého sdružení Šestnáctka*. In: KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010, s.10.

²⁹² Jan Hub (1901 – 1985) vystudoval Slovanské gymnázium v Olomouci a následně učitelský ústav. Za éry J. Talpy zastupujícím dirigentem. Působil také v PSMU i jako sólista. (Viz Pluháček, Vojtěch: *80 let Mužského Pěveckého Sboru Nešvera*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 1.). Zasadil se o nový název sboru podle skladatele J. Nešvery, s nímž se setkal v mládí jako sborista chlapeckého chrámového sboru, který Nešvera vedl. (Viz Los, Petr: *Skladatel Nešvera se stal patronem pěveckého sboru (výběr z tisku)*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 48 – 49.).

²⁹³ Do repertoáru patřila po roce 1948 díla jako *Rozchodná* (P. Křížkovský), *Dněpr* (J. B. Foerster), *Tichá noc* (Z. Fibich), později, v době největšího rozkvětu (60. – 80. léta) mohl sbor uvádět např. skladby *Tábor mrtvých* (F. Hegar), *Dostaveníčko* (A. Tučapský), *Koupím já si koně vraný* (F. Spilka), v sedmdesátých letech *Rolnická*, *Píseň na moři*, *Tři jezdci*, *Odrodilec II a Věno* (B. Smetana), *Dněpr* (J. B. Foerster), *Zavedený ovčák*, *Hostina* (A. Dvořák), *Lyžaři* (J. Kříčka), *Balada na Váhu* (V. Novák) nebo *Slovanská lípa* (V. Dobiáš), v osmdesátých letech mezi novinkami figurovaly skladby *Stromy* (P. Čotek), *Píseň o domově*, *Ej ráno*, *Co se to červená* (M. Zedník) a V širém poli bříza stála (J. Srovnal). Viz Kotouček, Milan: *Sdružení jako MPS Nešvera*. In: KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010, s. 12 - 14.

společnosti Supraphon natočil malou gramofonovou desku (1974) a zpíval také si olomouckém studiu Československém rozhlasu.²⁹⁴

Po smrti Jana Huba navázali na jeho práci Vlastimil Nedvěd²⁹⁵ a RNDr. Josef Srovnal²⁹⁶. V. Nedvěd působil jako zástupce dirigenta již od šedesátých let, stejně tak J. Srovnal. O řízení sboru se oba dirigenti dělili, avšak k vítězství v okresním, a poté v krajském, kole Písní přátelství dovedl sbor J. Srovnal. V pětiletí 1985 – 1990 připravoval MPS Nešvera v průměru patnáct koncertů za rok. Patřily mezi ně společné koncerty s Pěveckým sdružením severomoravských učitelů ze Zábřehu nebo se sborem Kantika z Litovle. Dále pokračoval ve výročních koncertech a vystoupeních v lázních Teplice.²⁹⁷ Po roce 1989 přišlo uvolnění v dramaturgii, což se projevilo nastudováním nového repertoáru z oblasti duchovní hudby a možnostech zahraničních koncertních turné. Na druhou stranu pro MPS Nešvera znamenalo polistopadové období začátek ekonomických problémů. Pokles zájmu o aktivní sborový zpěv byl v polistopadové době, kdy se lidem otevřely nové možnosti, evidentní. To je dodnes výrazné právě u mužských sborů.²⁹⁸

Sbor překonal překážky a dále nacvičoval. V roce 1990 jel na festival Janáčkovy Hukvaldy, v následujícím roce se účastnil oslav 850. výročí první písemné zmínky o Náměšti na Hané, a se Slovanským gymnáziem v Olomouci slavil 125. výročí jeho otevření (1992). Repertoár oživilo několik nových skladeb současných autorů – např. *Stromy* Pavla Čotka, *Hanácky písničky* od Mojžíry Zahradníka, *Vojenské písničky* od Zdeňka Fridricha a další skladby M. V. Jirouška, J. Srovnala, J. Huba nebo J. Rédy. Při literárně - hudebním podvečeru v olomouckém Vlastivědném muzeu k 80. výročí úmrtí Josefa Nešvery v roce 1994 uvedl jeho *Studentskou* a *Moravě*.²⁹⁹ V tomto roce se festival mužských pěveckých sborů konal v Ostravě a MPS Nešvera se ho také

²⁹⁴ Viz Kotouček, Milan: *Sdružení jako MPS Nešvera*. In: tamtéž, s. 13.

²⁹⁵ Vlastimil Nedvěd (1932 – 2004) byl člen sboru od r. 1947 jako zpěvák II. tenoru, od r. 1962 zástupce Jana Huba. Viz Čermák, Štěpán: *Medailonky dirigentů*. In: PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995, s. 9.

²⁹⁶ Josef Srovnal (1936 - 2012) byl výborný klavírista, varhaník (pro tyto nástroje komponoval), též ovládal hru na akordeon. V Olomouci vedl v letech 1991 – 2000 Pěvecký sbor olomouckých učitelů. Známý jsou jeho sborové úpravy lidových písní. Členem sboru Nešvera byl od r. 1965. Viz Čermák, Štěpán: *Medailonky dirigentů*. In: PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995, s. 9.; KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010 (K sedmdesátinám Josefa Srovnala -Rozhovor se sbormistrem), s. 49 – 51.

²⁹⁷ O činnosti sboru v letech 1985 – 1990 píše V. Pluháček. Viz Pluháček, Vojtěch: *Ze života sboru*. In: PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995, s.4 – 8.

²⁹⁸ Viz Pluháček, Vojtěch: *80 let Mužského Pěveckého Sboru NEŠVERA*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 1.

²⁹⁹ Touto skladbou se pravidelně sbory loučí na konci Festivalu mužských pěveckých sborů.

zúčastnil.³⁰⁰ Pod taktovkou V. Nedvěda a J. Srovnala se uskutečnil na přelomu roku 1994 a 1995 zahraniční koncert. S posilou z olomouckého Mužského pěveckého spolku Haná (dále MPS Haná)³⁰¹ těleso zpívalo v místní škole na předměstí Paříže, v Saint Antony. Hlavním vystoupením ve Francii byl koncert k při příležitosti 50. výročí osvobození Osvětimi v chrámu sv. Rocha v Paříži, jež byl pojat jako sborová slavnost. Zde se připojil ke společnému zpěvu se všemi zúčastněnými sbory (z Polska, Německa, Francie a Izraele) v *Rapsodii* pro alt, mužský sbor a orchestr J. Brahmsa a sborového závěru *IX. symfonie* L. van Beethovena pod taktovkou Dominiqua Simonnet. Výročí se připomínalo i drobnými koncerty s názvem „Mémor – espoir“. MPS Nešvera se ještě předvedl na Pěveckém matiné se skladbami *Tancuj, tancuj* v koncertní úpravě B. Pokorného, *Motlitba* B. Smetany a Schubertovou písní *Die Nacht*.³⁰² Na květen 1995 bylo v Olomouci naplánované svatořečení Jana Sarkandra. MPS Nešvera se do svátečního programu zapojil v kantátě *Invokace sv. Jan Sarkander* od A. Tučapského. K provedení díla byly přizvány i další nejen mužské olomoucké sbory, sbor ze Šternberka a z Uherského Brodu.³⁰³ Celá akce se konala na letišti v Neředíně u příležitosti návštěvy papeže Jana Pavla II. Další větší dílo, které MPS Nešvera pomohl realizovat, bylo *Missa Populorum*³⁰⁴ Augusta Ipavce³⁰⁵. Koncert se pořádal na podzim ve Vídni k významnému jubileu kardinála F. Königa. Sbor se opět spojil s členy MPS Haná a spolu s nimi nacvičil staroslověnskou část.³⁰⁶ K 75. výročí do vzniku Okteta Žerotín uspořádal slavnostní koncert převážně ze skladeb českých autorů – B. Smetany, P. Křížkovského, L. Janáčka nebo B. Martinů.³⁰⁷

³⁰⁰ Viz Pluháček, Vojtěch: *Ze života sboru*. In: PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995, s. 4 – 8.

³⁰¹ Viz tamtéž

³⁰² Viz Pépin, Helène: *Čeští pěvci v Paříži*. In: tamtéž, s. 14 – 15.

³⁰³ Zkoušky vedl P. Šumník, na varhany doprovázel P. Planý.

³⁰⁴ Skladba slovinského kněze Augusta Ipavce pro soprán, chlapecký, ženský a mužský sbor a instrumentální skupinu. Každý sbor zpívá jiným jazykem – staroslověnsky, latinsky, italsky a německy (tyto jazyky symbolizují národy v rakouské monarchii). Dílo řídil M. Hasselböck. Viz Almanachy MPS Nešvera (1995; 2000).

³⁰⁵ A. Ipavec (*1940) je slovinský kněz a skladatel. V Lublani vystudoval nejdříve teologickou fakultu (1966) a později v roce 1974 zde ukončil studium skladby na Akademii múzických umění. V dalším studiu pokračoval ve Vídni, kde navštěvoval hodiny Alfreda Uhla na Vysoké škole múzických umění. Ve Vídni natrvalo působí od roku 1975. Je znám především svou sborovou tvorbou a oratorií.

³⁰⁶ Viz Friedl, Leoš: *Vzpomínka na rok 1995 jednoho z členů Nešvery*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 7 – 9.

³⁰⁷ Celý program zahrnoval *Věno, Motlitbu* B. Smetany, *Utonulou* P. Křížkovského, *Tibi soli peccavi, Tibi laus* O. di Lassa, *De coelo* J. Haendla, *O, láska* L. Janáčka, *Ej, pijú chlapci* B. Martinů, *Studentskou* J. Nešvery a dále lidové písně v úpravách J. Huba, J. Talpy, J. Srovnala a O. Halmy. Viz Pluháček, Vojtěch: *75 let olomouckého Nešvery*. In: Cantus č. 28 (1/1996), s. 37 – 38.

Do Vídně se sbor vrátil v následujícím roce, aby přispěl do programu adventních koncertů v podobě několika koled známých českých skladatelů a lidových písní v úpravě J. Srovnala. Pokračování v každoročních koncertech³⁰⁸ si žádalo nové skladby. Sbormistři proto zařadili např. *Motlitbu suchého stromu / Kare Ki Wa* japonského skladatele Kana Ischiho (zpívaný v japonštině), *Sanctus ze Mše G – dur* P. Křížkovského a později *Tichou noc* Z. Fibicha.³⁰⁹ V září sbor vystoupil na mezinárodní konferenci, která se týkala problematiky vyučování občanské výchovy na školách na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Současně bylo vystoupení věnováno 50. výročí znovuotevření Univerzity Palackého. K dalším koncertům tohoto roku patřila přehlídka chrámových sborů z Olomoucka a Festival mužských pěveckých sborů v Ostravě.³¹⁰ Největším úspěchem roku 1997 bylo získání bronzového pásma v pěvecké soutěži Smetanova Litomyšl. Kromě Olomouce sbor vystoupil v Bystrovaněch a Zábřehu na Moravě. Následujícího roku koncertoval více mimo domácí prostředí. Zazpíval v Brandýse nad Orlicí, Vysokém Mýtě, Ostravě a Vilémově. Dalo by se říci, že období mezi léty 1997 – 1999 bylo na vystoupení plodné. Ročně MPS Nešvera uspořádal deset koncertů. Pak ale přišel útlum a po přelomu tisíciletí počet koncertů výrazně klesl.³¹¹

Na jaře 2000 dala Mezinárodní soutěž duchovní hudby ve Vatikánu podnět vzniku většího tělesa – Moravského mužského pěveckého sdružení. Část sboru MPS Nešvera se spolu s dalšími členy moravských mužských sborů spojila a vyjela na soutěž pod touto hlavičkou. V dalších koncertech pokračoval MPS Nešvera společně s Pěveckým sdružením severomoravských učitelů (dále PSSU). Vystoupil na několika koncertech v Zábřehu, Olomouci a na Festivalu mužských pěveckých sborů.³¹² 80. výročí svého trvání sbor připomněl dubnovým koncertem v bývalé kapli olomouckého Pönttigea.³¹³ Z festivalů roku 2001, kam MPS Nešvera zavítal, lze jmenovat Slezský

³⁰⁸ Výroční koncerty, koncerty pro učitele důchodce, společné koncerty s PSSU ze Zábřehu, vystoupení na vernisážích umělce M. Holce a koncerty v okolních obcích.

³⁰⁹ Viz Pluháček, Vojtěch: *80 let Mužského Pěveckého Sboru NEŠVERA*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 1-2.

³¹⁰ Viz Hanák, Pavel: *Z činnosti mužského PS Nešvera*. In: Cantus č. 32 (1/1997), s. 53 – 54.

³¹¹ Viz statistické tabulky *Seznam míst, kde MPS Nešvera v letech 1995 – 2000 vystupoval a Počet koncertů a pěveckých vystoupení MPS Nešvera v letech 1995 – 2000*. In: PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000, s. 10.

³¹² Viz Kotouček, Milan: *Stručně z historie Mužského pěveckého sboru Nešvera – Z nedávné historie*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 10.

³¹³ Na programu bylo Smetanovo *Věno*, Fibichova *Tichá noc*, Schubertovo *Salve Regina*, Giordaniho píseň *Caro mio ben*, di Lassova *Matona mia cara*, Křížkovského *Sanctus*, Novákův *Kyjov*, skladby a písně v úpravách J. Rédy, M. Zedníka, P. Čotka, J. Huba a J. Srovnala, dále drobnější díla V. Nedvěda, J.

Trojok – Svátek slezské sborové písně. Podmínkou účasti byl pro český sbor nacvičení polské písně a několik dalších ke společnému zpívání s publikem a na mši. Na samostatné vystoupení měl sbor patnáct minut. MPS Nešvera byl vyznamenán v tomto ročníku Cenou Stanisława Moniuszka, kterou uděluje Polský pěvecký svaz v Katovicích.³¹⁴ MPS Nešvera nechyběl ani na nově vznikajícím olomouckém sborovém festivalu *Laudate musicam* 2001, na tradičním Festivalu mužských sborů v Janíkově stodole Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm, ani na Kálikově hudebním podzimu v Zábřehu na Moravě, kde se také dohodl na spolupráci s PSSU při festivalech, či při produkci složitějších děl.³¹⁵ K významnějším akcím v roce 2002 patřil koncert k 160. výročí narození skladatele J. Nešvery. Sbor vystoupil společně s Pěveckým sdružením severomoravských učitelů v chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci – Hejčíně se skladbami z oblasti duchovní hudby (převážně latinské sbory od renesance po současnost). Obdobný repertoár uvedl také v kostele sv. Mořice při společném koncertu se sborem Chorus Mauritiensis. Sbor Nešvera se zúčastnil, jako ostatně každý rok, Festivalu mužských pěveckých sborů,³¹⁶ který organizoval Mužský pěvecký sbor Vítkovice v Ostravě v galerii Budoucnost. Každý sbor se představil nejdříve sám a pak následoval společný zpěv všech šesti zúčastněných sborů skladeb *Věno* (B. Smetana), *Čáry* (P. Křížkovský), *U tej bílej hory* (B. Martinů), dále *Moravě* (J. Nešvera), *Láska opravdivá* (L. Janáček) a úprav lidových písní F. Vacha, O. Halmy a R. Wünsche.³¹⁷ Jeden z posledních koncertů roku 2002 byl společný koncert s PSSU v kapli Pöttingea k svátku sv. Cecílie. Zazněla japonská skladba *Kare Ki Wa* (Kan Ischi), úprava písně *Znám já jeden krásný zámek* J. Srovnala a tradičně *Moravě* J. Nešvery.³¹⁸ V květnu 2003 byla slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná budova Muzea Bedřicha Smetany v Jabkenicích, jehož budova byla nově zrekonstruována. K této příležitosti tu vystoupil MPS Vítkovice z Ostravy a MPS Nešvera. Společně zazpívaly Smetanovy skladby *Sláva tobě, velký Slávy synu*, *Motlitba*, *Věno*, *Heslo*.³¹⁹ Na sbor však čekal větší úkol, a to vrátit se k dílu *Missa Populorum* A. Ipavce, aby se

Talpy a Z. Fridricha. Viz Kolář, Bohumil: *Sbor Nešvera koncertoval jako z partesu*. In: Olomoucký týden – 12. 4. 2001, s. 46.

³¹⁴ Viz Děrkas, Zdeněk: *Sborové festivaly – 9. Slezský Trojok*. In: Cantus č. 50 (3/2001), s. 83. a viz Kotouček, Milan: *Nešvera opět na Slezském Trojoku*. In: Cantus č. 70 (3/2006), s. 45.

³¹⁵ Viz Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2001 – 2005)*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 11 – 14.

³¹⁶ Viz Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2001 – 2005)*. In: tamtéž, s. 11 – 14.

³¹⁷ Viz Holubinka, Milan: *VIII. festival mužských pěveckých sborů*. In: Cantus č. 56 (1/2003), s. 41.

³¹⁸ Viz Němec, Václav: *Píseň česká mnohá srdce dosud jímá*. In: Cantus tamtéž, s. 60.

³¹⁹ Viz Pres, Zdeněk: *Smetanovy Jabkenice*. In: Cantus, č. 58 (3/2003), s. 30.

mohl účastnit série koncertů (Itálie - Cividale, Slovinsko – Světa Gora, Rakousko – Vídeň, Česká republika – Olomouc). Znamenalo to nacvičit nové části – *Introitus*, *Aleluja a Credo*, které A. Ipavec připojil k části provedené v roce 1995. Tentokrát se sbor přidal k olomouckému chrámovému sboru Chorus Mauritiensis. Samotnému turné předcházelo natočení CD v klášteře ve Stičně u Lublaně ve Slovinsku se sólistkou E. Schreiber. Po červnovém natáčení se sbory připravovaly na zářijové koncerty. Do čela spojených olomouckých sborů se postavil Jan Gottwald³²⁰. Některá vystoupení byla doplněna další skladbou – v Itálii písní *E l'ora che pia*, ve Slovinsku písní v úpravě A. Ipavce *Marija pomagaj*. Olomoucké provedení v kostele sv. Mořice bylo zakončeno písněmi *Marija pomagaj*, *Grosser Gott wir loben dich* a *Svatý Václave*.³²¹ Každoroční setkání na Festivalu mužských sborů proběhlo i v roce 2002 s MPS Nešvera, tentokrát v Rožnově pod Radhoštěm. V roce 2003 zemřel jeden ze sbormistrů MPS Nešvera, Vlastimil Nedvěd. Do nového roku tedy sbor vstupoval se sbormistrem, Josefem Srovnalem, a poprvé s Milanem Kotoučkem ve funkci zástupce sbormistra. Jako stálá výpomoc se k MPS Nešvera přidalo pět, někdy i šest zpěváků z MPS Haná. V tzv. „Roc české hudby“ (2004) MPS Nešvera připravil několik koncertů k připomenutí významných výročí českých skladatelů.³²² Byly to koncerty ve Slovanském domě v Olomouci,³²³ v zámecké kapli Nejsvětější Trojice v Náměšti na Hané³²⁴ nebo v Zábřehu na Moravě, věnovaný počtě P. Křížkovského a B. Martinů. Všechny probíhaly za spolupráce s PSSU ze Zábřeha. V říjnu jely oba sbory do Ostravy na Festival mužských pěveckých sborů. Konec roku patřil koncertu v Klubu důchodců.

³²⁰ Jan Gottwald (*1982) je mladý varhaník. Studoval varhany a klavír na ZUŠ Žerotín u prof. V. Sobotky, byl posluchačem varhanního oddělení Konzervatoře Brno a Janáčkovy konzervatoře Ostrava, dále se vzdělával na Masarykově univerzitě v Brně - obor hudební věda (není ještě absolventem). Již od roku 1995 aktivně působí v Olomouci jako koncertní a chrámový varhaník. Funkci varhaníka začal v téže roce v Olomouci – Nových sadech. Mezi léty 1997 – 2006 působil v chrámu sv. Mořice. Je i pedagogicky činný na Slovanském gymnáziu a na ZUŠ Žerotín v Olomouci. Současně zastává funkci sbormistra KPS Dvořák a Pěveckého sboru Křížkovský. Dále viz webové stránky Domovem české hudby – Interpreti, online z: <http://www.domovemceskehudby.cz/gottwald.htm> (jako zdroj užito dne 8.1. 2012).

³²¹ Viz Friedl, Leoš: *Z Čech až na pomezí Jaderského moře, Svetu Goru ve Slovinsku, do Vídně a k sv. Mořici v Olomouci*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 41 – 45.

³²² Viz Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2001 – 2005)*. In: tamtéž, s. 11 – 14.

³²³ V programu figurovaly skladby *Věno* (B. Smetana), *Ach, vojna, vojna* (L. Janáček), *Ztracené ovečky*, *Děvče v háji* (A. Dvořák), *Studentská Rada*, *Moravě* (J. Nešvera), úpravy lidových písní A. Tučapského, J. Srovnala, O. Halmy. Na klavír doprovázeli K. Fridrichová a J. Srovnal. Viz Kolář, Bohumír: *Spojené sbory na počest Roku české hudby*. In: Cantus č. 61 (2/2004), s. 46.

³²⁴ *Zaznělo Heslo II* (B. Smetana), *Ztracená ovečka* (A. Dvořák), *Rada* (J. Nešvera), *Žaloba* (P. Křížkovský), lidové písně A. Tučapského, J. Srovnala, O. Halmy. Viz Husíčková, Marta: *Pěvecký koncert k Roku české hudby v Náměšti na Hané*. In: Cantus č. 62 (3/2004), s. 60.

V dubnu 2005 sbor vystoupil spolu s MPS Haná na konferenci lékařů a samostatně na 3. ročníku nesoutěžního festivalu *Laudate musicam* v Olomouci. Na něm se vystoupil v tematické části festivalu, která byla orientována na světskou hudbu. Uvedl skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka, P. Křížkovského a J. Nešvery.³²⁵ Po festivalu se sbor zaměřil na duchovní koncerty. První z nich se konal 22. května v barokním chrámu sv. Jana Křtitele v Jalubí, druhý připadl na 5. června pro olomoucké publikum v kostele sv. Ondřeje ve Slavoníně. Oba koncerty měly podobný program, a to díla E. Schumera, B. Smetany, W.A. Mozarta, F. Schuberta, G. P. da Palestiny, R. Papperta, J. B. Foerster a L. van Beethovena.³²⁶ K duchovnímu koncertu se MPS Nešvera vrátil v čase adventu, ve Velkém Týnci u Olomouce. Předtím však navštívil XI. ročník Festivalu mužských sborů, nově v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Valašském Meziříčí.³²⁷ K následujícímu roku patřily oslavy 85. výročí vzniku sboru. Ty proběhly během galakonzertu koncem dubna ve Slovanském domě. Koncert, rozdělen na dvě části, začal MPS Nešvera a uvedl několik repertoárových novinek, mezi nimi také *Ave Maria* J. Nešvery. Druhá část se neobešla bez pomoci PSSU. Spojené sbory mohly prezentovat znovu rozsáhlejší sbory.³²⁸ Podobný program si sbory vybraly i pro Festival mužských sborů v Prostějově a koncert v Náměšti na Hané.³²⁹ Na Slezském Trojoku začal své vystoupení skladbou *České krajiny* J. B. Foerster. Pro obhájení ceny z roku 2001 dále předvedl písně *Usnula děvečka* A. Rychlého, *V kolaji voda* od J. Jochce se sólem Jana Muže, *Pieśń wieczorna* S. Moniuszka a nakonec *Tancuj, tancuj* v úpravě B. Pokorného.³³⁰ Tak jako PSSU vypomohl při oslavách jubilea olomouckému sboru v minulém roce, tak MPS Nešvera podpořil zábřežský sbor při jeho oslavě 85. výročí. Slavnostní koncert se konal v gymnáziu v Zábřehu a byl rozdělen stejným způsobem jako ten loňský MPS Nešvery. Oba sbory spolu pracují více méně od roku

³²⁵ Jednotlivé skladby článek neudává, až na Dvořákovu *Děvče v háji*. Viz Kotouček, Milan: *Olomoucký festival Laudate musicam*. In: Cantus č. 66 (3/2005), s. 23.

³²⁶ Viz Kotouček, Milan: *Dva úspěšné duchovní koncerty*. In: Cantus č. 66 (3/2005), s. 50.

³²⁷ Viz Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2001 – 2005)*. In: KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006, s. 11 – 14.

³²⁸ Mezi nimi figurovaly *Tábor mrtvých* (F. Hegar), *Dněpr a České krajiny* (J. B. Foerster). Viz Kotouček, Milan: *85 let Mužského sboru Nešvera*. In: Cantus č. 69 (2/2006), s. 48.

³²⁹ Program byl doplněn skladbami *Die nacht* (F. Schubert), *Milost' mira* (S. Vinogradov) nebo *Hymnus noci* (L. van Beethoven). Viz Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2006 – 2010)*. In: KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010, s. 15 – 20.

³³⁰ Viz Kotouček, Milan: *Nešvera opět na Slezském Trojoku*. In: Cantus č. 70 (3/2006), s. 45.

1998.³³¹ Neméně slavnostní bylo vystoupení ke 100. roku Moravských železáren. MPS Nešvera byl v minulosti svázán s jejich Závodním klubem ROH. Při oslavách tedy nemohl chybět.³³² V roce 2007 měl Nešvera celkem šest koncertů. Patřily mezi ně také koncert duchovní hudby ke Dni matek v Jalubí u Velehradu, účast na Festivalu mužských sborů v Ostravě, dále menší vystoupení pro důchodce nebo zpívání během oslavy přítele sboru PhDr. J. Borovičky. K významnějším akcím roku 2008 patří festivalová vystoupení (festival *Laudate musicam* v Olomouci,³³³ festival Mužských pěveckých sborů v Olomouci, který organizátorsky zajišťovalo MPS Haná, a festival *Kálíkův podzim* v Zábřehu) nebo koncert k příležitosti 90. výročí české státnosti. Ten se konal ve Slovanském domě v Olomouci za účasti obou sborů (MPS Nešvera a PSSU ze Zábřehu). MPS Nešvera koncert zahajoval svým programem a v druhé půli se připojil zábřežský sbor. Následovaly koncerty v okolí Olomouce. Společně sbory vystoupily i v Zábřehu na Moravě, v kině Retro, takřka hned poté co skončilo jejich soustředění. Koncertem duchovní hudby MPS Nešvera potěšil publikum v Jalubí u Velehradu, kam se po roce vrátil k oslavám Dnu matek. Pro vystoupení na lékařském sympoziu organizovaném Vojenskou zdravotní pojišťovnou v Klášterním Hradisku se sešel s MPS Haná, s nímž již příležitostně koncertoval. V běžných sborových koncertech pokračoval i v následujícím roce. Vystoupil v bazilice Navštívení Pany Marie na Svatém kopečku a následně v Hněvotíně v kostele sv. Leonarda. Jinak se sbor v roce 2009 věnoval autorům, jež měli výročí. Proto na 15. ročníku Festivalu mužských pěveckých sborů v Rožnově pod Radhoštěm předvedl díla B. Smetany, A. Dvořáka, J. Nešvery, L. Janáčka, J. B. Foerster, E. Axmana, B. Martinů a J. Křičky. Během festivalu byla sbormistru J. Srovnalovi udělena Cena Bedřicha Smetany za rok 2008. Sbory se opět rozloučily společným zpěvem devíti skladeb. V říjnu 2009 byl pozván MPS Nešvera ke společnému koncertu se studenty Katedry hudební výchovy UP. Pro tento večer zvolil převážně český repertoár. V listopadu se například zúčastnil festivalu *Kálíkův podzim*, který se konal již po sedmácté. MPS Nešvera a PSSU na něm zazpívaly sedm skladeb.

³³¹ Společně tedy koncert také zahájily, a to Smetanovým *Heslem*. Po samostatné části PSSU k němu nastoupil MPS Nešvera a publikum si poslechlo Kálíkovo *Září*, Nešverovu *Studentskou*, Foersterův *Dněpr*, Hegarův *Tábor mrtvých* a Nešverovu *Moravě*. Viz Dobeš, Josef: *Pěvecké sdružení severomoravských učitelů slavilo*. In: Cantus č. 73 (2/2007), s. 44.

³³² Kotouček, Milan: *Z kroniky MPS Nešvera (2006 – 2010)*. In: KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010, s. 15 – 20.

³³³ M. Kotouček o výstupu MPS Nešvery referoval takto: „*Publikum nejvíce zaujala Ave Maria Josefa Nešvery v úpravě pro mužský sbor a Jiříčka Jaroslava Křičky, Lidovou píseň Ej něhcem páleného v úpravě Antonína Tučapského sbor uvedl jako příspěvek k 80. narozeninám skladatele (27. března)*.“ Viz Kotouček, Milan: *Laudate musicam počtvrté*. In: Cantus č. 77 (2/2008), s. 24 – 25.

V roce 2010 se v Olomouci, jako v mnohých jiných městech, uskutečnila akce Noc kostelů. Kromě zpřístupnění obvykle uzavřených částí kostelů se připravil i hudební program. MPS Nešvera se postaral o hudební zážitek v kostele sv. Leonarda v Hněvotíně. Po zahájení J. Srovnala, který zahrál čtyři skladby na varhany, vystoupil MPS Nešvera s oblíbenými skladbami J. Brahmsa, J. B. Foerstera, J. Galluse – Handla, O. di Lassa, J. Leskovara, J. Rédy, F. Schuberta, B. Smetany, J. L. Zvonaře, J. Srovnala, K. Türnpa a L. Janáčka. Začátkem léta v Olomouci opět probíhal nesoutěžní festival Laudate musicam. Za dva červnové dny mohli diváci slyšet téměř všechna sborová tělesa v Olomouci. MPS Nešvera do programu přispěl skladbou J. Leskovara *Večerna* a cyklem písní *Tři vojenské z Horňácka* Z. Fridricha s doprovodem K. Raueové – Fridrichové. Ani další festival nebyl soutěžní. Při Festivalu mužských sborů je důležitější setkání než sbírání cen. Sbory si tak mohou vyzkoušet díla, která vyzní až ve větším obsazení. Zatím poslední, 16. ročník, proběhl v Ostravě.³³⁴

Ve statistikách, které si sbor pečlivě vede, lze sledovat v posledních pětadvaceti letech pokles počtu koncertů. Jestliže od svého vzniku do roku 1989 vystupoval na 1357 koncertech (to znamená že měl skoro dvacet koncertů za rok), průměr z let 1990 – 2010 klesl na pouhých osm koncertů za rok.³³⁵ V posledním pětiletí sbor obohatil repertoár o téměř čtyřicet skladeb, většinou českých autorů. Nejvíce uváděné sbory (v rozmezí od roku 1995 – 2010) jsou Smetanova *Motlitba* a *Věno*, Janáčkova *Láska opravdivá*, Srovnalovo *Znám já jeden krásný zámek* a samozřejmě Nešverův *Moravě*. Z cizích autorů pak nejčastěji sbor na koncertech zpívá skladby Schuberta (*Die Nacht*) a Mozarta (*Ave verum corpus*).³³⁶

6.2 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SPOLEK HANÁ

Počátky spolku se vážou k čtenářsko – pěveckému spolku Jaroslav, který byl založen v roce 1884 v Olomouci – Černovíru. Po 1. světové válce působil pod spolkem Jaroslav pěvecký kroužek Sokol a pěvecký sbor Tělovýchovné jednoty. Po 2. světové válce však ukončily oba kroužky činnost.³³⁷ V roce 1952 se pod vedením dirigenta Vojtěcha Novotného obnovil spolek pro nadšence tradičního zpěvu při Osvětové besedě

³³⁴ Viz obr. č. 20.

³³⁵ Viz statistické údaje In: Almanachy MPS Nešvera 1995, 2000, 2006, 2010.

³³⁶ Viz příloha č. 19.

³³⁷ Viz článek I. Silné *Šedesát let mužského pěveckého sboru Haná* [rukopis v tisku] a také Viz Kolář, Bohumír: *Stoleté historické kořeny Mužského pěveckého sboru Haná se vážou k Olomouci – Černovíru*. In: Hanácké noviny, roč. 7, č. 77 (22. 12. 1994), s. 5.

v Olomouci - Černovíru. Soubor o dvanácti členech se snažil vystupovat na nejrůznějších akcích. Počet členů se následně vyšplhal na třicet. Spolek začal pořádat výchovné koncerty pro děti, koncerty pro veřejnost, jezdit na přehlídky a festivaly. Následovalo i několik koncertů v zahraničí. Repertoárově se sbor pohyboval převážně v české hudbě – uváděl díla Smetany, Dvořáka, Janáčka, Foerster, Nešvery, Kálíka a dalších. V roce 1966 pod vedením V. Novotného získal první cenu v krajském kole Soutěže tvořivosti mládeže a pracujících ve sborovém zpěvu (kategorii malých mužských sborů). Změnou zřizovatele se spolek v roce 1967 stal součástí Závodního klubu ROH Farmakonu. V těchto letech společně s dalšími olomouckými sbory (Žerotín nebo Dvořák) několikrát vystoupil v programu Moravské filharmonie Olomouc (například v *XI. symfonii* L. van Beethovena – 1966 či v Dvořákově *Requiem* – 1967). K ocenění z roku 1966 se o dva roky později připojila stříbrná medaile ze soutěže mužských a ženských sborů o Cenu Leoše Janáčka. Dirigent V. Novotný sbor řídil do roku 1983, kdy své místo opustil kvůli nemoci.³³⁸

Jeho následovníkem se během roku 1983 stal Václav Appl, do této doby druhý dirigent sboru. Již za Applova vedení sbor soutěžil téhož roku v okresním kole 9. ročníku soutěže Písně přátelství, odkud si odnesl stříbrné pásmo. V roce 1984 se sbor podílel se sborem Žerotín a Moravskou filharmonií Olomouc na provedení Smetanovy kantáty *Česká píseň*. Čtyřleté působení V. Appla na pozici dirigenta Pěveckého sboru Haná se vyznačuje podstatným zmenšením členské základny, která se z počtu padesáti zpěváků v sedmdesátých letech snížila na pouhých sedmnáct.

Následující a dosud poslední dirigent Pěveckého sboru Haná je Pavel Majer.³³⁹ V roce 1990 se sbor stal občanským sdružením a členem Unie českých pěveckých sborů. Ve stejné době se zařadil mezi soubory působící pod Domem armády a začal vystupovat i na armádních přehlídkách. Do svého repertoáru sbor v této době patřila česká i evropská vokální tvorba. Po roce 1989 se v něm začala objevovat hudba duchovní a s ní započal sbor pořádat i duchovní koncerty. Příkladem jednoho z nich může být koncert Hudba čtyř století pořádaný v březnu 1994 v chrámu sv. Michala.

³³⁸ Viz Silná, Ingrid: *Významní sbormistři chrámového pěveckého sboru – Vojtěch Novotný*. In: Chrámový pěvecký sbor Církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech. Olomouc 2010, s. 71 – 72.

³³⁹ Doc. MUDr. Pavel Majer, Csc. je povoláním stomatolog, od mládí se zabýval hudbou – především dirigováním pěveckých těles (mládežnických sborů na gymnáziích a Lékařské fakultě UP), krátce také zpíval v MPS Nešvera. Viz záznam pořadu *XVII. festival mužských pěveckých sborů*. Rozhovor Radky Rozkocovcové s Pavlem Majerem. Online z: <http://www.proglas.cz/audioarchiv-detail/studio-radim.html> (jako zdroj užito dne 21.2. 2012). V roce 2009 získal Cenu Bedřicha Smetany. Viz Kotouček, Milan: *Festivalový víkend mužských sborů v Ostravě*. In: Cantus č. 87 (4/2010), s. 17 – 18.

Jeho program byl jak už název koncertu napovídá velmi pestrý. V úvodu zaznělo Palestrinovo *Impropria*, *Adoramus* O. di Lassa, Mozartovo *Ave verum*, pak se sbor přesunul k českým skladatelům – B. Smetanovi (*Motlitba*), J. B. Foersterovi (*Oráč*), J. Křičkovi (*Závěť Komenského*). Dále posluchačům nabídl *Duchovní písně* J. S. Bacha, Schubertovo *Můj mír jsi Ty*, ze současných autorů si pro závěr vybral J. Máchu (*Ty, Bože, láske*) a P. Ebena (*Missa Adventus et Quadragesimae*).³⁴⁰

Během Majerova vedení sbor získal několik ocenění - jmenovat lze například stříbrné pásmo ze soutěže Pražské dny sborového zpěvu v roce 1995. Mezi pravidelné soutěžní festivaly patřily olomoucké Svátky písní, kde v letech 1998 až 2000 pokaždé získal stříbrnou medaili v kategorii mužských sborů; dále se zúčastnil Mezinárodního festivalu v katedrále sv. Ignáce v Římě (2000).³⁴¹ Po festivalu v Itálii začalo MPS Haná vystupovat v rámci Moravského mužského pěveckého sdružení. Koncerty a úspěchy obou těles od roku 2000 splývají. Především jde o ceny získané na olomouckých Svátcích písní,³⁴² festivalu Musica Religiosa Olomouc (2007) a účast na Festivalu duchovní hudby ve slovenském Stropkově (2006).³⁴³ Záměny či nepřesnosti jakému tělesu cena patří je možná způsobeno tím, že obě tělesa vede stejný dirigent.³⁴⁴

Repertoárově se v devadesátých letech sbor pohyboval v oblasti staré hudby – skladby G. P. da Palestriny, O. Lassa, také W. A. Mozarta; dále v české hudbě – díla P. Ebena, Z. Kaňáka nebo J. Křičky.³⁴⁵ Ve výčtu nacvičených skladeb figurovaly i pravoslavné sbory (od Bortňanského či Vinogradova).

Nynější obsazení souboru čítá oficiálně devět zpěváků v průměrném věku třiasedmdesáti let.³⁴⁶ Z tohoto důvodu již sám nevystupuje. Nejčastěji pořádá koncerty dohromady s MPS Nešvera nebo vystupuje pod názvem Moravské mužské pěvecké

³⁴⁰ Varhanní doprovod koncertu obstaral Petr Planý, jako sólistka vystoupila také Věra Žilová. Viz Friedl, Leo: *Hudba čtyř století*. In: Hanácké noviny roč. 5, č. 74, (29. 3. 1994), s. 6.

³⁴¹ Na festival jelo MPS Haná s posilou dalších mužských sborů. Všechny vystoupily pod názvem MPS Haná Olomouc. O festivalu více v další podkapitole této práce.

³⁴² Sbor získal pět stříbrných medailí (2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2006). Viz webové stránky české-sbory.cz (stránky Unie českých pěveckých sborů) – medailonek sbor MPS Haná, Online z: <http://www.ucps.cz/portal/cz/02-01-detail.php?id=111> (jako zdroj užito dne 20. 2. 2012).

³⁴³ I. Silná ve svých připravovaných článcích připisuje ocenění a účast na festivalech Moravskému mužskému pěveckému sdružení. Viz Silná, Ingrid: *Šedesát let mužského pěveckého sboru Haná* [rukopis v tisku] s. 3.

³⁴⁴ Nepřesnosti se vyskytly na webových stránkách české-sbory.cz (stránkách Unie českých pěveckých sborů), kde se všechny dosažené úspěchy připisují pouze MPS Haná, což neodpovídá některým výsledkovým listinám. Moravské mužské pěvecké sdružení zde medailonek nemá.

³⁴⁵ Ze skladeb lze jmenovat Ebenovu *Missu Adventu et Quadragesimae* nebo *Vánoční pastorely* Z. Kaňáka. Viz pozvánky na koncerty – *Ekumenický duchovní koncert*. In: Kdy-kde-co, březen 1996, s. 23; *Novoroční koncert*. In: Kdy-kde-co, leden 1991, s. 6.

³⁴⁶ Tuto statistiku udává Unie českých pěveckých sborů na webových stránkách. Online z: <http://www.ucps.cz/portal/cz/02-01-detail.php?id=111> (jako zdroj užito dne 21. 2. 2012).

sdužení. V repertoáru udržuje skladby *Improperia* G. P. Palestriny, *Ave verum corpus* W. A. Mozarta, od českých skladatelů zpívá *Motlitbu* B. Smetany, *Oráč* a *Skřivánkovi* J. B. Foerster, *Láska opravdivá* a *Orání* L. Janáčka, *Dar za lásku* P. Křížkovského. Sbor také premiéroval několik skladeb P. Majera – *Oratio Domini* nebo *Valašské koledy*.

Mužské pěvecké sdužení Haná se podílí na organizaci Festivalu mužských pěveckých sborů. V roce 2011 se konal již sedmnáctý ročník. Tradici festivalu započal Mužský pěvecký sbor Vítkovice v roce 1994. MPS Haná se začal organizátorsky zapojovat od třetího ročníku. Festivaly se konají v různých městech – v Ostravě, Prostějově, Rožnově pod Radhoštěm, Valašském Meziříčí, Olomouci. Tradičně se představuje každý sbor samostatně a v závěru se všechny spojí k provedení několika skladeb. MPS Haná se na posledním ročníku, který probíhal 22. října 2011 v katedrále sv. Václava v Olomouci, sloučilo s MPS Nešvera a PSSU ze Zábřehu na Moravě. V jejich podání zaznělo *Vere, Languores Nostros* A. Lottiho, *Tebe poem* D. S. Bortňanského a *Vjezd Kristův do Jeruzalema* F. Picky.³⁴⁷

6.3 MORAVSKÉ MUŽSKÉ PĚVECKÉ SDRUŽENÍ

Moravského mužského pěveckého sdužení³⁴⁸ vzniklo po tom, co MPS Haná dostalo nabídku zúčastnit se VIII. Mezinárodní sborové soutěže duchovní hudby Giovanni Pierluigi da Palestrina ve Vatikánu, konané v listopadu 2000. V době krize mužských pěveckých sborů se tak MPS Haná rozhodla požádat moravské sbory o pomoc, aby mohlo na soutěž odjet. Součástí sdužení jsou tedy členové sborů Beseda z Valašského Meziříčí, MPS Lumír ze Vsetína, Orlice Prostějov, PSSU Zábřeh na Moravě, MPS Nešvera a MPS Haná Olomouc. Úlohy sbormistra se ujal P. Majer a poprvé se sdužení sešlo v dubnu 2000. Soutěžní program byl časově ohraničen dvanácti až patnácti minutami. Sdužení si připravilo skladby G. P. da Palestiny – *Improperia*, J. B. Foerster – *Oráč*, S. Vinogradova – *Milost' Mira* a E. Schumery – *Jubilate*. Ze čtrnácti sborů, které na soutěž přijely, bylo MMPS jediným mužským tělesem.³⁴⁹

Spojením členů sborů z olomouckého kraje se vytvořilo těleso o čtyřiceti zpěvácích (nyní polovina). To umožňovalo provedení obtížnějších skladeb. V

³⁴⁷ Viz program uveřejněný na webových stránkách rozhlasové stanice Proglas - *XVII. Festival mužských pěveckých sborů*, online z: <http://hudba.proglas.cz/detail-akce/olomouc-xvii-festival-muzskych-peveckych-sboru.html> (jako zdroj užito dne 22. 2. 2012).

³⁴⁸ Viz obr. č. 21.

³⁴⁹ Viz článek *Mužské pěvecké sdužení Haná v Itálii*. (Autor neuveden) In: Cantus č. 48 (1/2001), s. 40.

současnosti čím dál častěji figuruje název tělesa na programech spolu s názvem MPS Haná v závorce. Lze to chápat jako nový název MPS Haná či jako jeho nástupce. Sdružení zpívá na soutěžích, festivalech (např. Laudate musicam v Olomouci či Festivalu mužských pěveckých sborů) a na dalších olomouckých koncertech. Mimo Olomouc vystupovalo například na Mezinárodních adventních koncertech v Praze (2009) a Bratislavě (2010). Mezi uváděnými díly se objevují skladby A. Tučapského, D. Lidmily, M. Zedníka a také P. Majera.³⁵⁰

6.4 MUŽSKÝ PĚVECKÝ SBOR KŘÍŽKOVSKÝ

Mužský pěvecký sbor Křížkovský se zformoval pro Koncert k počtě Pavla Křížkovského, jež proběhl v Kapli Božího těla UC UP v rámci konference Hudba v Olomouci a na střední Moravě (Historie a současnost VII), kterou pořádala Katedra muzikologie UP Olomouc ve dnech 23. a 24. listopadu 2009. Jeho členy byli studenti pořádající katedry, ale i zpěváci z olomouckých sborů. Pod taktovkou Jana Gottwalda sbor nastudoval skladby P. Křížkovského – *Zdravas Maria*, *Otče náš*, *Requiem*, *Zahučaly hory*, *Kalina*, *Utonulá*, *Svatý Cyril a Metoděj*.³⁵¹ Sbor se začal scházet i po konferenci. Veřejnosti se poté ukázal na festivalu Laudate musicam v Olomouci 11. června 2010, kde vystoupil v bloku duchovní hudby v chrámu sv. Michala se skladbami B. Smetany *Modlitba* a P. Křížkovského *Zdravas Maria*, *Otče náš* a *Svatý Cyril a Metoděj*.³⁵² Další festival, kterého se sbor zúčastnil, byl Festival mužských pěveckých sborů, který se 22. října 2011 uskutečnil v katedrále sv. Václava v Olomouci. MPS Křížkovský uvedl opět *Zdravas Maria* P. Křížkovského, dále *Stůj při mně*, *stůj* W. H. Monka a *Sub tuum presidium* G. P. da Palestriny.³⁵³

Je obdivuhodné, že v době stagnace mužských sborů se podařilo seskupit nové těleso. Seskupení převážně ze studentů UP však již v původní sestavě nefunguje, zájem studentů byl podpořen dočasnou motivací (vystoupení na konferenci a později festivalu Laudate musicam). Pak začal z jejich strany zájem o sbor upadat.

³⁵⁰ Viz Silná, Ingrid: *Šedesát let mužského pěveckého sboru Haná*. [rukopis v tisku] s. 3.

³⁵¹ Průběh konference a program koncertu je k dohledání v příloze (č. 20).

³⁵² Viz program s medailonky Laudate musicam – festivalu olomouckých sborů, V. ročník (11. – 12. 6. 2010).

³⁵³ Viz program uveřejněný na webových stránkách rozhlasové stanice Proglas - *XVII. Festival mužských pěveckých sborů*, online z: <http://hudba.proglas.cz/detail-akce/olomouc-xvii-festival-muzskych-peveckych-sboru.html> (jako zdroj užito dne 22. 2. 2012).

ZÁVĚR

Na olomoucké hudební scéně se pohybuje řada amatérských těles. Velkou část z nich tvoří pěvecké sbory. Jsou zde zastoupeny dětské, mládežnické a dospělé sbory. Jejich obsazení je buď smíšené nebo mužské. Velká část z nich působí již několik desítek let. Dlouhou tradici má Pěvecko – hudební spolek Žerotín (od roku 1880), který v počátečních letech soupeřil s olomouckými německými soubory. Od „Žerotína“ se v průběhu 20. století odštěpily další amatérská tělesa různého obsazení.

V současnosti v Olomouci chybí pouze jeden druh sboru, a to ryze ženský. Ještě v devadesátých letech minulého století zde působil pod vedením Josefa Srovnala (do roku 2000) Pěvecký sbor olomouckých učitelek. Sbor začal pracovat v roce 1962 a za dobu své činnosti se v čele tělesa vystříдалo několik dirigentů - např. Jaromír Borovička nebo Jan Vičar, za jehož řízení sbor spadl pod Pedagogickou fakultu UP. V současné době již těleso nefunguje.

Během posledních dvaceti let přibýlo několik sborů, hlavně mládežnických. Obecně však zájem o provozování sborového zpěvu poklesl. Současné sbory málokdy překročí počet pětáctýřiceti členů. Tělesa, která započala činnost dlouho před rokem 1989 jsou dnes poloviční, a některá i pomalu zanikají. Velké mohutné sbory působí v jiných městech než v Olomouci. Proto se olomoucké sbory na pódiu občas spojí a tak lze slyšet i zde v jejich podání někdejší nezaměnitelný zvuk mohutných sborů. Tuto praxi uplatňují také se sbory z jiných měst.

V období po roce 1989 došlo k několika změnám, které se týkaly repertoáru. Vymizely socialisticky laděné skladby; začala se ve větší míře uvádět duchovní díla. Většina sborů také v průběhu devadesátých let postupně rozšířila repertoár o spirituály, muzikálové melodie a úpravy písní populárních interpretů.

Mnohé sbory dosahují takové úrovně, že mohou vystupovat s profesionálním orchestrem Moravské filharmonie Olomouc či hudebními soubory Moravského divadla v Olomouci, s nimiž se sbory setkávají u různých projektů. Hostují také v jiných městech ve spolupráci s dalšími tělesy.

Repertoárové zaměření olomouckých sborů je velmi pestré. Dětské sbory se snaží uvádět skladby všech stylů a hudebních období. Školní sbory mají nejčastěji nastudované lidové písně v úpravách soudobých skladatelů, dále pak skladby z nonartificiální sféry hudby (například filmové melodie). Oblibě se však těší především skladby pro děti (zvláště autorské dvojice J. Uhlíře a Z. Svěráka). Sbory BoDo centra se

zabývají podobným repertoárem, nejčastěji ale uvádějí českou soudobou tvorbu pro děti (P. Ebona, Z. Lukáše, M. Raichla, J. Vičara, A. Tučapského a dalších). Dětská opera provádí výhradně barokní a minimalistická díla T. Hanzlíka a V. Zouhara. Olomoucký dětský sbor Campanella má v repertoáru jak hudbu starých mistrů, tak hudbu 20. století. Programy jejích koncertů plní díla českých i cizích autorů, nechybí ani stylizace lidových písní a černošské spirituály. Často také uvádí úpravy operních či operetních sborů.

Rozmanitost lze zaznamenat i v repertoáru mládežnických sborů. Pěvecký sbor při Gymnáziu v Olomouci – Hejčíně se od počátku věnuje provádění muzikálů. Komorní sbor Lenky Mlynářové se orientoval nejdříve na klasickou tvorbu, hlavně na oblast 20. století, poté ozvláštnil repertoár o argentinské skladby a v poslední době začal postupně zařazovat do programu jazzové a swingové skladby. Pěvecký sbor Slovanského gymnázia v Olomouci je po době, kdy se přikláněl k etnické hudbě (za vedení S. Vidličkové), repertoárově nevyhraněn a zpívá skladby skoro všech žánrů, stejně jako Kassiopea, další pěvecký sbor BoDo centra. Pěvecký sbor Konzervatoře Evangelické akademie v Olomouci se zaměřuje hlavně na velká duchovní díla. Univerzitní sbory se orientují na soudobou hudbu, nově vzniklý Coro Grande má pak v repertoáru části oper a operet, které uvádí ve spolupráci se sólisty.

Akademický sbor Žerotín udržuje díla našich předních skladatelů 19. a 20. století. Velkou část repertoáru tvoří také duchovní díla českých i světových autorů. Díky dlouhodobé spolupráci s Moravskou filharmonií Olomouc, při níž působí, se v nastudovaných skladbách objevují vokálně – instrumentální díla různých hudebních období. V průběhu desetiletí (2001 – 2011) s Moravskou filharmonií připravil na patnáct představení. Collegium vocale uvádí české skladby všech období a také evropskou duchovní barokní hudbu. V této oblasti je úspěšnější než vokálně – instrumentální soubor Madrigal, jehož repertoáru dominuje stará duchovní i světská hudba. Základ repertoáru Komorního pěveckého spolku Dvořák Olomouc tvoří a capellové skladby a duchovní díla, převážně českých autorů.

U chrámových sborů je repertoár jasně dán jejich funkcí. Jen málokdy se stane, že vystoupí se skladbou neduchovního charakteru. Mužské sbory si zakládají na produkci českých děl od doby národního obrození až po současnost. Občas ale uvádějí i díla cizí. Méně se v jejich programu vyskytují vokálně polyfonní skladby.

Z přehledu zaměření jmenovaných sborů lze konstatovat, že sbory až na výjimky interpretují českou hudbu všech hudebních období. V menší míře jsou v jejich repertoáru také díla světové vokální literatury.

Ve většině případů jsou k propagaci sborů k dispozici jejich CD, která dokumentují některé výkony. Řady posluchačů se rozrůstají a koncerty navštěvují nejen rodinní příslušníci zpěváků, ale také široká veřejnost. Pozornost sbory poutají výjimečnými projekty. Z nejzajímavějších lze jmenovat scénické provedení Novákova *Aesopia* (v květnu 2010) a stejně tak Faurého *Requiem* s baletními výstupy (v dubnu 2007). Obě vystoupení připravil Akademický sbor Žerotín. Smíšený pěvecký sbor Collegium vocale zase dosud lákal obnovenými premiérami skoro zapomenutých děl českých skladatelů. Také premiérové uvedení *Kleine Festmesse* původem českého skladatele působícího ve Vídni - Ernsta Tittela, na němž se v roce 2011 podílel olomoucký chrámový sbor Salve při kostelu Panny Marie Sněžné, neunikl pozornosti olomoucké a poté šternberské veřejnosti. Některé projekty tedy sahají až za hranice Olomouce, dokonce i České republiky. Z těchto připomínám nastudování čtyřjazyčné skladby Augusta Ipavce *Missa Parvulorum* představené ve Vídni, na které se podílel Mužský pěvecký sbor Něvera a Mužské pěvecké sdružení Haná (podzim 1995) a po rozšíření skladby v roce 2003 ještě chrámový sbor Chorus Mauritiensis. Neméně významné jsou premiéry českých skladeb.

K činnosti jistých sborů patří v neposlední řadě také organizace hudebních festivalů. Olomoucký dětský pěvecký sbor Campanella se podílí na přípravě každoročního mezinárodního soutěžního festivalu Svátky písní Olomouc, jenž má dvaadvacet soutěžních kategorií, a stejně tak na olomouckého festivalu Musica Religiosa. Akademický sbor Žerotín spolupořádá od roku 2001 olomoucký festival pro amatérské pěvecké sbory Laudate musicam. MPS Haná připravuje spolu s Mužským pěveckým sborem Vítkovice Festival mužských pěveckých sborů. Tento festival se cyklicky pořádá v městech, v nichž sbory působí, tj. v Olomouci, Ostravě, Valašském Meziříčí či Rožnově pod Radhoštěm. Poslední XVII. ročník v roce 2011 byl zaměřen na duchovní hudbu a konal se v olomoucké katedrále sv. Václava.

Některé sbory svou činnost v posledních letech omezují. Jedním z důvodů je pokles počtu členů, což můžeme sledovat zvláště u mužských sborů. Tyto sbory si navzájem vypomáhají nebo se slučují. Mužský pěvecký sbor Nešvera využívá první možnosti a dlouhodobě spolupracuje se členy Mužského pěveckého sdružení Haná nebo se zábřežským Pěveckým sdružením severomoravských učitelů. Mužské pěvecké

sdružení Haná se kromě kooperace s MPS Nešvera slučuje s dalšími moravskými sbory a dohromady tvoří Moravské mužské pěvecké sdružení. Veřejnost nyní často zaměňuje název MPS Haná za Moravské mužské pěvecké sdružení a činnost obou těles vzájemně splývá.

Olomoucká amatérská tělesa vytvářejí kvantitativně přinejmenším polovinu kulturního dění v Olomouci a výrazně ho obohacují. Některá z nich by si zasloužila větší pozornosti v podobě podrobnějšího zpracování (např. Dětská opera Olomouc, Univerzitní sbor Ateneo či Smíšený pěvecký sbor Collegium vocale). Rozhodně by se činnost amatérských souborů měla více reflektovat a hodnotit v místních periodikách.

RESUMÉ

Olomouc se, jako kulturní centrum Hané, vyznačuje množstvím hudebních institucí a profesionálních souborů. Vedle nich zde ale působí také řada těles amatérských a část těchto neprofesionálních souborů tvoří pěvecké sbory, z nichž některé dosahují vysoké úrovně. Dokladem toho mohou být ocenění z festivalů a soutěží konaných u nás i v zahraničí. Některé sbory pak spolupracují například s Moravskou filharmonií Olomouc, která nemá vlastní profesionální pěvecké těleso. Účinkují též ve větších projektech se soubory a sólisty Moravského divadla v Olomouci.

Práce se zabývá olomouckými amatérskými, převážně pěveckými tělesy, která se v současné době objevují na olomoucké hudební scéně. Snaží se zmapovat jejich činnost, zaznamenat repertoárové změny, které nastaly po roce 1989, a vymezit zaměření těchto sborů. Sledované období (od roku 1989 přibližně do roku 2011) je chápáno jako počátek nové kulturně politické éry, která přináší nové možnosti ve všech oblastech lidské činnosti.

V jednotlivých kapitolách jsou charakterizovány sbory podle věkových kategorií (dětské, mládežnické, dospělé), ale i podle obsazení (smíšené, mužské). Pozornost je věnována také žánrovému zaměření.

SUMMARY

Olomouc as a cultural centre of Haná is distinguished by a number of musical institutions and professional ensembles. There are also many amateur ensembles and some of these are non-professional choirs, which, in some cases, achieve high quality. The evidence of that are the awards from festivals and competitions held at home and abroad. Some choirs cooperate with the Moravian Philharmonic Orchestra which does not have its own professional vocal ensemble. These choirs also perform very well in large projects with ensembles and soloists of the Moravian Theatre in Olomouc.

This thesis deals with the amateur groups of Olomouc mostly the choral ensembles which currently appear on the music scene in Olomouc. It tries to explore their activity, the changes in repertoire which occurred after the year 1989, and to define the focus of these ensembles. The period of research (since 1989 to approximately 2011) is seen as a beginning of new cultural-political era, which brings new opportunities to each field of human activity.

The individual chapters characterize the choirs by the age of its members (children, youth, adults) and also by its cast (mixed, male). The focus is also on the genre.

ZUSAMMENFASSUNG

Olomouc als kulturelles Zentrum von Haná hat eine Reihe von musikalischen Institutionen und professionellen Ensembles. Neben ihnen wirken hier auch zahlreiche Amateurgruppen; Teil von ihnen sind Chöre. Einige Chöre erreichen ein sehr hohes Niveau und das können auch Auszeichnungen von Festivals und Wettbewerben beweisen, die bei uns sowie im Ausland stattfinden. Manche Chöre arbeiten zum Beispiel mit der Mährischen Philharmonie Olomouc zusammen, die kein professionelles Gesangensemble hat. Sie wirken auch in größeren Projekten mit Ensembles und Solisten des Mährischen Theaters in Olomouc mit.

Die Arbeit befasst sich mit Amateurgruppen, vor allem Chören, die derzeit auf der Musikszene in Olomouc erscheinen. Sie versucht ihre Tätigkeit zu überblicken, Änderungen des Repertoires zu erfassen, die nach dem Jahr 1989 aufgetreten sind, und Orientierung dieser Chöre zu definieren. Der Berichtszeitraum (von 1989 bis etwa 2011) ist als Beginn einer neuen kulturell-politischen Ära verstanden, die neue Möglichkeiten in allen Bereichen der menschlichen Tätigkeit bringt.

Die einzelnen Kapitel charakterisieren Chöre nach Alterskategorien (Kinder, Jugendliche, Erwachsene), aber auch nach der Besetzung (gemischte Chöre, Männerchöre). Die Aufmerksamkeit ist auch dem Genre-Fokus gewidmet.

SOUPIS PRAMENŮ A LITERATURY

PRAMENY A LITERATURA

- SCHULZ, J. (hlavní red.): Dějiny Olomouce 2. sv., Olomouc 2009.
- TICHÁK, M.: Sto let ve službě múzám. 1888 – 1988. Olomouc 1988.
- KLIMEŠ, M.: Devadesát let Smíšeného pěveckého sboru Žerotín v Olomouci, Olomouc: MFO, 1970.
- SILNÁ, I.: Chránový pěvecký sbor Církve československé husitské v Olomouci – Hodolanech. Olomouc 2010.
- VIČAR, J. (ed.): *Krajina dětského zpěvu II: Sborník k 20. ročníku Svátků písní Olomouc 1991*. Olomouc: Žerotín, 1991.
- BUREŠOVÁ, A. (ed.): *Hudba v Olomouci - historie a současnost II: in honorem Robert Smetana: Olomouc 24. – 25. listopadu 2003*. Kritické edice hudebních památek. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004.
- GREGOR V.: Památník Pěvecko – hudebního spolku Žerotín v Olomouci 1880 – 1950. Praha: Orbis, 1950.
- MENZELOVÁ, G. – KOUDELA, M.: Písemnosti Pěvecko – hudebního spolku“Žerotín“ v Olomouci. In: *Ročenka Státního okresního archivu v Olomouci 8 (27)1999*. Olomouc: Státní okresní archiv v Olomouci, 2000.
- GOTTWALD, J. (ed.): *Komorní pěvecký spolek Dvořák Olomouc (45 let) 1961 – 2006*. Olomouc: ANAG, 2006.
- KOTOUČEK M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů – tvůrčí období 2006 – 2010*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2010.
- KOTOUČEK, M. (ed.): *MPS Nešvera: člen Unie českých pěveckých sborů: tvůrčí období 2001 – 2005*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera při Slovanském domě v Olomouci, 2006.
- PLUHÁČEK, V. a kol.: *80 let Mužského pěveckého sboru Nešvera*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 2000.
- PLUHÁČEK, V.(ed.): *Mužský pěvecký sbor Nešvera: období 1985 – 1995*. Olomouc: Mužský pěvecký sbor Nešvera, 1995.
- Informační publikace *Svátky písní Olomouc. XXXVI. Mezinárodní festival pěveckých sborů Svátky písní Olomouc: 4. 6. – 8. 6. 2008*. Olomouc: Festa Olomouc s.r.o, 2008.
- Propagační brožura Campanella Czechoslovakia – Olomouc, Olomouc 1978.
- Článek Silná, Ingrid: *Šedesát let mužského pěveckého sboru Haná* [rukopis v tisku].
- Kroniky jednotlivých sborů

INTERNETOVÉ ZDROJE

- Souhrnná zpráva o základních školách a mateřských školách zřizovaných statutárním městem Olomouc za školní rok 2010/2011 - www.olomouc.eu/.../souhrnna-zprava-o-zs-a-ms-2010-2011.doc
- ZŠ Stupkova Olomouc - <http://www.zs-stupkova.cz>
- Agentura ARTAMA, ODBORNÝ ÚTVAR NIPOS (Neprofesionální umělecké aktivity dospělých a estetické aktivity dětí a mládeže) - <http://www.nipos-mk.cz>
- Agentura Festamusical - <http://www.festamusicale.com>
- ZUŠ Žerotín - <http://www.zus-zerotin.cz/>
- Big Band Žerotín - <http://www.bigbandzerotin.cz/>
- ZUŠ Iši Krejčího - <http://www.zus-ik.cz/>
- Záhorská cimbálová muzika - www.zahorskamuzika.cz
- Muzika Strunky - www.strunky.cz
- BoDo centrum Olomouc - <http://www.bodo.cz/>
- Pěvecký sbor Slovanského gymnázia v Olomouci - <http://www.sbor-sgo.unas.cz/sborSGO.html>
- Soubor Ensemble Damian - <http://www.ensembledamian.com>
- Campanella Olomouc - <http://www.campanella.cz>
- Konzervatoř Evangelické akademie Olomouc - www.ckonz.cz
- Sdružení SPOLU Olomouc - <http://www.spoluolomouc.cz>
- Hudební ateliér Múza - <http://www.muzikoterapie.com>
- Komorní pěvecký sbor Kassiopea - <http://www.kassiopea.wbs.cz/>
- Smíšený pěvecký sbor Ateneo - www.ateneo.upol.cz
- Katedra hudební výchovy UP - <http://khv.upol.cz>
- Cyrilometodějská teologická fakulta UP - <http://oldwww.upol.cz/fakulty/cmtf>
- Akademický sbor Žerotín - <http://www.zerotin.cz>
- Pěvecký sbor Collegium vocale - <http://www.collegiumvocale.cz/>
- Komorní pěvecký spolek Dvořák Olomouc - <http://www.volny.cz/kpsdvorak/>
- Portál české-sbory.cz - <http://www.ucps.cz>
- Sborový portál sbor.cz - <http://www.sbor.cz>
- Portál olomouc.cz - <http://zpravodajstvi.olomouc.cz>
- Informační portál - <http://www.akce.olomouc.cz>
- Kroměřížský deník - <http://kromerizsky.denik.cz>
- Sedmička Mladé fronty DNES - <http://www.sedmicka.cz>

- Radio Proglas – www.proglas.cz
- Divadelní Bechyně 2002 - <http://www.army.cz/scripts/detail.php?id=1092>
- Tiskové středisko České biskupské konference - <http://tisk.cirkev.cz>
- Forfest Kroměříž - <http://www.forfest.cz>
- Festival duchovní hudby „ODRY“ - <http://www.odry.cz/festival-chramovych-sboru-odry-2003>
- Týdeník Prostějovska - <http://www.itydenik.cz>
- Římskokatolická farnost Bouzov - <http://bouzov.nemeckyrad.cz/home2.html>
- Římskokatolická farnost svatého Mořice Olomouc - <http://www.moric-olomouc.cz>
- Pěvecký sbor Salve - <http://www.salve.estranky.cz/>
- Olomoucko-brněnská eparchie - <http://www.eparchie-ob.cz>
- Olomoucká pravoslavná církev - <http://www.pravoslavnaolomouc.cz>
- Domovem české hudby - <http://www.domovemceskehudby.cz>

PERIODIKA

- Kulturní měsíčník KDY-KDE-CO v Olomouci
- Občasník základní školy Olomouc, Heyrovského 33 - MY a ŠKOLA
- Olomoucké listy
- Olomoucký týdeník
- Olomoucký týden
- Olomoucký den
- Olomoucký večerník
- Právo – Střední a východní Morava
- Mladá fronta DNES - Střední Morava
- Hanácké noviny
- Hanácký a středomoravský den
- INFO – olomoucký kulturní zpravodaj
- Žurnál UP
- CANTUS
- Hudební výchova

PŘÍBUZNÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

- HERENTINOVÁ, T.: *Historie Základní umělecké školy Iši Krejčího v Olomouci*. Olomouc, 2002. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Marie Horáková, Ph.D.
- BABKOVÁ, Z.: *Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové při PDF UP*. Olomouc, 2008. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: doc. MgA. Jaroslav Majtner.
- MAZANCOVÁ, V.: *Sborové hnutí v Olomouci, Pěvecký sbor Gymnázia v Olomouci – Hejčíně a Komorní sbor Lenky Mlynářové*. Olomouc, 2009. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Jiří Klimeš.
- ZAPLETALOVÁ, A.: *Akademický sbor Žerotín v letech 1970 – 2005*. Olomouc, 2008. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce: Prof. PhDr. Alena Burešová, CSc.
- ČERNOCHOVÁ, M.: *Akademický sbor Žerotín v Olomouci*. Olomouc, 2006. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Vedoucí práce: Mgr. Marie Horáková, Ph.D.

OSTATNÍ

- Informace poskytnuté dirigenty či manažery sborů
- Informace poskytnuty řediteli hudebních škol
- rozhlasové pořady olomouckého studia Radim a Českého rozhlasu 1 Radiožurnálu
- Výroční zprávy olomouckých škol
- programy festivalů a koncertů
- ALEŠ, P.: *Pravoslavná církev u nás – přehled dějinné cesty*. Brno: Světlo světa, 1993.(použit pouze stručný životopis autora)

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Vondráčková Aneta
Katedra:	Muzikologie
Fakulta:	Filozofická
Název diplomové práce:	Amatérské soubory v Olomouci po roce 1989
Vedoucí diplomové práce:	Prof. PhDr. Alena Burešová, CSc.
Počet stran:	100 (153 470 znaků)
Počet příloh	42 (43 stran + CD)
Počet titulů použité literatury:	16
Klíčová slova:	Olomouc, hudební dění po roce 1989, amatérská tělesa, olomoucké pěvecké sbory, dětský pěvecký sbor, smíšený pěvecký sbor, mužský pěvecký sbor, chrámový pěvecký sbor, hudební soubory při základních uměleckých školách
Krátká charakteristika diplomové práce:	Práce se zabývá olomouckými amatérskými, převážně pěveckými tělesy, která se v současné době objevují na olomoucké hudební scéně. Snaží se zmapovat jejich činnost, zaznamenat repertoárové změny, které nastaly po roce 1989, a charakterizovat zaměření těchto sborů.